

Uradni list

Evropske unije

L 343

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 55

14. december 2012

Vsebina

I Zakonodajni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil 1
- ★ Uredba (EU) št. 1152/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2371/2002 o ohranjanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike 30

DIREKTIVE

- ★ Direktiva 2012/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja ⁽¹⁾ 32
- ★ Direktiva 2012/35/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o spremembi Direktive 2008/106/ES o minimalni ravni izobraževanja pomorščakov ⁽¹⁾ 78

Cena: 7 EUR

(¹) Besedilo velja za EGP

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) št. 1151/2012 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 21. novembra 2012

o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 43(2) in prvega odstavka člena 118 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Kakovost in raznovrstnost kmetijske in ribiške proizvodnje ter ribogojstva Unije sta ena od njenih pomembnih prednosti, ki proizvajalcem Unije dajeta konkurenčno prednost in pomembno prispevata k njeni živi kulturni in gastronomski dediščini. To je posledica spretnosti in odločnosti kmetov in proizvajalcev Unije, ki ohranjajo tradicije ter hkrati upoštevajo razvoj novih proizvodnih metod in materialov.

(2) Povpraševanje državljanov in potrošnikov v Uniji po kakovostnih in tradicionalnih proizvodih je vse večje. Poleg tega se zanimajo za ohranitev raznovrstnosti kmetijske proizvodnje v Uniji. S tem se ustvarja povpraševanje po kmetijskih proizvodih ali živilih z določljivimi posebnimi značilnostmi, zlasti s tistimi, ki so povezane z njihovim geografskim poreklom.

(3) Proizvajalci lahko s proizvodnjo vrste različnih kakovostnih proizvodov nadaljujejo le, če so za svoje prizadevanje pravično nagrajeni. Zato morajo biti sposobni kupcem in potrošnikom značilnosti svojih proizvodov sporočiti pod pogoji poštene konkurence. Poleg tega morajo pravilno opredeliti svoje proizvode na tržišču.

(4) Izvajanje shem kakovosti za proizvajalce, ki jih nagrajujejo za njihova prizadevanja za proizvodnjo vrste različnih kakovostnih proizvodov, lahko koristi podeželskemu gospodarstvu. To velja zlasti za območja z omejenimi možnostmi, gorska območja in najbolj oddaljene regije, v katerih predstavlja kmetijski sektor znaten del gospodarstva in so proizvodni stroški visoki. Na ta način lahko sheme kakovosti prispevajo k politiki razvoja podeželja ter politikam tržne in dohodkovne podpore skupne kmetijske politike (SKP) ter jih dopolnjujejo. K temu lahko zlasti prispevajo na območjih, kjer je kmetijski sektor pomembnejši del gospodarske dejavnosti, in predvsem na območjih z neugodnim položajem.

(5) Prednostne naloge politike Evropa 2020, kot so določene v sporočilu Komisije z naslovom „Evropa 2020: Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“, vključujejo cilje v zvezi z doseganjem konkurenčnega gospodarstva, temelječega na znanju in inovacijah, ter spodbujanjem gospodarstva z visoko stopnjo zaposlenosti, ki bi zagotovilo socialno in ozemeljsko kohezijo. Zato bi morala politika kakovosti kmetijskih proizvodov proizvajalcem zagotoviti ustrezna orodja za lažjo prepoznavnost in promocijo tistih njihovih proizvodov, ki imajo posebne značilnosti, ter hkrati zaščititi te proizvajalce pred nepoštenimi praksami.

⁽¹⁾ UL C 218, 23.7.2011, str. 114.

⁽²⁾ UL C 192, 1.7.2011, str. 28.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2012 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 13. novembra 2012.

- (6) Sklop dopolnilnih ukrepov, ki so predvideni, bi moral upoštevati načeli subsidiarnosti in sorazmernosti.
- (7) Ukrepi politike kakovosti kmetijskih proizvodov so določeni v Uredbi Sveta (EGS) št. 1601/91 z dne 10. junija 1991 o določitvi splošnih pravil za opredelitev, opis in predstavitev aromatiziranih vin, aromatiziranih pijač na osnovi vina in aromatiziranih mešanih pijač iz vinskih proizvodov⁽¹⁾; Direktivi Sveta 2001/110/ES z dne 20. decembra 2001 o medu⁽²⁾ in zlasti v členu 2 navedene direktive; Uredbi Sveta (ES) št. 247/2006 z dne 30. januarja 2006 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije⁽³⁾ in zlasti v členu 14 navedene uredbe; Uredbi Sveta (ES) št. 509/2006 z dne 20. marca 2006 o zajamčenih tradicionalnih posebnostih kmetijskih proizvodov in živil⁽⁴⁾; Uredbi Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila⁽⁵⁾; Uredbi Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode („Uredba o enotni SUT“)⁽⁶⁾ ter zlasti v delu II, naslovu II, poglavju I, oddelku I in pododdelku I oddelka la navedene uredbe; Uredbi Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov⁽⁷⁾ in Uredbi (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač⁽⁸⁾.
- (8) Za označevanje kmetijskih proizvodov in živil bi morala veljati splošna pravila iz Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil⁽⁹⁾ in zlasti določbe, namenjene preprečevanju označevanja, ki bi lahko zmedlo ali zavajalo potrošnike.
- (9) V sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o politiki kakovosti kmetijskih proizvodov je zapisano, da je doseganje večje splošne skladnosti in doslednosti politike kakovosti kmetijskih proizvodov prednostna naloga.
- (10) Shema geografskih označb za kmetijske proizvode in živila ter shema zajamčenih tradicionalnih posebnosti imata nekatere skupne cilje in določbe.
- (11) Unija si že nekaj časa prizadeva za pristop glede poenostavitve regulativnega okvira SKP. Ta pristop bi bilo treba uporabiti tudi za predpise s področja politike kakovosti kmetijskih proizvodov, ne da bi pri tem postavili pod vprašaj posebne značilnosti teh proizvodov.
- (12) Nekateri predpisi, ki so del politike kakovosti kmetijskih proizvodov, so bili nedavno pregledani, a se še ne izvajajo v celoti. Na tej podlagi torej ne bi smeli biti vključeni v to uredbo. Kljub temu se jih lahko vključi v poznejši fazi, ko se bo zakonodaja v celoti izvajala.
- (13) Ob upoštevanju navedenih ugotovitev bi bilo treba naslednje določbe združiti v enotni pravni okvir, ki bi ga sestavljale nove ali posodobljene določbe uredb (ES) št. 509/2006 in (ES) št. 510/2006 ter tiste določbe uredb (ES) št. 509/2006 in (ES) št. 510/2006, ki se ohranijo.
- (14) Zaradi jasnosti in preglednosti bi bilo treba torej uredbi (ES) št. 509/2006 in (ES) št. 510/2006 razveljaviti ter ju nadomestiti s to uredbo.
- (15) Področje uporabe te uredbe bi bilo treba omejiti na kmetijske proizvode, namenjene za prehrano ljudi, iz Priloge I k Pogodbi in na seznam proizvodov zunaj področja uporabe navedene priloge, ki so tesno povezani s kmetijsko proizvodnjo ali podeželskim gospodarstvom.
- (16) Pravila iz te uredbe bi se morala uporabljati brez poseganja v obstoječo zakonodajo Unije o vinih, aromatiziranih vinih, žganih pijačah, ekološko pridelanih proizvodih ali najbolj oddaljenih regijah.
- (17) Področje uporabe označb porekla in geografskih označb bi bilo treba omejiti na proizvode, pri katerih obstaja resnična povezava med značilnostmi proizvoda ali živila in geografskim poreklom. Vključitev le nekaterih vrst čokolade med slaščice v sedanji shemi je anomalija, ki bi jo bilo treba odpraviti.
- (18) Posebni cilji v zvezi z zaščito označb porekla in geografskih označb so namenjeni zagotavljanju pravičnega plačila kmetom in proizvajalcem za kakovost in značilnosti določenega proizvoda ali njegovega načina proizvodnje ter zagotavljanju jasnih informacij o proizvodih s posebnimi značilnostmi, povezanimi z geografskim poreklom, da bi lahko potrošniki sprejemali bolj ozaveščene odločitve o nakupu.

⁽¹⁾ UL L 149, 14.6.1991, str. 1.

⁽²⁾ UL L 10, 12.1.2002, str. 47.

⁽³⁾ UL L 42, 14.2.2006, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 93, 31.3.2006, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 93, 31.3.2006, str. 12.

⁽⁶⁾ UL L 299, 16.11.2007, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 189, 20.7.2007, str. 1.

⁽⁸⁾ UL L 39, 13.2.2008, str. 16.

⁽⁹⁾ UL L 109, 6.5.2000, str. 29.

- (19) Zagotavljanje enotnega spoštovanja v celotni Uniji pravic intelektualne lastnine, povezanih z imeni, ki so zaščitena v Uniji, je prednostna naloga, ki jo je mogoče učinkoviteje izpolniti na ravni Unije.
- (20) Okvir Unije, ki štiti označbe porekla in geografske označbe, tako da zagotavlja njihovo vključitev v register, omogoča razvoj teh instrumentov, saj posledično enotnejši pristop zagotavlja pošteno konkurenco med proizvajalci proizvodov, ki imajo takšne označbe, in izboljšuje verodostojnost teh proizvodov med potrošniki. Zagotoviti bi bilo treba razvoj označb porekla in geografskih označb na ravni Unije ter spodbuditi vzpostavitev mehanizmov za njihovo zaščito v tretjih državah v okviru Svetovne trgovinske organizacije (STO) ali večstranskih in dvostranskih sporazumov ter tako prispevati k priznavanju kakovosti proizvodov in njihovega načina proizvodnje kot dejavnika dodane vrednosti.
- (21) Glede na izkušnje, pridobljene pri izvajanju Uredbe Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila ⁽¹⁾ ter Uredbe (ES) št. 510/2006, obstaja potreba po obravnavi nekaterih vprašanj, da bi se pojasnila in poenostavila nekatera pravila ter racionalizirali postopki te sheme.
- (22) Ob upoštevanju obstoječe prakse bi bilo treba dodatno določiti in ohraniti dva različna instrumenta za opredelitev povezave med proizvodom in njegovim geografskim poreklom, torej zaščiteni označbo porekla in zaščiteni geografsko označbo. Brez spreminjanja koncepta teh instrumentov bi bilo treba sprejeti nekatere spremembe opredelitev pojmov, da bi se bolje upoštevala opredelitev geografskih označb iz Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine ter da bi jih gospodarski subjekti lažje in bolje razumeli.
- (23) Kmetijski proizvod ali živilo s takšnim geografskim opisom bi moralo izpolnjevati nekatere pogoje, določene v specifikaciji, kot so posebne zahteve za varovanje naravnih virov ali krajine proizvodnega območja ali izboljšanje dobrega počutja živine.
- (24) Označbe porekla in geografske označbe bi morale biti registrirane le na ravni Unije, da bi bile upravičene do zaščite na ozemljih držav članic. Z učinkom od datuma vložitve zahtevka za takšno registracijo na ravni Unije bi morale biti državam članicam omogočeno, da zagotovijo prehodno zaščito na nacionalni ravni, ne da bi to vplivalo na trgovino znotraj Unije ali mednarodno trgovino. Zaščita po registraciji, ki jo določa ta uredba, bi morala biti prav tako na voljo za označbe porekla in geografske označbe tretjih držav, ki izpolnjujejo ustrezna merila in so zaščitene v njihovi državi porekla.
- (25) Postopek registracije na ravni Unije bi moral omogočiti vsaki fizični ali pravni osebi s pravnim interesom iz države članice, ki ni država članica vložnica, ali iz tretje države, da uveljavlja svoje pravice z vložitvijo ugovora.
- (26) Vpis v register zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb bi moral omogočati tudi obveščanje potrošnikov in tistih, ki so vključeni v trgovanje.
- (27) Unija se o mednarodnih sporazumih, vključno s tistimi o zaščiti označb porekla in geografskih označb, pogaja s svojimi trgovinskimi partnerji. Zaradi lažjega obveščanja javnosti o tako zaščitenih imenih ter zlasti za zagotovitev zaščite uporabe teh imen in nadzora nad njihovo uporabo, se lahko ta imena vpišejo v register zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb. Ta imena bi bilo treba v register vpisati kot zaščitene geografske označbe, razen če so v takšnih mednarodnih sporazumih posebej opredeljena kot označbe porekla.
- (28) Zaradi njihovih posebnosti bi bilo treba za zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe sprejeti posebne določbe v zvezi z označevanjem, ki bi določale, da morajo proizvajalci na embalaži uporabljati ustrezne označbe ali simbole Unije. V primeru imen Unije bi morala uporaba takih simbolov ali označb postati obvezna, da bi lahko potrošnike bolje seznanili s to kategorijo proizvodov in z njimi povezanimi jamstvi ter omogočili lažjo prepoznavnost teh proizvodov na trgu, s čimer bi olajšali preverjanje. Ob upoštevanju zahtev STO bi morala biti uporaba takih simbolov ali označb za geografske označbe in označbe porekla iz tretjih držav prostovoljna.
- (29) Imena v registru bi bilo treba zaščititi, da bi zagotovili njihovo pošteno uporabo in preprečili prakse, ki bi lahko zavajale potrošnike. Poleg tega bi bilo treba pojasniti načine zagotavljanja zaščite geografskih označb in označb porekla, zlasti kar zadeva vlogo skupin proizvajalcev in pristojnih organov držav članic.
- (30) Predvideti bi bilo treba možnosti za posebna odstopanja v prehodnih obdobjih, ki bi omogočala, da bi se registrirano ime uporabljalo skupaj z drugimi imeni. Ta odstopanja bi morala biti poenostavljena in pojasnjena. V nekaterih primerih se lahko za premagovanje začasnih

⁽¹⁾ UL L 208, 24.7.1992, str. 1.

težav, pri čemer je dolgoročni cilj zagotoviti, da vsi proizvajalci izpolnjujejo specifikacije, navedena odstopanja odobrijo za obdobje do 10 let.

- (31) Pojasniti bi bilo treba obseg zaščite, dodeljene v skladu s to uredbo, zlasti v zvezi s temi omejitvami pri registraciji novih blagovnih znamk iz Direktive 2008/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami ⁽¹⁾, ki so v nasprotju z registracijo zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh geografskih označb, kot že velja za registracijo novih blagovnih znamk na ravni Unije. Tako pojasnilo je potrebno tudi v zvezi z imetniki prednostnih pravic intelektualne lastnine, zlasti tistih, ki se nanašajo na blagovne znamke in homonimna imena, registrirana kot zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe.
- (32) Zaščito označb porekla in geografskih označb bi bilo treba razširiti na zlorabo, posnemanje in navajanje registriranih imen blaga ter storitev, da bi se zagotovila visoka raven zaščite in ta zaščita uskladila s tisto, ki velja za vinski sektor. Kadar se zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe uporabljajo kot sestavine, bi bilo treba upoštevati sporočilo Komisije z naslovom Smernice za označevanje živil, ki vsebujejo sestavine z zaščiteno označbo porekla (ZOP) in zaščiteno geografsko označbo (ZGO).
- (33) Imena, ki so 3. januarja 2013 že registrirana v skladu z Uredbo (ES) št. 510/2006, bi morala biti še naprej upravičena do zaščite v skladu s to uredbo in bi morala biti samodejno vključena v register.
- (34) Poseben cilj sheme zajamčenih tradicionalnih posebnosti je proizvajalcem tradicionalnih proizvodov pomagati pri obveščanju potrošnikov o lastnostih dodane vrednosti njihovega proizvoda. Ker pa je bilo registriranih le nekaj imen, sedanja shema zajamčenih tradicionalnih posebnosti ni uresničila svojega potenciala. Sedanje določbe bi bilo torej treba izboljšati, pojasniti in povečati njihovo ostrino, da bi bila shema razumljivejša, bolj uporabna in privlačnejša za morebitne uporabnike.
- (35) Sedanja shema zagotavlja možnost registracije imena z namenom opredelitve brez pridržanja imena v Uniji. Ker ta možnost zainteresiranim stranem ni bila popolnoma razumljiva in ker se lahko tradicionalni proizvodi ob upoštevanju načela subsidiarnosti bolje opredelijo na

ravni držav članic ali regionalni ravni, bi bilo treba to možnost ukiniti. Na podlagi izkušenj bi se morala shema nanašati le na pridržanje imen v Uniji.

- (36) Da bi zagotovili registracijo imen pristnih tradicionalnih proizvodov v okviru sheme, bi bilo treba merila in pogoje za registracijo imena prilagoditi, zlasti glede opredelitve pojma „tradicionalen“, ki bi moral zajeti proizvode, ki se proizvajajo že daljše časovno obdobje.
- (37) Proizvajalci, ki so organizirani v skupine, bi morali proizvod v specifikaciji opredeliti sami, da bi zagotovili skladnost zajamčenih tradicionalnih posebnosti z njihovimi specifikacijami ter njihovo doslednost. Proizvajalcem iz tretjih držav bi morala biti na voljo možnost registracije imena kot zajamčene tradicionalne posebnosti.
- (38) Da bi zajamčene tradicionalne posebnosti izpolnjevale pogoje za pridržanje, bi morale biti registrirane na ravni Unije. Vpis v register bi moral omogočati tudi obveščanje potrošnikov in tistih, ki so vključeni v trgovanje.
- (39) Zaradi preprečevanja ustvarjanja pogojev nepoštena konkurence bi bilo treba vsakemu proizvajalcu, vključno s proizvajalcem iz tretje države, omogočiti uporabo registriranega imena zajamčene tradicionalne posebnosti, pod pogojem, da zadevni proizvod ustreza zahtevam zadevne specifikacije in bi bil proizvajalec vključen v nadzorni sistem. Na označevanju proizvodov zajamčene tradicionalne posebnosti, proizvedenih v Uniji, bi bilo treba navesti simbol Unije, ki bi ga moralo biti mogoče povezati z označbo „zajamčena tradicionalna posebnost“.
- (40) Da bi registrirana imena zaščitili pred zlorabo ali praksami, ki bi lahko zavajale potrošnike, bi bilo treba njihovo uporabo pridržati.
- (41) Za tista imena, ki so že registrirana v skladu z Uredbo (ES) št. 509/2006 in na dan 3. januarja 2013 sicer ne bi spadala v področje uporabe te uredbe, bi bilo treba v prehodnem obdobju še naprej uporabljati pogoje uporabe iz Uredbe (ES) št. 509/2006.
- (42) Uvesti bi bilo treba postopek za registracijo imen, ki so registrirana brez pridržanja imena v skladu z Uredbo (ES) št. 509/2006, da bi bila lahko registrirana s pridržanjem imena.
- (43) Določiti bi bilo treba tudi prehodne ukrepe za zahtevke za registracijo, ki jih Komisija prejme pred 3. januarjem 2013.
- (44) Vzpostaviti bi bilo treba še drugo stopnjo sistemov kakovosti na podlagi navedb kakovosti, ki zagotavljajo dodano vrednost ter ki bi se lahko prenesli na notranji trg in prostovoljno uporabljali. Te neobvezne navedbe

⁽¹⁾ UL L 299, 8.11.2008, str. 25.

- kakovosti bi se morale nanašati na posebne horizontalne značilnosti v zvezi z eno ali več kategorijami proizvodov, načini kmetovanja ali predelave, ki se uporabljajo na posameznih območjih. Neobvezna navedba kakovosti „gorski proizvod“ je doslej izpolnjeval pogoje in bo prispeval dodano vrednost proizvodu na trgu. Komisija lahko sprejme smernice za lažjo uporabo Direktive 2000/13/ES, kadar bi lahko označevanje živil povzročilo zmedo med potrošniki v zvezi z neobveznimi navedbami kakovosti, vključno zlasti v primeru „gorskih proizvodov“.
- (45) Da bi gorskim proizvajalcem zagotovili učinkovit instrument za uspešnejše trženje njihovih proizvodov in zmanjšali dejansko tveganje za zmedo med potrošniki glede gorskega porekla proizvodov na tržišču, bi bilo treba na ravni Unije zagotoviti opredelitev neobvezne navedbe kakovosti za gorske proizvode. Opredelitev gorskih območij bi morala temeljiti na splošnih merilih za razvrščanje, ki se uporabljajo za opredelitev gorskih območij v Uredbi Sveta (ES) št. 1257/1999 z dne 17. maja 1999 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) ⁽¹⁾.
- (46) Dodana vrednost geografskih označb in zajamčenih tradicionalnih posebnosti temelji na zaupanju potrošnikov. Verodostojna je le ob prisotnosti učinkovitega preverjanja in nadzora. Te sheme kakovosti bi bilo treba vključiti v sistem spremljanja v okviru uradnega nadzora v skladu z načeli iz Uredbe (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmu in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali ⁽²⁾, in bi morale vključevati sistem pregledov na vseh stopnjah proizvodnje, predelave in distribucije. V pomoč državam članicam pri boljši uporabi določb Uredbe (ES) št. 882/2004 za nadzor geografskih označb in zajamčenih tradicionalnih posebnosti bi morala biti v tej uredbi prisotna napotila na najbolj relevantne člene.
- (47) Da bi potrošnikom zagotovili posebne značilnosti geografskih označb in zajamčenih tradicionalnih posebnosti, bi bilo treba gospodarske subjekte vključiti v sistem, ki preverja skladnost s specifikacijo proizvoda.
- (48) Pristojni organi bi morali izpolnjevati več operativnih meril, da bi zagotovili svojo nepristranskost in učinkovitost. Predvideti bi bilo treba določbe o prenosu nekaterih pristojnosti za izvajanje posebnih nalog nadzora na izvajalce nadzora.
- (49) V zvezi z akreditacijo izvajalcev nadzora in s strani teh izvajalcev pri njihovem delovanju bi bilo treba uporabljati evropske standarde (standarde EN), ki jih je oblikoval Evropski odbor za standardizacijo (CEN), in mednarodne standarde, ki jih je oblikovala Mednarodna organizacija za standardizacijo (ISO). Akreditacijo teh izvajalcev bi bilo treba izvesti v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ⁽³⁾.
- (50) Informacije o dejavnostih nadzora v zvezi z geografskimi označbami in zajamčenimi tradicionalnimi posebnostmi bi bilo treba vključiti v večletne nacionalne načrte nadzora in letno poročilo, ki jih države članice pripravijo v skladu z Uredbo (ES) št. 882/2004.
- (51) Državam članicam bi moralo biti dovoljeno pobiranje takse za kritje nastalih stroškov.
- (52) Obstoječa pravila glede nadaljnje uporabe generičnih imen bi bilo treba pojasniti tako, da bi morala generična imena, ki so podobna zaščitenemu ali pridržanemu imenu ali navedbi ali so del takega imena ali navedbe, ohraniti svoj generični status.
- (53) Datum za določitev prednosti blagovne znamke in označbe porekla ali geografske označbe bi moral biti enak datumu vložitve zahtevka za registracijo blagovne znamke v Uniji ali v državah članicah in datumu vložitve zahtevka za zaščito označbe porekla ali geografske označbe pri Komisiji.
- (54) Še naprej bi bilo treba uporabljati določbe, ki zadevajo zavrnitev ali soobstoj označbe porekla ali geografske označbe, če je ta v nasprotju s predhodno blagovno znamko.
- (55) Merila, v skladu s katerimi bi bilo treba naknadne blagovne znamke zavrniti ali, če so že bile registrirane, razveljaviti, kadar so te v nasprotju s predhodno označbo porekla ali geografsko označbo, bi morala ustrezati predpisanemu obsegu zaščite označbe porekla ali geografske označbe.
- (56) Pridržanje imen ter določitev označb in simbolov v skladu s shemami kakovosti za zajamčene tradicionalne posebnosti in neobvezne navedbe kakovosti ne bi smela vplivati na določbe sistemov, ki vzpostavljajo pravice intelektualne lastnine, zlasti tistih, vzpostavljenih v okviru sheme kakovosti za označbe porekla in geografske označbe ali tistih, vzpostavljenih v okviru prava o blagovnih znamkah.

⁽¹⁾ UL L 160, 26.6.1999, str. 80.

⁽²⁾ UL L 165, 30.4.2004, str. 1.

⁽³⁾ UL L 218, 13.8.2008, str. 30.

- (57) Pojasniti in priznati bi bilo treba vlogo skupin. Skupine imajo bistveno vlogo v postopku vložitve zahtevka za registracijo imen označb porekla in geografskih označb ter zajamčenih tradicionalnih posebnosti ter pri spremembah specifikacij in zahtevkih za preklic. Prav tako lahko skupina razvije dejavnosti v zvezi z nadziranjem izvajanja zaščite registriranih imen, skladnostjo proizvodnje s specifikacijo proizvoda, obveščanjem o registriranem imenu in njegovo promocijo ter na splošno kakršno koli dejavnost za izboljšanje vrednosti registriranih imen in učinkovitosti shem kakovosti. Poleg tega bi morala nadzirati položaj proizvodov na trgu. Vendar te dejavnosti ne bi smele spodbujati ali povzročati protikonkurenčnega vedenja, ki je nezdržljivo s členoma 101 in 102 Pogodbe.
- (58) Da bi zagotovili, da registrirana imena označb porekla in geografskih označb ter zajamčenih tradicionalnih posebnosti izpolnjujejo pogoje iz te uredbe, bi morali zahtevke preučiti nacionalni organi zadevne države članice v skladu z minimalnimi skupnimi določbami, vključno z nacionalnim postopkom ugovora. Komisija bi morala nato pregledati zahtevke, s čimer zagotovi, da v njih ni nobenih očitnih napak ter da so upoštevani pravo Unije in interesi zainteresiranih strani zunaj države članice vložnice.
- (59) Registracija kot označba porekla, geografska označba ter zajamčena tradicionalna posebnost, ki izpolnjuje pogoje iz te uredbe, bi morala biti mogoča za imena, ki so povezana s proizvodi s poreklom iz tretjih držav.
- (60) Simboli, označbe in kratice, na podlagi katerih je razvidna udeležba v shemi kakovosti, in pravice v okviru te sheme, ki zadevajo Unijo, bi morale biti zaščitene v Uniji in tretjih državah z namenom, da se zagotovi njihova uporaba na pristnih proizvodih in prepreči zavažanje potrošnikov glede kakovosti proizvodov. Za učinkovito zaščito bi morala imeti Komisija poleg tega dostop do ustreznih proračunskih sredstev na centraliziran način v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) ⁽¹⁾ in v skladu s členom 5 Uredbe Sveta (ES) št. 1290/2005 z dne 21. junija 2005 o financiranju skupne kmetijske politike ⁽²⁾.
- (61) Postopek registracije za zaščitene označbe porekla, zaščitene geografske označbe in zajamčene tradicionalne posebnosti, vključno s pregledom in roki za ugovor, bi bilo treba skrajšati in izboljšati, zlasti kar zadeva odločanje. Za odločanje glede registracije bi morala biti pristojna Komisija, ki bi ji v nekaterih okoliščinah pomagale države članice. Vzpostaviti bi bilo treba postopke, ki bi omogočali spremembo specifikacij proizvoda po registraciji in preklic registriranih imen, zlasti če proizvod ne bi bil več skladen z ustrežno specifikacijo proizvoda ali če se ime na tržišču ne bi več uporabljalo.
- (62) Določiti bi bilo treba ustrezne postopke, s katerimi bi olajšali čezmejne zahtevke za skupno registracijo zaščiteneh označb porekla, zaščiteneh geografskih označb ali zajamčenih tradicionalnih posebnosti.
- (63) Da bi dopolnila ali spremenila nekatere ne bistvene elemente te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 Pogodbe sprejme akte v zvezi z dopolnitvijo seznama proizvodov iz Priloge I k tej uredbi; določitev omejitev in odstopanj glede izvora krme v primeru označbe porekla; določitev omejitev in odstopanj glede zakola živih živali ali izvora surovin; določitev pravil, ki omejujejo informacije iz specifikacij proizvoda; določitev simbolov Unije; določitev dodatnih prehodnih pravil za zaščito pravic in pravnih interesov zadevnih proizvajalcev ali zainteresiranih strani; določitev dodatnih podrobnih pravil o merilih o izpolnjevanju pogojev za zajamčena imena tradicionalnih posebnosti; določitev podrobnih pravil v zvezi z merili za neobvezne navedbe kakovosti; pridržanjem dodatne neobvezne navedbe kakovosti, določitev njenih pogojev uporabe in spremembo teh pogojev; določitev odstopanj od uporabe navedbe „gorski proizvod“ in uvedbo metod proizvodnje in drugih meril, ki so pomembna za uporabo neobvezne navedbe kakovosti, zlasti določitev pogojev, pod katerimi lahko surovine ali krma izvirajo zunaj gorskih območij; določitev dodatnih pravil za določanje generičnega statusa navedb v Uniji; določitev pravil za določanje uporabe imen rastlinskih sort ali živalskih pasem; opredelitvijo pravil za

⁽¹⁾ UL L 277, 21.10.2005, str. 1.

⁽²⁾ UL L 209, 11.8.2005, str. 1.

izvedbo nacionalnega postopka ugovora za skupne zahtevke, ki se nanašajo na več kot eno nacionalno ozemlje, in dopolnitev pravil postopka za vložitev zahtevkov, postopka ugovorov, spremembe postopka za vložitev zahtevkov in postopek preklica na splošno. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.

- (64) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z določitvijo pravil o obliki specifikacije proizvoda; določitvijo podrobnih pravil o obliki in vsebini registra zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh geografskih označb; določitvijo tehničnih značilnosti simbolov Unije in označb, pa tudi pravil o njihovi uporabi na proizvodih, vključno v zvezi z uporabo ustreznih jezikovnih različic; odobritvijo in podaljšanjem prehodnih obdobj za začasna odstopanja za uporabo zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh geografskih označb; določitvijo podrobnih pravil o obliki in vsebini registra zajamčenih tradicionalnih posebnosti; določitvijo pravil za zaščito zajamčenih tradicionalnih posebnosti; določitvijo vseh ukrepov v zvezi z oblikami, postopki in drugimi tehničnimi podrobnostmi za uporabo naslova IV; določitvijo pravil za uporabo neobveznih navedb kakovosti; določitvijo pravil za enotno zaščito označb, kratic in simbolov v zvezi s shemami kakovosti; določitvijo podrobnih pravil o postopkih, obliki in predložitvi zahtevkov za registracijo in ugovorov; zavrnitvijo zahtevka; odločitvijo o registraciji imena, če dogovor ni bil dosežen; določitvijo podrobnih pravil o postopkih, obliki in predložitvi zahtevka za spremembo; za preklic registracije zaščitene označbe porekla, zaščitene geografske označbe ali zajamčene tradicionalne posebnosti ter določitvijo podrobnih pravil o postopkih in obliki postopka preklica ter predložitve zahtevkov za preklic. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije ⁽¹⁾.

- (65) V zvezi z vzpostavitvijo in ohranjanjem registrov zaščiteneh označb porekla, zaščiteneh geografskih označb in zajamčenih tradicionalnih posebnosti, priznanih v okviru te sheme; določitvijo načinov, na podlagi katerih se objavijo imena in naslovi certifikacijskih organov, ter registracijo imena, če ni prejet noben ugovor ali noben dopusten utemeljen ugovor ali v primeru, da je bil dosežen dogovor, bi bilo treba Komisijo pooblastiti, da sprejme izvedbene akte brez uporabe Uredbe (EU) št. 182/2011 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Cilji

1. Namen te uredbe je pomagati proizvajalcem kmetijskih proizvodov in živil pri obveščanju kupcev in potrošnikov o značilnostih proizvoda in lastnostih kmetovanja v zvezi s temi proizvodi in živili, s čimer se zagotovi:

- (a) poštena konkurenca za kmete in proizvajalce kmetijskih proizvodov in živil z značilnostmi in lastnostmi dodane vrednosti;
- (b) razpoložljivost zanesljivih informacij o takih proizvodih za potrošnike;
- (c) spoštovanje pravic intelektualne lastnine in
- (d) celovitost notranjega trga.

Namen ukrepov iz te uredbe je podpreti kmetijske in predelovalne dejavnosti ter sisteme kmetovanja, povezane z visokokakovostnimi proizvodi, in tako prispevati k uresničevanju ciljev politike razvoja podeželja.

2. Ta uredba vzpostavlja sheme kakovosti, ki so podlaga za opredelitev in, kjer je ustrezno, zaščito imen in navedb, ki zlasti označujejo ali opisujejo kmetijske proizvode:

- (a) z značilnostmi dodane vrednosti ali
- (b) z lastnostmi dodane vrednosti, pridobljenimi z načini kmetovanja ali predelave, ki se uporabljajo pri njihovi proizvodnji, ali ustvarjenimi zaradi kraja njihove proizvodnje ali trženja.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba zajema kmetijske proizvode, namenjene za prehrano ljudi, iz Priloge I k Pogodbi ter druge kmetijske proizvode in živila iz Priloge I k tej uredbi.

Da bi upoštevali mednarodne zaveze ali nove proizvodne metode ali materiale, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi se dopolni seznam proizvodov iz Priloge I k tej uredbi. Taki proizvodi so tesno povezani s kmetijskimi proizvodi ali podeželskim gospodarstvom.

2. Ta uredba se ne uporablja za žgane pijače, aromatizirana vina ali proizvode vinske trte, kot so opredeljeni v Prilogi XIb k Uredbi (ES) št. 1234/2007, razen za vinski kis.

⁽¹⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

3. Ta uredba se uporablja brez poseganja v druge posebne določbe Unije v zvezi z dajanjem proizvodov na trg, in zlasti v zvezi z enotno skupno ureditvijo trgov in označevanjem živil.

4. Direktiva 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe ⁽¹⁾ se ne uporablja za sheme kakovosti, vzpostavljene s to uredbo.

Člen 3

Opredelitev pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve:

1. „sheme kakovosti“ pomenijo sheme iz naslovov II, III in IV;
2. „skupina“ pomeni vsako združenje, ne glede na njegovo pravno obliko, sestavljeno zlasti iz proizvajalcev ali predelovalcev istega proizvoda;
3. „tradicionalen“ pomeni dokazano uporabo na domačem trgu v obdobju, ki omogoča prenos iz generacije v generacijo; to obdobje je najmanj 30 let;
4. „označevanje“ pomeni vse besede, oznake, blagovne znamke, slikovno gradivo ali simbole v zvezi z živilom, ki se namestijo na kakršno koli vrsto embalaže, dokument, obvestilo, etiketo, obroček ali vratno etiketo, ki spremlja ali se nanaša na takšno živilo;
5. „posebne lastnosti“ v zvezi s proizvodom pomenijo tipične proizvodne lastnosti, zaradi katerih se proizvod jasno razlikuje od drugih podobnih proizvodov iste kategorije;
6. „generična imena“ pomenijo imena proizvodov, ki so postala splošna imena proizvodov v Uniji, čeprav se navezujejo na kraj, regijo ali državo, v kateri se je proizvod prvotno proizvajal ali tržil;
7. „faza proizvodnje“ pomeni proizvodnjo, predelavo ali pripravo;
8. „predelani proizvodi“ pomenijo živila, pridobljena s predelavo nepredelanih proizvodov. Predelani proizvodi lahko vsebujejo sestavine, ki so potrebne za njihovo izdelavo ali jim dajo posebne značilnosti.

NASLOV II

ZAŠČITENE OZNAČBE POREKLA IN ZAŠČITENE GEOGRAFSKE OZNAČBE

Člen 4

Cilj

Vzpostavi se shema za zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe, katere namen je pomagati proizvajalcem proizvodov, povezanih z geografskim območjem, tako da:

- (a) zagotavlja pravičen dohodek za kakovost njihovih proizvodov;
- (b) zagotavlja enotno zaščito imen kot pravico intelektualne lastnine na ozemlju Unije;
- (c) daje jasne informacije o lastnostih dodane vrednosti proizvoda potrošnikom.

Člen 5

Zahteve za označbe porekla in geografske označbe

1. Za namen te uredbe je „označba porekla“ ime, ki opredeljuje proizvod:

- (a) s poreklom iz specifičnega kraja, regije ali izjemoma države;
- (b) katerega kakovost ali značilnosti so pretežno ali izključno posledica določenega geografskega okolja z njegovimi lastnimi naravnimi in človeškimi dejavniki ter
- (c) katerega vse faze proizvodnje potekajo na opredeljenem geografskem območju.

2. Za namen te uredbe je „geografska označba“ ime, ki opredeljuje proizvod:

- (a) s poreklom iz specifičnega kraja, regije ali države;
- (b) katerega določeno kakovost, sloves ali drugo značilnost je mogoče pripisati predvsem njegovemu geografskemu poreklu ter
- (c) katerega najmanj ena faza proizvodnje poteka na opredeljenem geografskem območju.

3. Ne glede na odstavek 1 se določena imena obravnavajo kot označbe porekla, čeprav izhajajo surovine zadevnih proizvodov iz geografskega območja, ki je večje ali različno od opredeljenega geografskega območja, pod pogojem, da:

- (a) je območje, na katerem se pridobivajo surovine, opredeljeno;
- (b) obstajajo posebni pogoji za pridobivanje surovin;

⁽¹⁾ UL L 204, 21.7.1998, str. 37.

(c) so vzpostavljene ureditve nadzora, ki zagotavljajo upoštevanje pogojev iz točke (b); in

(d) so bile zadevne označbe porekla priznane kot označbe porekla v državi porekla pred 1. majem 2004.

Za namen tega odstavka se kot surovine štejejo le žive živali, meso in mleko.

4. Da bi upoštevali posebne lastnosti proizvodnje proizvodov živalskega izvora, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov o omejitvah in odstopanjih glede izvora krme v primeru označbe porekla.

Da bi poleg tega upoštevali tudi posebne lastnosti nekaterih proizvodov ali območij, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov o omejitvah in odstopanjih glede zakola živih živali ali izvora surovin.

Pri teh omejitvah in odstopanjih se na podlagi objektivnih meril upošteva kakovost ali uporaba ter priznано znanje in izkušnje ali naravni dejavniki.

Člen 6

Generičnost, nasprotja z imeni rastlinskih sort in živalskih pasem, homonimi in blagovnimi znamkami

1. Generična imena se ne registrirajo kot zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe.

2. Imena ni mogoče registrirati kot označbo porekla ali geografsko označbo, če je v nasprotju z imenom rastlinske sorte ali živalske pasme in bi lahko potrošnika zavajalo glede pravega porekla proizvoda.

3. Imena, ki je predlagano za registracijo in je v celoti ali delno homonim imena, ki je že vpisano v register iz člena 11, se ne sme registrirati, razen če se pogoji lokalne in tradicionalne uporabe ter predstavitve pozneje registriranega homonima in ime, ki je že vpisano v register, v praksi dovolj razlikujejo, pri čemer se upošteva potreba po zagotovitvi pravične obravnave zadevnih proizvajalcev in prepreči zavajanje potrošnikov.

Ime, ki je homonim in zavaja potrošnike, da proizvodi prihajajo z drugega teritorija, se ne registrira, čeprav je ime ustrezno, kar zadeva dejanski teritorij, regijo ali kraj izvora zadevnih proizvodov.

4. Ime, predlagano za registracijo kot označba porekla ali geografska označba, se ne registrira, kadar bi lahko registracija

predlaganega imena kot označba porekla ali geografska označba zaradi ugleda blagovne znamke, slovesa in trajanja uporabe te znamke potrošnika zavedla glede prave identitete proizvoda.

Člen 7

Specifikacija proizvoda

1. Zaščitena označba porekla ali zaščitena geografska označba je v skladu s specifikacijo, ki vključuje vsaj:

(a) ime, ki se zaščiti kot označba porekla ali geografska označba, kot se uporablja pri trgovanju ali v skupnem jeziku, in le v jezikih, ki se uporabljajo ali so se v preteklosti uporabljali za opis specifičnega proizvoda na opredeljenem geografskem območju;

(b) opis proizvoda, vključno s surovinami, če je potrebno, ter glavnimi fizikalnimi, kemijskimi, mikrobiološkimi ali organoleptičnimi značilnostmi proizvoda;

(c) opredelitev geografskega območja, omejenega glede na povezavo iz točke (f)(i) ali (ii) tega odstavka, in po potrebi podatke, ki dokazujejo izpolnjevanje zahtev iz člena 5(3);

(d) dokazila o tem, da proizvod izvira iz opredeljenega geografskega območja iz člena 5(1) ali (2);

(e) opis metode pridobivanja proizvoda ter, kjer je to primerno, pristnih in nespremenljivih lokalnih metod kakor tudi informacije o pakiranju, če tako določi skupina vložnikov in zadostno utemelji za posamezni proizvod, da je treba pakiranje opraviti na opredeljenem geografskem območju zaradi zaščite kakovosti ali zagotavljanja porekla ali nadzora, ob upoštevanju prava Unije zlasti s področja prostega pretoka blaga in prostega opravljanja storitev;

(f) podatke, ki dokazujejo:

(i) povezavo med kakovostjo ali značilnostmi proizvoda in geografskim okoljem iz člena 5(1) ali,

(ii) kjer je to ustrezno, povezavo med določeno kakovostjo, slovesom ali drugo značilnostjo proizvoda in geografskim poreklom iz člena 5(2);

(g) ime in naslov organov ali, če sta na voljo, ime in naslov organov, ki preverjajo upoštevanje določb iz specifikacije proizvoda v skladu s členom 37, ter njihove posebne naloge;

(h) vsa posebna pravila o označevanju zadevnega proizvoda.

2. Da se zagotovi, da specifikacije proizvodov vključujejo ustrezne in jedrnatne informacije, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, v katerih določi pravila, ki omejujejo informacije iz specifikacij iz odstavka 1 tega člena, kadar je takšna omejitev potrebna, da se preprečijo pretirano obsežni zahtevki za registracijo.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila o obliki specifikacije. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

Člen 8

Vsebina zahtevka za registracijo

1. Zahtevek za registracijo označbe porekla ali geografske označbe v skladu s členom 49(2) ali (5) vključuje vsaj:

(a) ime in naslov skupine vložnikov ter organov ali, če so na voljo, organov, ki preverjajo upoštevanje določb iz specifikacije proizvoda;

(b) specifikacijo proizvoda iz člena 7;

(c) enoten dokument, ki vsebuje naslednje:

(i) glavne točke specifikacije proizvoda: ime, opis proizvoda, vključno s posebnimi pravili o pakiranju in označevanju, kjer je ustrezno, ter jedrnato opredelitev geografskega območja;

(ii) opis povezave proizvoda z geografskim območjem ali geografskim poreklom iz člena 5(1) ali (2) glede na posamezen primer in po potrebi vključuje posebne elemente opisa proizvoda ali metode proizvodnje, ki dokazujejo to povezavo.

Zahtevek, kot je naveden v členu 49(5), prav tako vključuje dokaz, da je ime proizvoda zaščiteno v državi porekla.

2. Dokumentacija zahtevka iz člena 49(4) vključuje:

(a) ime in naslov skupine vložnikov;

(b) enoten dokument iz točke (c) odstavka 1 tega člena;

(c) izjavo države članice, da po njenem mnenju zahtevek, ki ga je vložila skupina vložnikov in se mu lahko ugodí, izpolnjuje pogoje iz te uredbe in določbe, sprejete v skladu z njo;

(d) navedbo objave specifikacije proizvoda.

Člen 9

Prehodna nacionalna zaščita

Država članica lahko le prehodno odobri zaščito imena v skladu s to uredbo na nacionalni ravni, z učinkom od dneva vložitve zahtevka pri Komisiji.

Takšna nacionalna zaščita preneha veljati na dan, ko je sprejeta odločitev glede registracije v skladu s to uredbo ali ko je zahtevek umaknjen.

Kadar ime ni registrirano v skladu s to uredbo, je za posledice takšne nacionalne zaščite odgovorna le zadevna država članica.

Ukrepi, ki jih države članice sprejmejo v skladu s prvim odstavkom, imajo učinek le na nacionalni ravni in ne vplivajo na trgovino znotraj Unije ali mednarodno trgovino.

Člen 10

Razlogi za ugovor

1. Utemeljen ugovor, kot je naveden v členu 51(2), je dopusten le, če ga Komisija prejme v roku, določenem v navedenem odstavku, in če:

(a) dokazuje, da pogoji iz člena 5 in člena 7(1) niso izpolnjeni;

(b) dokazuje, da bi bila registracija predlaganega imena v nasprotju s členom 6(2), (3) ali (4);

(c) dokazuje, da bi registracija predlaganega imena ogrozila obstoj popolno ali delno identičnega imena ali blagovne znamke ali obstoj proizvodov, ki so bili zakonito na trgu že najmanj pet let pred datumom objave iz točke (a) člena 50(2), ali

(d) navaja podatke, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da je ime, za katero se zahteva registracija, generično ime.

2. Razlogi za ugovor se ocenijo glede na ozemlje Unije.

Člen 11

Register zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh geografskih označb

1. Komisija brez uporabe postopka iz člena 57(2) sprejme izvedbene akte, s katerimi vzpostavi in posodablja javno dostopen register zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh geografskih označb, priznanih v okviru te sheme.

2. Geografske označbe proizvodov iz tretjih držav, ki so zaščitene v Uniji v skladu z mednarodnim sporazumom, katerega pogodbenica je Unija, se lahko vpišejo v register. Taka imena se v register vpišejo kot zaščitene geografske označbe, razen če so v navedenem sporazumu posebej opredeljena kot zaščitene označbe porekla na podlagi te uredbe.

3. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi podrobna pravila o obliki in vsebini registra. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

4. Komisija javno objavi in redno posodablja seznam mednarodnih sporazumov iz odstavka 2 in seznam geografskih označb, zaščiteneh v skladu s temi sporazumi.

Člen 12

Imena, simboli in označbe

1. Zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe lahko uporablja vsak gospodarski subjekt, ki trži proizvod, ki je v skladu z ustrezno specifikacijo.

2. Določijo se simboli Unije, ki so namenjeni obveščanju javnosti o zaščiteneh označbah porekla in zaščiteneh geografskih označbah.

3. V primeru proizvodov s poreklom iz Unije, ki se tržijo pod zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, registrirano v skladu s postopki iz te uredbe, se na označevanju navedejo simboli Unije, povezani z navedenima označbama. Poleg tega bi moralo biti v istem vidnem polju navedeno tudi registrirano ime proizvoda. Na označevanju se lahko pojavita označbi „zaščitena označba porekla“ ali „zaščitena geografska označba“ ali ustrezni kratici „ZOP“ ali „ZGO“.

4. Na označevanju se lahko navede tudi naslednje: prikaz geografskega območja porekla, kot je določeno v členu 5, ter besedilo, grafike ali simboli, ki se nanašajo na državo članico in/ali regijo, v kateri se nahaja geografsko območje porekla.

5. Brez poseganja v Direktivo 2000/13/ES se kolektivne geografske znamke iz člena 15 Direktive 2008/95/ES lahko uporabljajo na oznakah skupaj z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo.

6. V primeru proizvodov s poreklom iz tretjih držav, ki se tržijo pod imenom, vpisanim v register, se lahko na označevanju navedeta označbi iz odstavka 3 ali z njima povezani simboli Unije.

7. Da se zagotovi posredovanje ustreznih informacij potrošnikom, se na Komisijo prenese pooblastilo, da v skladu s členom 56 sprejme delegirane akte, na podlagi katerih se določijo simboli Unije.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih opredeli tehnične značilnosti simbolov Unije in označb, pa tudi pravila o njihovi uporabi na proizvodih, ki se tržijo pod zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, vključno s pravili v zvezi z uporabo ustreznih jezikovnih različic. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

Člen 13

Zaščita

1. Registrirana imena so zaščitena pred:

(a) vsako neposredno ali posredno komercialno rabo registrirane imena za proizvode, ki jih registracija ne zajema, če so ti proizvodi primerljivi s proizvodi, registriranimi pod zadevnim imenom, ali če se z rabo imena izkorišča sloves zaščitenege imena, tudi kadar so ti proizvodi uporabljeni kot sestavine;

(b) vsako zlorabo, posnemanjem ali navajanjem, tudi če je navedeno pravo poreklo proizvodov ali storitev ali če je zaščiteno ime prevedeno ali mu je dodan izraz, kot so „vrsta“, „tip“, „metoda“, „kot se proizvaja v“, „imitacija“ ali podobno, tudi kadar so ti proizvodi uporabljeni kot sestavine;

(c) vsako drugo napačno ali zavajajočo označbo izvora, porekla, značaja ali bistvenih lastnosti proizvoda, ki se uporablja na notranji ali zunanji strani embalaže, v reklamnem gradivu ali dokumentih v zvezi z zadevnim proizvodom in pred uporabo embalaže, ki lahko ustvari napačen vtis o njegovem poreklu;

(d) vsako drugo prakso, ki lahko potrošnike zavede glede pravega porekla proizvoda.

Kadar zaščitena označba porekla ali zaščitena geografska označba vsebuje ime proizvoda, ki se šteje za generično, uporaba tega generičnega imena ne velja za nasprotno s točkama (a) ali (b) prvega pododstavka.

2. Zaščitene označbe porekla in zaščitene geografske označbe ne postanejo generične.

3. Države članice sprejmejo ustrezne upravne in sodne ukrepe za preprečitev ali odpravo nezakonite uporabe zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh geografskih označb, kot je navedeno v odstavku 1, na proizvodih, ki so proizvedeni ali trženi v tej državi članici.

Države članice v ta namen imenujejo organe, ki so odgovorni za sprejetje teh ukrepov v skladu s postopki, ki jih določi vsaka posamezna država članica.

Ti organi zagotavljajo ustrezno objektivnost in nepristranskost, pri čemer imajo na voljo usposobljeno osebje in sredstva, potrebna za izvajanje svojih nalog.

Člen 14

Povezave med blagovnimi znamkami, označbami porekla in geografskimi označbami

1. V primeru registracije označbe porekla ali geografske označbe v skladu s to uredbo se registracija blagovne znamke, katere uporaba bi bila v nasprotju s členom 13(1) in ki zadeva proizvod istega tipa, zavrne, če je zahtevek za registracijo blagovne znamke vložen po datumu vložitve zahtevka za registracijo v zvezi z označbo porekla ali geografsko označbo pri Komisiji.

Blagovne znamke, registrirane v nasprotju s prvim pododstavkom se razveljavijo.

Določbe tega odstavka se uporabljajo ne glede na določbe Direktive 2008/95/ES.

2. Brez poseganja v člen 6(4) se lahko blagovna znamka, katere uporaba je v nasprotju s členom 13(1) in ki je prijavljena, registrirana ali, če to predvideva zadevna zakonodaja, z uporabo v dobri veri potrjena na ozemlju Unije pred datumom vložitve zahtevka za zaščito označbe porekla ali geografske označbe pri Komisiji, še naprej uporablja ali obnovi za zadevni proizvod ne glede na registracijo označbe porekla ali geografske označbe, pod pogojem, da ni razlogov za njeno neveljavnost ali razveljavitev v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 207/2009 z dne 26. februarja 2009 o blagovni znamki Skupnosti⁽¹⁾ ali Direktivo 2008/95/ES. V takšnih primerih je uporaba zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe dovoljena skupaj z uporabo zadevne blagovne znamke.

Člen 15

Prehodna obdobja za uporabo zaščitениh označb porekla in zaščitениh geografskih označb

1. Komisija lahko brez poseganja v člen 14 sprejme izvedbene akte za odobritev prehodnega obdobja do pet let, da se za proizvode s poreklom iz države članice ali tretje države, katerih označba zajema ali vsebuje ime, ki je v nasprotju s členom 13(1), omogoči, da še naprej uporabljajo označbo, pod katero so bili trženi, pod pogojem, da dopusten ugovor v skladu s členom 49(3) ali členom 51 dokazuje, da:

- (a) bi registracija imena ogrozila obstoj popolno ali delno identičnega imena, ali
- (b) so se taki proizvodi zakonito tržili pod tem imenom na zadevnem ozemlju vsaj pet let pred datumom objave, določenem v točki (a) člena 50(2).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

2. Komisija lahko brez poseganja v člen 14 sprejme izvedbene akte, s katerimi podaljša prehodno obdobje iz odstavka 1 tega člena na 15 let, in sicer v ustrezno utemeljenih primerih, v katerih je dokazano, da:

- (a) se je označba iz odstavka 1 tega člena zakonito uporabljala na podlagi stalne in poštene rabe že najmanj 25 let, preden je bil pri Komisiji vložen zahtevek za registracijo;
- (b) uporaba označbe iz odstavka 1 tega člena v nobenem trenutku ni imela namena izkoriščati slovesa registriranega imena in da potrošniki niso mogli biti zavedeni glede pravega porekla proizvoda.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

3. Kadar se uporablja označba iz odstavkov 1 in 2, je država porekla na označevanju jasno in vidno označena.

4. Za premagovanje začasnih težav pri doseganju dolgoročnega cilja, v skladu s katerim se zagotovi upoštevanje specifikacij s strani vseh proizvajalcev na zadevnem območju, lahko država članica odobri prehodno obdobje do 10 let, z učinkom od dneva vložitve zahtevka pri Komisiji, pod pogojem, da so zadevni gospodarski subjekti zakonito tržili zadevne proizvode z neprekinjeno uporabo zadevnih imen vsaj pet let pred vložitvijo zahtevka pri organih zadevne države članice in če so na to opozorili v nacionalnem postopku ugovora iz člena 49(3).

Prvi pododstavek se smiselno uporablja za zaščiteni geografski označbo ali zaščiteni označbo porekla, ki zadeva geografsko območje v tretji državi, razen pri postopku ugovora.

Taka prehodna obdobja se navedejo v dokumentaciji zahtevka iz člena 8(2).

Člen 16

Prehodne določbe

1. Imena, vpisana v register iz člena 7(6) Uredbe (ES) št. 510/2006, se samodejno prenesejo v register iz člena 11 te uredbe. Kot ustrezne specifikacije se obravnavajo specifikacije iz člena 7 te uredbe. Kakršne koli posebne prehodne določbe iz zvezi s takšnimi registracijami se uporabljajo še naprej.

⁽¹⁾ UL L 78, 24.3.2009, str. 1.

2. Za zaščito pravic in pravnih interesov zadevnih proizvajalcev ali zainteresiranih strani se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v zvezi z dodatnimi prehodnimi pravili.

3. Ta uredba se uporablja brez poseganja v kakršno koli pravico do soobstoja, ki velja v skladu z Uredbo (ES) št. 510/2006, glede označb porekla in geografskih označb na eni strani ter blagovnih znamk na drugi strani.

NASLOV III

ZAJAMČENE TRADICIONALNE POSEBNOSTI

Člen 17

Cilj

Vzpostavi se shema za zajamčene tradicionalne posebnosti za zaščito tradicionalnih metod proizvodnje in receptov, tako da proizvajalcem tradicionalnih proizvodov pomaga pri trženju njihovih proizvodov ter pri obveščanju potrošnikov o lastnostih dodane vrednosti njihovih tradicionalnih receptov in proizvodov.

Člen 18

Merila

1. Ime izpolnjuje pogoje za registracijo kot zajamčena tradicionalna posebnost, kadar opisuje specifičen proizvod ali živilo:

- (a) katerega način proizvodnje, predelava ali sestava ustreza tradicionalni praksi za zadevni proizvod ali živilo, ali
- (b) ki je proizveden(-o) iz surovin ali sestavin, ki se tradicionalno uporabljajo.

2. Da se ime registrira kot zajamčena tradicionalna posebnost:

- (a) se mora ime tradicionalno uporabljati za označevanje specifičnega proizvoda ali
- (b) mora opredeljevati tradicionalne ali posebne lastnosti proizvoda.

3. Če se v postopku ugovora v skladu s členom 51 izkaže, da se ime uporablja tudi v drugi državi članici ali v tretji državi, se lahko – da bi se primerljivi proizvodi ali proizvodi, ki imajo identično ali podobno ime, razlikovali – z odločitvijo o registraciji, sprejeto v skladu s členom 52(3), zagotovi, da je ime zajamčene tradicionalne posebnosti dopolnjeno s trditvijo „izdelano po tradiciji“, čemur neposredno sledi ime države ali regije zadevnega proizvoda.

4. Imena ni mogoče registrirati, če se nanaša le na splošne trditve, uporabljene za skupino proizvodov, ali na trditve, ki jih določa posebna zakonodaja Unije.

5. Da se zagotovi nemoteno delovanje sheme, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov glede dodatnih podrobnosti o merilih o izpolnjevanju pogojev, določenih v tem členu.

Člen 19

Specifikacija proizvoda

1. Zajamčena tradicionalna posebnost je v skladu s specifikacijo, ki vključuje:

- (a) predlagano ime za registracijo v ustreznih jezikovnih različicah;
- (b) opis proizvoda, vključno z njegovimi glavnimi fizikalnimi, kemijskimi, mikrobiološkimi ali organoleptičnimi značilnostmi, ki dokazujejo posebne lastnosti proizvoda;
- (c) opis metode proizvodnje, ki jo morajo proizvajalci upoštevati, po potrebi vključno z vrsto in značilnostmi uporabljenih surovin ali sestavin, in metode, po kateri je proizvod pripravljen, ter
- (d) ključne elemente, ki opredeljujejo tradicionalne lastnosti proizvoda.

2. Da se zagotovi, da specifikacije proizvodov vključujejo ustrezne in jedrnat informacije, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, v katerih določi pravila, ki omejujejo informacije iz specifikacij iz odstavka 1 tega člena, kadar je takšna omejitev potrebna, da se preprečijo pretirano obsežni zahtevki za registracijo.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila o obliki specifikacije. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

Člen 20

Vsebina zahtevka za registracijo

1. Zahtevek za registracijo imena kot zajamčene tradicionalne posebnosti iz člena 49(2) ali (5) vključuje:

- (a) ime in naslov skupine vložnikov;
- (b) specifikacijo proizvoda iz člena 19.

2. Dokumentacija zahtevka iz člena 49(4) vključuje:

- (a) elemente iz odstavka 1 tega člena in
- (b) izjavo države članice, da po njenem mnenju zahtevek, ki ga je vložila skupina in se mu lahko ugotovi, izpolnjuje pogoje iz te uredbe in določbe, sprejete v skladu z njo.

Člen 21

Razlogi za ugovor

1. Utemeljen ugovor iz člena 51(2) je dopusten le, če ga Komisija prejme pred iztekom določenega roka in če:

- (a) navaja ustrezno utemeljene razloge, zakaj je predlagana registracija nezdružljiva z določbami te uredbe, ali
- (b) dokazuje, da je raba imena za podobne kmetijske proizvode ali živila zakonita, splošno znana in gospodarsko pomembna.

2. Merila iz točke (b) odstavka 1 se ocenijo glede na ozemlje Unije.

Člen 22

Register zajamčenih tradicionalnih posebnosti

1. Komisija brez uporabe postopka iz člena 57(2) sprejme izvedbene akte, s katerimi vzpostavi in posodablja javno dostopen posodobljen register zajamčenih tradicionalnih posebnosti, priznanih v okviru te sheme.

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi podrobna pravila o obliki in vsebini registra. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

Člen 23

Imena, simbol in označba

1. Ime, registrirano kot zajamčena tradicionalna posebnost, lahko uporablja vsak gospodarski subjekt, ki trži proizvod, ki je v skladu z ustrezno specifikacijo.

2. Določi se simbol Unije, ki je namenjen obveščanju javnosti o zajamčenih tradicionalnih posebnostih.

3. V primeru proizvodov s poreklom iz Unije, ki se tržijo kot zajamčena tradicionalna posebnost, registrirana v skladu s to uredbo, je na označevanju brez poseganja v odstavek 4 naveden simbol iz odstavka 2. Poleg tega bi moralo biti v istem vidnem polju navedeno tudi ime proizvoda. Na označevanju se lahko pojavi tudi označba „zajamčena tradicionalna posebnost“ ali ustrezna kratica „ZTP“.

Simbol na označevanju zajamčenih tradicionalnih posebnosti na proizvodih, ki so proizvedeni zunaj Unije, je neobvezen.

4. Da se zagotovi posredovanje ustreznih informacij potrošnikom, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, na podlagi katerih se določi simbol Unije.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih opredeli tehnične značilnosti simbola Unije in označbe, pa tudi pravila o njihovi uporabi na proizvodih, ki nosijo ime zajamčene tradi-

cionalne posebnosti, vključno v zvezi z uporabo ustreznih jezikovnih različic. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

Člen 24

Omejitev uporabe registriranih imen

1. Registrirana imena so zaščitena pred vsako zlorabo, posnemanjem, navajanjem ali pred vsakršnimi drugimi praksami, ki bi lahko zavajale potrošnika.

2. Države članice zagotovijo, da ne pride do zamenjav na nacionalni ravni uporabljenih prodajnih opisov z imeni, ki so registrirana.

3. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila za zaščito zajamčenih tradicionalnih posebnosti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

Člen 25

Prehodne določbe

1. Imena, registrirana v skladu s členom 13(2) Uredbe (ES) št. 509/2006, se samodejno prenesejo v register iz člena 22 te uredbe. Kot ustrezne specifikacije se obravnavajo specifikacije iz člena 19 te uredbe. Kakršne koli posebne prehodne določbe v zvezi s takšnimi registracijami se uporabljajo še naprej.

2. Imena, registrirana v skladu z zahtevami iz člena 13(1) Uredbe (ES) št. 509/2006, vključno s tistimi, ki so registrirana na podlagi zahtevkov iz drugega pododstavka člena 58(1) te uredbe, se lahko še naprej uporabljajo pod pogoji iz Uredbe (ES) št. 509/2006, in sicer do 4. januarja 2023, razen če države članice uporabijo postopek iz člena 26 te uredbe.

3. Da se zaščitijo pravice in pravni interesi zadevnih proizvajalcev ali zainteresiranih strani, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, v katerih določi dodatna prehodna pravila.

Člen 26

Poenostavljeni postopek

1. Država članica lahko Komisiji najpozneje do 4. januarja 2016 na zahtevo skupine predloži imena zajamčenih tradicionalnih posebnosti, ki so registrirana v skladu s členom 13(1) Uredbe (ES) št. 509/2006 in so skladna s to uredbo.

Država članica pred predložitvijo imena sproži postopek ugovora, kot je opredeljeno v členu 49(3) in (4).

Če se v okviru tega postopka izkaže, da se zadevno ime uporablja tudi pri primerljivih proizvodih ali proizvodih, ki imajo identično ali podobno ime, se lahko to ime dopolni z navedbo, ki opredeljuje tradicionalne ali posebne lastnosti proizvoda.

Takšna imena lahko skupina iz tretje države neposredno ali prek organov tretje države predloži Komisiji.

2. Komisija imena iz odstavka 1 skupaj s specifikacijami za vsako takšno ime objavi v *Uradnem listu Evropske unije* v dveh mesecih od njihovega prejema.

3. Uporabljata se člena 51 in 52.

4. Komisija po končanem postopku ugovora po potrebi prilagodi vnose v register iz člena 22. Kot ustrezne specifikacije se obravnavajo specifikacije iz člena 19.

NASLOV IV

NEOBVEZNE NAVEDBE KAKOVOSTI

Člen 27

Cilj

Shema za neobvezne navedbe kakovosti se vzpostavi, da bi proizvajalci kmetijskih proizvodov, ki imajo značilnosti ali lastnosti dodane vrednosti, slednje lažje sporočali znotraj notranjega trga.

Člen 28

Nacionalna pravila

Države članice lahko ohranijo nacionalna pravila o neobveznih navedbah kakovosti, ki niso zajeta v tej uredbi, pod pogojem, da so takšna pravila v skladu s pravom Unije.

Člen 29

Neobvezne navedbe kakovosti

1. Neobvezne navedbe kakovosti izpolnjujejo naslednja merila:

(a) navedba se nanaša na značilnost ene ali več kategorij proizvodov ali na lastnost kmetovanja ali predelave, ki velja za določena območja;

(b) uporaba navedbe dodaja vrednost proizvodu v primerjavi s podobnimi proizvodi in

(c) navedba ima evropsko razsežnost.

2. Neobvezne navedbe kakovosti, ki opisujejo tehnične lastnosti proizvoda z namenom uveljavitve obveznih tržnih standardov in niso namenjene obveščanju potrošnikov o teh lastnostih proizvoda, so izključene iz te sheme.

3. Neobvezne navedbe kakovosti izključujejo neobvezne pridržane navedbe, ki podpirajo in dopolnjujejo posebne tržne standarde, določene na podlagi sektorja ali kategorije proizvoda.

4. Da se upoštevajo posebne lastnosti določenih sektorjev in pričakovanj potrošnikov, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, v katerih določi podrobna pravila v zvezi z merili iz odstavka 1 tega člena.

5. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi vse ukrepe v zvezi z oblikami, postopki ali drugimi tehničnimi podrobnostmi, potrebne za uporabo tega naslova. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

6. Komisija pri sprejemanju delegiranih in izvedbenih aktov v skladu z odstavkoma 4 in 5 tega člena upošteva vse ustrezne mednarodne standarde.

Člen 30

Pridržanje in sprememba

1. Da bi upoštevali pričakovanja potrošnikov, razvoj znanstvenih in tehničnih dognanj, položaj na trgu ter razvoj tržnih in mednarodnih standardov, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi pridrži dodatno neobvezno navedbo kakovosti in določi pogoje njene uporabe.

2. V ustrezno utemeljenih primerih in zato, da se upošteva ustrezna uporaba dodatne neobvezne navedbe kakovosti, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, v katerih določi spremembe pogojev uporabe iz odstavka 1 tega člena.

Člen 31

Gorski proizvod

1. Uvede se navedba „gorski proizvod“ kot neobvezna navedba kakovosti.

Ta navedba se uporablja le za opis proizvodov, ki so namenjeni za prehrano ljudi iz Priloge I k Pogodbi ter pri katerih:

(a) tako surovine kot krma za živali na kmetijah izvirajo zlasti z gorskih območij;

(b) tudi predelava poteka na gorskih območjih, v primeru predelanih proizvodov.

2. Za namene tega člena so „gorska območja“ v Uniji območja, omejena v skladu s členom 18(1) Uredbe (ES) št. 1257/1999. Kar zadeva proizvode iz tretjih držav, gorska območja vključujejo območja, ki jih je tako uradno imenovala tretja država ali ki izpolnjujejo merila, enakovredna tistim iz člena 18(1) Uredbe (ES) št. 1257/1999.

3. V ustrezno utemeljenih primerih in zato, da se upoštevajo naravne omejitve, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo na gorskih območjih, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, v katerih določi odstopanja od pogojev uporabe iz odstavka 1 tega člena. Zlasti se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, v katerih določi pogoje, pod katerimi je dovoljeno, da surovine ali krma izvirajo zunaj gorskih območij, pogoje, pod katerimi lahko predelava proizvodov poteka zunaj gorskih območij na geografskem območju, ki se opredeli, in opredelitev tega geografskega območja.

4. Da bi upoštevali naravne omejitve, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo na gorskih območjih, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov glede uvedbe metod proizvodnje in drugih meril, ki so pomembna za uporabo neobvezne navedbe kakovosti, uvedene v odstavku 1 tega člena.

Člen 32

Proizvod otoškega kmetovanja

Komisija najpozneje do 4. januarja 2014 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o utemeljitvah za novo navedbo „proizvod otoškega kmetovanja“. Ta navedba se lahko uporablja le za opis proizvodov, ki so namenjeni za prehrano ljudi iz Priloge I k Pogodbi in katerih surovine izvirajo z otokov. Poleg tega, če naj se navedba uporablja tudi za predelane proizvode, mora predelava prav tako potekati na otokih v primerih, kadar to bistveno vpliva na posebne značilnosti končnega proizvoda.

Po potrebi se poročilo priložijo ustrezni zakonodajni predlogi za pridržanje neobvezne navedbe kakovosti „proizvod otoškega kmetovanja“.

Člen 33

Omejitve uporabe

1. Neobvezna navedba kakovosti se lahko uporablja le za opis proizvodov, ki so v skladu z ustreznimi pogoji uporabe.

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila uporabe neobveznih navedb kakovosti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

Člen 34

Spremljanje

Države članice na podlagi analize tveganja izvajajo preverjanja za zagotovitev izpolnjevanja zahtev iz tega naslova in v primeru kršitve izrečejo ustrezne upravne kazni.

NASLOV V

SKUPNE DOLOČBE

POGLAVJE I

Uradni nadzor zaščitene oznake porekla, zaščitene geografske oznake in zajamčenih tradicionalnih posebnosti

Člen 35

Področje uporabe

Določbe tega poglavja se uporabljajo v zvezi s shemama kakovosti iz naslovov II in III.

Člen 36

Imenovanje pristojnega organa

1. V skladu z Uredbo (ES) št. 882/2004 države članice imenujejo pristojni organ ali organe, pristojne za uradni nadzor, ki se izvaja za preverjanje izpolnjevanja pravnih zahtev, povezanih s shemami kakovosti, ki jih uvaja ta uredba.

Postopki in zahteve iz Uredbe (ES) št. 882/2004 se smiselno uporabljajo za uradni nadzor, ki se izvaja za preverjanje izpolnjevanja pravnih zahtev, povezanih s shemami kakovosti, za vse proizvode, ki jih zajema Priloga I k tej uredbi.

2. Pristojni organi iz odstavka 1 zagotavljajo ustrezna jamstva objektivnosti in nepristranskosti, pri čemer imajo na voljo usposobljeno osebje in sredstva, potrebna za izvajanje svojih funkcij.

3. Uradni nadzor zajema:

- (a) preverjanje skladnosti proizvoda z ustrešno specifikacijo proizvoda ter
- (b) spremljanje uporabe registriranih imen za opis proizvoda, ki je dan na trg, v skladu s členom 13 za imena, registrirana na podlagi naslova II, in v skladu s členom 24 za imena, registrirana na podlagi naslova III.

Člen 37

Preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda

1. V zvezi z zaščitnimi oznakami porekla, zaščitnimi geografskimi oznakami in zajamčenimi tradicionalnimi posebnostmi, ki označujejo proizvode s poreklom iz Unije, preverjanje skladnosti s specifikacijo proizvoda pred dajanjem proizvoda na trg izvede:

- (a) eden ali več pristojnih organov iz člena 36 te uredbe in/ali
- (b) eden ali več izvajalcev nadzora v smislu točke 5 člena 2 Uredbe (ES) št. 882/2004, ki delujejo kot certifikacijski organi za proizvode.

Stroške takšnega preverjanja skladnosti s specifikacijami lahko nosijo gospodarski subjekti, pri katerih se navedeni nadzor opravlja. H kritju teh stroškov lahko prispevajo tudi države članice.

2. V zvezi z označbami porekla, geografskimi označbami in zajamčenimi tradicionalnimi posebnostmi, ki označujejo proizvode s poreklom iz tretje države, preverjanje skladnosti s specifikacijami pred dajanjem proizvoda na trg izvede:

(a) eden ali več javnih organov, ki jih imenuje tretja država, in/ali

(b) eden ali več certifikacijskih organov za proizvode.

3. Države članice objavijo imena in naslove organov iz odstavka 1 tega člena ter te informacije redno posodablja.

Komisija objavi imena in naslove organov iz odstavka 2 tega člena ter te informacije redno posodablja.

4. Komisija lahko brez uporabe postopka iz člena 57(2) sprejme izvedbene akte, s katerimi določi načine, na podlagi katerih se objavijo imena in naslovi certifikacijskih organov za proizvode iz odstavkov 1 in 2 tega člena.

Člen 38

Nadzorovanje uporabe imena na tržišču

Države članice Komisiji sporočijo imena in naslove pristojnih organov iz člena 36. Komisija objavi imena in naslove teh organov.

Države članice izvajajo preverjanja na podlagi analize tveganja za zagotovitev izpolnjevanja zahtev iz te uredbe in v primeru kršitev sprejmejo vse potrebne ukrepe.

Člen 39

Prenos nalog pristojnih organov na izvajalce nadzora

1. Pristojni organi lahko v skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 882/2004 posamezne naloge, povezane z uradnim nadzorom shem kakovosti, prenesejo na enega ali več izvajalcev nadzora.

2. Taki izvajalci nadzora so akreditirani v skladu z evropskim standardom EN 45011 ali smernico 65 ISO/IEC (Splošne zahteve za organe, ki izvajajo potrjevanje proizvodov).

3. Akreditacijo iz odstavka 2 tega člena lahko izvede le:

(a) nacionalni akreditacijski organ v Uniji v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 765/2008 ali

(b) akreditacijski organ zunaj Unije, ki je podpisnik večstranskega sporazuma o priznavanju pod okriljem Mednarodnega akreditacijskega foruma.

Člen 40

Načrtovanje nadzornih dejavnosti in poročanje o njih

1. Države članice zagotovijo, da so dejavnosti nadzora obveznosti v okviru tega poglavja posebej vključene v ločen oddelek večletnih nacionalnih načrtov nadzora v skladu s členi 41, 42 in 43 Uredbe (ES) št. 882/2004.

2. Letna poročila v zvezi z nadzorom obveznosti iz te uredbe vključujejo ločen oddelek, ki zajema informacije iz člena 44 Uredbe (ES) št. 882/2004.

POGLAVJE II

Izjeme za nekatere predhodne uporabe

Člen 41

Generična imena

1. Brez poseganja v člen 13 ta uredba ne vpliva na uporabo imen, ki so v Uniji generična, tudi če je generično ime del imena, ki je zaščiteno v okviru sheme kakovosti.

2. Pri določanju, ali je ime postalo generično, se upoštevajo vsi ustrezni dejavniki, zlasti:

(a) obstoječe stanje na področjih potrošnje;

(b) zadevni nacionalni pravni akti ali pravni akti Unije.

3. Da bi se v celoti zaščitile pravice zainteresiranih strani, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, v katerih določi dodatna pravila za določanje generičnega statusa imen iz odstavka 1 tega člena.

Člen 42

Rastlinske sorte in živalske pasme

1. Ta uredba ne preprečuje dajanja na trg proizvodov, katerih označevanje vključuje ime ali navedbo, ki je zaščitena ali pridržana v okviru sheme kakovosti iz naslova II, naslova III ali naslova IV in ki vsebuje ali zajema ime rastlinske sorte ali živalske pasme, pod pogojem, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) zadevni proizvod zajema navedeno sorto ali pasmo ali izvira iz nje;

(b) potrošniki niso zavedeni;

- (c) uporaba imena sorte ali pasme pomeni pošteno konkurenco;
- (d) z uporabo se ne izkorišča sloves zaščitene navedbe in
- (e) se je v primeru sheme kakovosti iz naslova II proizvod proizvajal in tržil zunaj svojega območja porekla pred datumom zahtevka za registracijo geografske označbe.

2. Da bi se dodatno pojasnil obseg pravic in svoboščin gospodarskih subjektov živilske dejavnosti v zvezi z uporabo imena rastlinske sorte ali živalske pasme iz odstavka 1 tega člena, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov glede pravil za določanje uporabe takšnih imen.

Člen 43

Povezava z intelektualno lastnino

Shemi kakovosti iz naslovov III in IV se uporabljata brez poseganja v pravila Unije ali pravila držav članic, ki urejajo intelektualno lastnino, in zlasti pravila v zvezi z označbami porekla, geografskimi označbami in blagovnimi znamkami ter v pravice, ki jih ta pravila zagotavljajo.

POGLAVJE III

Označbe in simboli shem kakovosti ter vloga proizvajalcev

Člen 44

Zaščita označb in simbolov

1. Označbe, kratice in simboli, ki se nanašajo na sheme kakovosti, se lahko uporabljajo le v povezavi s proizvodi, proizvedenimi v skladu s pravili sheme kakovosti, na katero se nanašajo. To velja zlasti za naslednje označbe, kratice in simbole:

- (a) „zaščiten označba porekla“, „zaščiten geografska označba“, „geografska označba“, „ZOP“, „ZGO“ in z njimi povezani simboli iz naslova II;
- (b) „zajamčena tradicionalna posebnost“, „ZTP“ in z njo povezan simbol iz naslova III;
- (c) „gorski proizvod“, kakor je določeno v naslovu IV.

2. V skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 1290/2005 lahko Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) na pobudo Komisije ali v njenem imenu na centraliziran način financira upravno podporo v zvezi z razvojem, pripravljalnimi deli, spremljanjem, upravno in pravno podporo, pravnim varstvom, registracijskimi taksami, taksami za podaljšanje, taksami za preverjanje blagovnih znamk, taksami sodnih postopkov in kakršnimi koli drugimi povezanimi ukrepi, potrebnimi za zaščito uporabe označb, kratic in simbolov, ki se nanašajo na sheme kakovosti, pred zlorabo, posnemanjem, navajanjem ali

kakršnimi koli drugimi praksami, ki bi lahko zavajale potrošnike v Uniji in tretjih državah.

3. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi pravila za enotno zaščito označb, kratic in simbolov iz odstavka 1 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

Člen 45

Vloga skupin

1. Brez poseganja v posebne določbe o organizacijah proizvajalcev in medpanožnih organizacijah iz Uredbe (ES) št. 1234/2007 je skupina upravičena do:

- (a) prispevanja k zagotavljanju kakovosti, slovesa in pristnosti njenih proizvodov na trgu s spremljanjem uporabe imena v trgovini in, če je to potrebno, obveščanjem pristojnih organov iz člena 36 ali morebitnega drugega pristojnega organa v okviru člena 13(3);
- (b) ukrepanja za zagotovitev ustreznega pravnega varstva zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe in pravic intelektualne lastnine, ki so z njimi neposredno povezane;
- (c) razvijanja informacijskih in promocijskih dejavnosti, namenjenih sporočanju lastnosti dodane vrednosti proizvoda potrošnikom;
- (d) razvijanja dejavnosti, povezanih z zagotavljanjem skladnosti proizvoda z ustrežno specifikacijo;
- (e) ukrepanja za izboljšanje učinkovitosti sheme, vključno z razvijanjem gospodarskega strokovnega znanja, izvajanjem gospodarskih analiz, razširjanjem gospodarskih informacij o shemi in svetovanjem proizvajalcem;
- (f) ukrepanja za povečanje vrednosti proizvodov in, če je to potrebno, za preprečevanje ali odpravljanje vseh ukrepov, ki ogrožajo ali bi lahko ogrozili ugled teh proizvodov.

2. Države članice lahko z upravnimi sredstvi spodbudijo ustanovitev in delovanje skupin na svojih ozemljih. Poleg tega države članice Komisiji redno sporočajo imena in naslove skupin iz točke 2 člena 3. Komisija poskrbi, da so te informacije javne.

Člen 46

Pravica do uporabe shem

1. Države članice zagotovijo, da ima vsak gospodarski subjekt, ki upošteva pravila sheme kakovosti iz naslovov II in III, pravico do vključitve v preverjanje skladnosti, vzpostavljeno na podlagi člena 37.

2. Gospodarski subjekti, ki pripravljajo in skladiščijo proizvod, ki se trži v okviru shem zajamčene tradicionalne posebnosti, zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe, ali ki takšne proizvode dajejo na trg, so prav tako vključeni v nadzor iz poglavja I tega naslova.

3. Države članice zagotovijo, da gospodarski subjekti, ki so pripravljeni spoštovati pravila sheme kakovosti iz naslovov III in IV, to lahko storijo, pri čemer se pri sodelovanju ne srečujejo z ovirami, ki so diskriminatorne ali niso drugače objektivno utemeljene.

Člen 47

Takse

Brez poseganja v Uredbo (ES) št. 882/2004 in zlasti določbe iz poglavja VI naslova II navedene uredbe lahko države članice zaračunajo takso za kritje stroškov upravljanja shem kakovosti, vključno s stroški, ki nastanejo pri obravnavanju zahtevkov, ugovorov, zahtevkov za spremembe in zahtevkov za preklic, predvidenih v tej uredbi.

POGLAVJE IV

Postopki vložitve zahtevkov in registracije označb porekla, geografskih označb in zajamčenih tradicionalnih posebnosti

Člen 48

Področje uporabe postopkov za vložitev zahtevkov

Določbe tega poglavja se uporabljajo v zvezi s shemama kakovosti iz naslovov II in III.

Člen 49

Zahtevek za registracijo imen

1. Zahtevke za registracijo imen v okviru shem kakovosti iz člena 48 lahko vložijo le skupine, ki delajo s proizvodi, katerih ime je treba registrirati. V primeru imena „zaščitena označba porekla“ ali „zaščitena geografska označba“, ki označuje čezmejno geografsko območje, ali v primeru imena „zajamčene tradicionalne posebnosti“ lahko več skupin iz različnih držav članic ali tretjih držav vloži skupen zahtevek za registracijo.

Ena sama fizična ali pravna oseba se lahko obravnava kot skupina, kadar se izkaže, da sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- (a) zadevna oseba je edini proizvajalec, ki je pripravljen vložiti zahtevek;
- (b) v zvezi z zaščitnimi označbami porekla in zaščitnimi geografskimi označbami ima opredeljeno geografsko območje značilnosti, ki se znatno razlikujejo od značilnosti sosednjih območij, ali pa so značilnosti proizvoda drugačne od značilnosti proizvoda, proizvedenega v sosednjih območjih.

2. Kadar se zahtevek v okviru sheme iz naslova II nanaša na geografsko območje v državi članici ali kadar zahtevek v okviru sheme iz naslova III pripravi skupina s sedežem v državi članici, se zahtevek naslovi na organe te države članice.

Država članica z ustreznimi sredstvi pregleda zahtevek, da se preveri njegova utemeljenost in izpolnjevanje pogojev zadevne sheme.

3. V okviru pregleda iz drugega pododstavka odstavka 2 tega člena država članica sproži nacionalni postopek ugovora, s katerim zagotovi ustrezno objavo zahtevka in določi razumni rok, v katerem lahko katera koli fizična ali pravna oseba s pravnim interesom in sedežem ali prebivališčem na njenem ozemlju vloži ugovor zoper zahtevek.

Zadevna država članica preuči dopustnost ugovorov, prejetih v okviru sheme iz naslova II, glede na merila iz člena 10(1) ali dopustnost ugovorov, prejetih v okviru sheme iz naslova III, glede na merila iz člena 21(1).

4. Če po oceni kakršnih koli prejetih ugovorov država članica meni, da so zahteve iz te uredbe izpolnjene, lahko sprejme pozitivno odločitev in vloži dokumentacijo zahtevka pri Komisiji. V takem primeru Komisijo obvesti o dopustnih ugovorih, prejetih od fizične ali pravne osebe, ki je zakonito tržila zadevne proizvode in ves čas uporabljala zadevna imena najmanj pet let pred datumom objave iz odstavka 3.

Država članica zagotovi, da se njena pozitivna odločitev objavi in da ima vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom možnost pritožbe.

Država članica zagotovi, da se objavi različica specifikacije proizvoda, na podlagi katere je sprejela svojo pozitivno odločitev, in zagotovi elektronski dostop do specifikacije proizvoda.

V primeru zaščitnih označb porekla in zaščitnih geografskih označb država članica zagotovi tudi ustrezno objavo različice specifikacije proizvoda, na podlagi katere je Komisija sprejela odločitev v skladu s členom 50(2).

5. Kadar se zahtevek v okviru sheme iz naslova II nanaša na geografsko območje v tretji državi ali kadar zahtevek v okviru sheme iz naslova III pripravi skupina s sedežem v tretji državi, se zahtevek vloži pri Komisiji neposredno ali prek organov zadevne tretje države.

6. Dokumenti iz tega člena, ki se pošljejo Komisiji, se pripravijo v enem od uradnih jezikov Unije.

7. Da bi se poenostavil postopek za vložitev zahtevkov, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, v katerih opredeli pravila za izvedbo nacionalnega postopka ugovora za skupne zahtevke, ki se nanašajo na več kot eno nacionalno ozemlje, in dopolni pravila postopka za vložitev zahtevkov.

Komisija lahko z izvedbenimi akti določi podrobna pravila o postopkih, obliki in predložitvi zahtevkov, tudi za zahtevke, ki zadevajo več kot eno nacionalno ozemlje. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

Člen 50

Pregled s strani Komisije in objava za ugovor

1. Komisija z ustreznimi sredstvi pregleda vsak zahtevek, ki ga je prejela v skladu s členom 49, da preveri njegovo utemeljenost in izpolnjevanje pogojev zadevne sheme. Ta pregled ne sme trajati dlje kot šest mesecev. Kadar pregled traja dlje, Komisija vložnika pisno obvesti o razlogih za zamudo.

Komisija vsak mesec ali pogosteje objavi seznam imen, za katera je prejela zahtevke za registracijo, in tudi datum njihove predložitve.

2. Kadar Komisija na podlagi pregleda, izvedenega v skladu s prvim pododstavkom odstavka 1, meni, da so pogoji iz te uredbe izpolnjeni, v *Uradnem listu Evropske unije* objavi:

(a) enotni dokument in sklic na objavo specifikacije proizvoda za zahteve v okviru sheme iz naslova II;

(b) specifikacijo za zahtevke v okviru sheme iz naslova III.

Člen 51

Postopek ugovora

1. V treh mesecih od datuma objave v *Uradnem listu Evropske unije* lahko organi države članice ali tretje države oziroma fizične ali pravne osebe s pravnim interesom in s sedežem v tretji državi vložijo ugovor pri Komisiji.

Vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom in s prebivališčem ali sedežem v državi članici, ki ni država, iz katere je bil zahtevek posredovan, lahko vloži ugovor pri državi članici, v kateri ima sedež, v roku, ki omogoča vložitev ugovora v skladu s prvim pododstavkom.

Ugovor vsebuje izjavo, da bi zahtevek lahko kršil pogoje, določene v tej uredbi. Ugovor, ki te izjave ne vsebuje, je neveljaven.

Komisija ugovor nemudoma pošlje organu, ki je vložil zahtevek.

2. Če se pri Komisiji vloži ugovor in če mu v dveh mesecih sledi utemeljitev ugovora, Komisija preveri dopustnost tega utemeljenega ugovora.

3. V dveh mesecih od prejema dopustnega utemeljenega ugovora Komisija povabi organ ali osebo, ki je ugovor vložila, in organ, ki je vložil zahtevek, k ustreznim posvetovanjem za razumno obdobje, ki ne sme biti daljše od treh mesecev.

Organ ali oseba, ki je ugovor vložila, in organ, ki je vložil zahtevek, takšna ustrezna posvetovanja začeta brez nepotrebnega odlašanja. Drug drugemu zagotovita ustrezne informacije, potrebne za oceno, ali je zahtevek za registracijo skladen s pogoji iz te uredbe. Če ne dosežeta dogovora, se te informacije predložijo tudi Komisiji.

Komisija lahko kadar koli v teh treh mesecih na zahtevo vložnika podaljša rok za posvetovanja za največ tri mesece.

4. Kadar se po ustreznih posvetovanjih iz odstavka 3 tega člena podrobni podatki, objavljeni v skladu s členom 50(2), bistveno spremenijo, Komisija ponovi pregled iz člena 50.

5. Ugovor, utemeljen ugovor in pripadajoči dokumenti, ki se pošljejo Komisiji v skladu z odstavki 1 do 4 tega člena, se pripravijo v enem od uradnih jezikov Unije.

6. Da bi se določili jasni postopki in roki za ugovor, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, na podlagi katerih se dopolnijo pravila postopka za vložitev zahtevkov.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi podrobna pravila o postopkih, obliki in predložitvi ugovorov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

Člen 52

Odločitev o registraciji

1. Kadar Komisija na podlagi informacij, ki jih ima na voljo, po pregledu, izvedenem v skladu s prvim pododstavkom člena 50(1), meni, da pogoji za registracijo niso izpolnjeni, sprejme izvedbene akte, s katerimi zavrne zahtevek. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

2. Če Komisija ne prejme nobenega ugovora ali nobenega dopustnega utemeljenega ugovora v skladu s členom 51, brez uporabe postopka iz člena 57(2) sprejme izvedbene akte, s katerimi registrira ime.

3. Če Komisija prejme dopusten utemeljen ugovor, po ustreznih posvetovanjih iz člena 51(3) in ob upoštevanju rezultatov teh posvetovanj:

(a) če je bil dogovor dosežen, registrira ime z izvedbenimi akti, sprejetimi brez uporabe postopka iz člena 57(2), ter, po potrebi, spremeni informacije, objavljene v skladu s členom 50(2), če te spremembe niso bistvene, ali

(b) če dogovor ni bil dosežen, sprejme izvedbene akte, s katerimi sprejme odločitev glede registracije. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

4. Akti o registraciji in odločitve o zavrnitvi se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 53

Sprememba specifikacije proizvoda

1. Skupina s pravnim interesom lahko zaprosi za odobritev spremembe specifikacije proizvoda.

Zahtevki vsebujejo opis zahtevanih sprememb in njihovo utemeljitev.

2. Kadar sprememba vključuje eno ali več sprememb specifikacije, ki niso manjše, se za zahtevek za spremembo uporablja postopek iz členov 49 do 52.

Če so predlagane spremembe manjše, Komisija odobri ali zavrne zahtevek. V primeru odobritve sprememb, ki pomenijo spremembo elementov iz člena 50(2), Komisija te elemente objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Sprememba se v primeru sheme kakovosti iz naslova II šteje za manjšo, če:

- (a) ne zadeva bistvenih značilnosti proizvoda;
- (b) ne spreminja povezave iz točke (f)(i) ali (ii) člena 7(1);
- (c) ne vključuje spremembe imena ali katerega koli dela imena proizvoda;
- (d) ne vpliva na opredeljeno geografsko območje ali
- (e) ne pomeni večjih omejitev za trgovino s proizvodi ali njegovimi surovinami.

Sprememba se v primeru sheme kakovosti iz naslova III šteje za manjšo, če:

- (a) ne zadeva bistvenih značilnosti proizvoda;

(b) ne uvaja bistvenih sprememb metode proizvodnje ali

(c) ne vključuje spremembe imena ali katerega koli dela imena proizvoda.

Pri pregledu zahtevka se obravnava predvsem predlagana sprememba.

3. Da bi se pospešil upravni postopek zahtevka za spremembo, tudi če sprememba ne pomeni nobene spremembe enotnega dokumenta in če sprememba zadeva začasno spremembo specifikacije zaradi uvedbe obveznih sanitarnih ali fitosanitarnih ukrepov s strani javnih organov, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, ki dopolnjujejo pravila postopka za vložitev zahtevkov.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi podrobna pravila o postopkih, obliki in predložitvi zahtevka za spremembo. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

Člen 54

Preklic

1. Komisija lahko na lastno pobudo ali na zahtevo katere koli fizične ali pravne osebe s pravnim interesom sprejme izvedbene akte za preklic registracije zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe ali zajamčene tradicionalne posebnosti v naslednjih primerih:

- (a) kadar upoštevanje pogojev specifikacije ni zagotovljeno;
- (b) kadar najmanj sedem let ni bil na trg dan noben proizvod v okviru zajamčene tradicionalne posebnosti, zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe.

Komisija lahko na zahtevo proizvajalcev proizvoda, ki se trži pod registriranim imenom, prekliče ustrezno registracijo.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

2. Da bi zagotovili pravno varnost, v skladu s katero imajo vse strani možnost zagovarjanja svojih pravic in pravnih interesov, se na Komisijo v skladu s členom 56 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi dopolni pravila v zvezi s postopkom preklica.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, v katerih določi podrobna pravila o postopkih in obliki postopka preklica ter predložitve zahtevkov iz odstavka 1 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 57(2).

NASLOV VI

POSTOPKOVNE IN KONČNE DOLOČBE

POGLAVJE I

Lokalna pridelava in neposredna prodaja

Člen 55

Poročanje o lokalni pridelavi in neposredni prodaji

Komisija najpozneje do 4. januarja 2014 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o koristnosti nove sheme označevanja za lokalno pridelavo in neposredno prodajo, ki bi pomagala proizvajalcem pri lokalnem trženju proizvodov. V tem poročilu se glavno pozornost nameni zmožnosti kmetov, da s pomočjo nove oznake zagotovijo dodano vrednost svojim proizvodom, upoštevati pa bi moralo tudi druga merila, kot so možnosti za zmanjšanje emisij ogljika in odpadkov s kratkimi proizvodnimi in distribucijskimi verigami.

Po potrebi se poročilo priložijo ustrezni zakonodajni predlogi za uvedbo sheme lokalne pridelave ter označevanja za lokalno in neposredno prodajo.

POGLAVJE II

Postopkovna pravila

Člen 56

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz drugega pododstavka člena 2(1), člena 5(4), prvega pododstavka člena 7(2), prvega pododstavka člena 12(5), člena 16(2), člena 18(5), prvega pododstavka člena 19(2), prvega pododstavka člena 23(4), člena 25(3), člena 29(4), člena 30, člena 31(3) in (4), člena 41(3), člena 42(2), prvega pododstavka člena 49(7), prvega pododstavka člena 51(6), prvega pododstavka člena 53(3) in prvega pododstavka člena 54(2) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 3. januarja 2013. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo iz drugega pododstavka člena 2(1), člena 5(4), prvega pododstavka člena 7(2), prvega pododstavka člena 12(5), člena 16(2), člena 18(5), prvega pododstavka člena 19(2), prvega pododstavka člena 23(4), člena 25(3), člena 29(4), člena 30, člena 31(3) in (4), člena 41(3), člena 42(2), prvega pododstavka člena 49(7), prvega pododstavka člena 51(6), prvega pododstavka člena 53(3) in prvega pododstavka člena

54(2) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu z drugim pododstavkom člena 2(1), členom 5(4), prvim pododstavkom člena 7(2), prvim pododstavkom člena 12(5), členom 16(2), členom 18(5), prvim pododstavkom člena 19(2), prvim pododstavkom člena 23(4), členom 25(3), členom 29(4), členom 30, členom 31(3) in (4), členom 41(3), členom 42(2), prvim pododstavkom člena 49(7), prvim pododstavkom člena 51(6), prvim pododstavkom člena 53(3) in prvim pododstavkom člena 54(2), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 57

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za politiko kakovosti kmetijskih proizvodov. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE III

Razveljavitev in končne določbe

Člen 58

Razveljavitev

1. Uredbi (ES) št. 509/2006 in (ES) št. 510/2006 se razveljavita.

Vendar se člen 13 Uredbe (ES) št. 509/2006 še naprej uporablja za zahtevke v zvezi s proizvodi, ki ne spadajo na področje uporabe naslova III te uredbe, ki jih Komisija prejme pred datumom začetka veljavnosti te uredbe.

2. Sklicevanja na razveljavljeni uredbi se obravnavajo kot sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II k tej uredbi.

Člen 59

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Vendar pa se člen 12(3) in člen 23(3) uporabljata od 4. januarja 2016, brez poseganja v proizvode, ki so bili dani na trg pred tem datumom.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 21. novembra 2012

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
A. D. MAVROYIANNIS

PRILOGA I

KMETIJSKI PROIZVODI IN ŽIVILA IZ ČLENA 2(1)

I. Označbe porekla in geografske označbe:

- pivo,
- čokolada in izdelki iz nje,
- kruh, fino pecivo, slaščice, keksi in drugi pekovski izdelki,
- pijače iz rastlinskih izvlečkov,
- testenine,
- sol,
- naravne gume in smole,
- gorčična pasta,
- seno,
- eterična olja,
- pluta,
- košeniljka,
- cvetje in okrasne rastline,
- bombaž,
- volna,
- protje,
- trt lan,
- usnje,
- krzno,
- perje.

II. Zajamčene tradicionalne posebnosti:

- pripravljene jedi,
  - pivo,
  - čokolada in izdelki iz nje,
  - kruh, fino pecivo, slaščice, keksi in drugi pekovski izdelki,
  - pijače iz rastlinskih izvlečkov,
  - testenine,
  - sol.
-

PRILOGA II

KORELACIJSKA TABELA IZ ČLENA 58(2)

Uredba (ES) št. 509/2006	Ta uredba
Člen 1(1)	Člen 2(1)
Člen 1(2)	Člen 2(3)
Člen 1(3)	Člen 2(4)
Člen 2(1), točka (a)	Člen 3, točka 5
Člen 2(1), točka (b)	Člen 3, točka 3
Člen 2(1), točka (c)	—
Člen 2(1), točka (d)	Člen 3, točka 2
Člen 2(2), od prvega do tretjega pododstavka	—
Člen 2(2), četrti pododstavek	—
Člen 3	Člen 22(1)
Člen 4(1), prvi pododstavek	Člen 18(1)
Člen 4(2)	Člen 18(2)
Člen 4(3), prvi pododstavek	—
Člen 4(3), drugi pododstavek	Člen 18(4)
Člen 5(1)	Člen 43
Člen 5(2)	Člena 42(1)
Člen 6(1)	Člen 19(1)
Člen 6(1), točka (a)	Člen 19(1), točka (a)
Člen 6(1), točka (b)	Člen 19(1), točka (b)
Člen 6(1), točka (c)	Člen 19(1), točka (c)
Člen 6(1), točka (d)	—
Člen 6(1), točka (e)	Člen 19(1), točka (d)
Člen 6(1), točka (f)	—
Člen 7(1) in (2)	Člen 49(1)
Člen 7(3), točki (a) in (b)	Člen 20(1), točki (a) in (b)
Člen 7(3), točka (c)	—
Člen 7(3), točka (d)	—
Člen 7(4)	Člen 49(2)

Uredba (ES) št. 509/2006	Ta uredba
Člen 7(5)	Člen 49(3)
Člen 7(6), točke (a), (b) in (c)	Člen 49(4)
Člen 7(6), točka (d)	Člen 20(2)
Člen 7(7)	Člen 49(5)
Člen 7(8)	Člen 49(6)
Člen 8(1)	Člen 50(1)
Člen 8(2), prvi pododstavek	Člen 50(2), točka (b)
Člen 8(2), drugi pododstavek	Člen 52(1)
Člen 9(1) in (2)	Člen 51(1)
Člen 9(3)	Člen 21(1) in (2)
Člen 9(4)	Člen 52(2)
Člen 9(5)	Člen 52(3) in (4)
Člen 9(6)	Člen 51(5)
Člen 10	Člen 54
Člen 11	Člen 53
Člen 12	Člen 23
Člen 13(1)	—
Člen 13(2)	—
Člen 13(3)	—
Člen 14(1)	Člen 36(1)
Člen 14(2)	Člen 46(1)
Člen 14(3)	Člen 37(3), drugi pododstavek
Člen 15(1)	Člen 37(1)
Člen 15(2)	Člen 37(2)
Člen 15(3)	Člen 39(2)
Člen 15(4)	Člen 36(2)
Člen 16	—
Člen 17(1) in (2)	Člen 24(1)
Člen 17(3)	Člen 24(2)

Uredba (ES) št. 509/2006	Ta uredba
Člen 18	Člen 57
Člen 19(1), točka (a)	—
Člen 19(1), točka (b)	Člen 49(7), drugi pododstavek
Člen 19(1), točka (c)	Člen 49(7), prvi pododstavek
Člen 19(1), točka (d)	Člen 22(2)
Člen 19(1), točka (e)	Člen 19(1), točka (f)
Člen 51(6)	Člen 54(1)
Člen 19(1), točka (g)	Člen 23(4)
Člen 19(1), točka (h)	—
Člen 19(1), točka (i)	—
Člen 19(2)	Člen 25(1)
Člen 19(3), točka (a)	—
Člen 19(3), točka (b)	Člen 25(2)
Člen 20	Člen 47
Člen 21	Člen 58
Člen 22	Člen 59
Priloga I	Priloga I (del II)

Uredba (ES) št. 510/2006	Ta uredba
Člen 1(1)	Člen 2(1) in (2)
Člen 1(2)	Člen 2(3)
Člen 1(3)	Člen 2(4)
Člen 2	Člen 5
Člen 3(1), prvi pododstavek	Člen 6(1)
Člen 3(1), drugi in tretji pododstavek	Člen 41(1), (2) in (3)
Člen 3(2), (3) in (4)	Člen 6(2), (3) in (4)
Člen 4	Člen 7
Člen 5(1)	Člen 3, točka 2, in člen 49(1)

Uredba (ES) št. 510/2006	Ta uredba
Člen 5(2)	Člen 49(1)
Člen 5(3)	Člen 8(1)
Člen 5(4)	Člen 49(2)
Člen 5(5)	Člen 49(3)
Člen 5(6)	Člen 9
Člen 5(7)	Člen 8(2)
Člen 5(8)	—
Člen 5(9), prvi pododstavek	—
Člen 5(9), drugi pododstavek	Člen 49(5)
Člen 5(10)	Člen 49(6)
Člen 5(11)	—
Člen 6(1), prvi pododstavek	Člen 50(1)
Člen 6(2), prvi pododstavek	Člen 50(2), točka (a)
Člen 6(2), drugi pododstavek	Člen 52(1)
Člen 7(1)	Člen 51(1), prvi pododstavek
Člen 7(2)	Člen 51(1), drugi pododstavek
Člen 7(3)	Člen 10
Člen 7(4)	Člen 52(2) in (4)
Člen 7(5)	Člen 51(3) in člen 52(3) in (4)
Člen 7(6)	Člen 11
Člen 7(7)	Člen 51(5)
Člen 8	Člen 12
Člen 9	Člen 53
Člen 10(1)	Člen 36(1)
Člen 10(2)	Člen 46(1)
Člen 10(3)	Člen 37(3), drugi pododstavek
Člen 11(1)	Člen 37(1)
Člen 11(2)	Člen 37(2)

Uredba (ES) št. 510/2006	Ta uredba
Člen 11(3)	Člen 39(2)
Člen 11(4)	Člen 36(2)
Člen 12	Člen 54
Člen 13(1)	Člen 13(1)
Člen 13(2)	Člen 13(2)
Člen 13(3)	Člen 15(1)
Člen 13(4)	Člen 15(2)
Člen 14	Člen 14
Člen 15	Člen 57
Člen 16, točka (a)	Člen 5(4), drugi pododstavek
Člen 16, točka (b)	—
Člen 16, točka (c)	—
Člen 16, točka (d)	Člen 49(7)
Člen 16, točka (e)	—
Člen 16, točka (f)	Člen 51(6)
Člen 16, točka (g)	Člen 12(7)
Člen 16, točka (h)	—
Člen 16, točka (i)	Člen 11(3)
Člen 16, točka (j)	—
Člen 16, točka (k)	Člen 54(2)
Člen 17	Člen 16
Člen 18	Člen 47
Člen 19	Člen 58
Člen 20	Člen 59
Priloga I in Priloga II	Priloga I (del I)

UREDBA (EU) št. 1152/2012 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 21. novembra 2012

o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2371/2002 o ohranjanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ribiška plovila Unije imajo enak dostop do voda in virov Unije, pri čemer se upoštevajo pravila skupne ribiške politike.
- (2) Uredba (ES) št. 2371/2002 ⁽³⁾ določa odstopanje od pravila enakega dostopa, kar državam članicam dovoljuje, da omejijo ribolov nekaterim plovilom v vodah do 12 navtičnih milj od njihovih osnovnih črt.
- (3) Komisija je 13. julija 2011 v skladu z Uredbo (ES) št. 2371/2002 Evropskemu parlamentu in Svetu predložila poročilo o ureditvi glede dostopa do ribolovnih virov znotraj cone 12 navtičnih milj. Navedeno poročilo navaja ugotovitev, da je režim dostopa zelo stabilen in da je od leta 2002 zadovoljivo deloval.

(4) Veljavna pravila, ki omejujejo dostop do ribolovnih virov v coni 12 navtičnih milj, so imela pozitiven učinek na ohranjanje z omejevanjem ribolovnega napora v najbolj občutljivejšem delu voda Unije. Navedena pravila so prispevala tudi k ohranjanju tradicionalnih ribolovnih dejavnosti, ki so pomembne za socialni in gospodarski razvoj nekaterih obalnih skupnosti.

(5) Odstopanje je začelo veljati 1. januarja 2003 in preneha veljati 31. decembra 2012. Njegovo veljavnost bi bilo treba podaljšati do sprejetja nove uredbe na podlagi predloga Komisije o uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o skupni ribiški politiki.

(6) Uredbo (ES) št. 2371/2002 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

V členu 17(2) Uredbe (ES) št. 2371/2002 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„2. Od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2014 so države članice v vodah do 12 navtičnih milj od osnovnih črt, ki so pod njihovo suverenostjo ali jurisdikcijo, pooblaščen, da omejijo ribolov ribiškim plovilom, ki tradicionalno ribarijo v navedenih vodah iz pristanišč na sosednji obali. To ne posega v režime, ki se uporabljajo za ribiška plovila Unije, ki plujejo pod zastavo drugih držav članic v okviru obstoječih sosedskih odnosov med državami članicami, in ureditve iz Priloge I, ki za vsako državo članico določa zemljepisne cone znotraj obalnih pasov drugih držav članic, kjer se ribolovne dejavnosti opravljajo, in zadevne vrste.“

Člen 2

Ta uredba začne veljati sedmi dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2013.

⁽¹⁾ UL C 351, 15.11.2012, str. 89.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 25. oktobra 2012 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 13. novembra 2012.

⁽³⁾ UL L 358, 31.12.2002, str. 59.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 21. novembra 2012

Za Evropski parlament
Predsednik
M. SCHULZ

Za Svet
Predsednik
A. D. MAVROYIANNIS

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2012/34/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 21. novembra 2012

o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja

(prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

pa so pomemben del prevoznega sektorja Unije, ki se giblje v smeri doseganja trajnostne mobilnosti.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 91 Pogodbe,

(3) Izboljšati bi bilo treba učinkovitost železniškega sistema, da bi ga vključili v konkurenčni trg, vendar ob upoštevanju posebnih značilnosti železnic.

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

(4) Države članice, katerih pomemben delež železniškega prometa poteka s tretjimi državami z enako tirno širino, ki je drugačna od tiste v glavnem železniškem omrežju v Uniji, bi morale imeti možnost uvedbe posebnih obratovalnih pravil, s katerimi bi zagotovile tako usklajevanje med njihovimi upravljavci železniške infrastrukture kot tistimi iz zadevnih tretjih držav ter pošteno konkurenco med prevozniki v železniškem prometu.

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

(5) Države članice bi morale prevoznikom v železniškem prometu zagotoviti položaj neodvisnih izvajalcev, ki se obnašajo komercialno in se prilagajajo tržnim potrebam, da bi postal železniški prevoz učinkovit in konkurenčen drugim načinom prevoza.

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva Sveta 91/440/EGS z dne 29. julija 1991 o razvoju železnic Skupnosti ⁽⁴⁾, Direktiva Sveta 95/18/ES z dne 19. junija 1995 o izdaji licence prevoznikom v železniškem prometu ⁽⁵⁾ in Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2001/14/ES z dne 26. februarja 2001 o dodeljevanju železniških infrastrukturnih zmogljivosti, naložitvi uporabnin za uporabo železniške infrastrukture ⁽⁶⁾ so bile znatno spremenjene. Ker so potrebne dodatne spremembe, bi bilo zaradi jasnosti treba navedene direktive prenoviti in združiti v en sam akt.

(6) Da bi bila zagotovljena prihodnji razvoj in učinkovito delovanje železniškega sistema, bi bilo treba razločevati med opravljanjem prevoznih storitev in upravljanjem infrastrukture. Glede na take razmere je potrebno, da se ti dve dejavnosti upravljata ločeno in vodita z ločenimi računi. Če so te zahteve po ločevanju izpolnjene, če ni nobenega navzkrižja interesov in če je zagotovljena zaupnost poslovno občutljivih podatkov, bi morali imeti upravljavci železniške strukture možnost, da za nekatere administrativne naloge, kot je pobiranje uporabnin, najamejo subjekte, ki niso aktivni na trgih storitev železniškega prevoza.

(2) Večje povezovanje prevoznega sektorja Unije je bistven element dokončne vzpostavitve notranjega trga, železnice

(7) Načelo svobode opravljanja storitev za železniški sektor bi bilo treba uporabiti ob upoštevanju posebnih značilnosti tega sektorja.

⁽¹⁾ UL C 132, 3.5.2011, str. 99.⁽²⁾ UL C 104, 2.4.2011, str. 53.⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 16. novembra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 8. marca 2012 (UL C 108 E, 14.4.2012, str. 8). Stališče Evropskega parlamenta z dne 3. julija 2012 in odločitev Sveta z dne 29. oktobra 2012.⁽⁴⁾ UL L 237, 24.8.1991, str. 25.⁽⁵⁾ UL L 143, 27.6.1995, str. 70.⁽⁶⁾ UL L 75, 15.3.2001, str. 29.

(8) Zaradi pospeševanja konkurence pri vodenju železniških storitev v smislu izboljšanja udobja in storitev uporabnikom bi morale države članice ohraniti splošno odgovornost za razvoj ustrezne železniške infrastrukture.

- (9) Ob odsotnosti skupnih pravil o razporeditvi infrastrukturnih stroškov bi morale države članice po posvetovanju z upravljavcem infrastrukture določiti pravila, ki bi zagotavljala, da prevozniki v železniškem prometu plačajo za uporabo železniške infrastrukture. Taka pravila ne bi smela diskriminirati med prevozniki v železniškem prometu.
- (10) Države članice bi morale zagotoviti, da dobijo upravljavci infrastrukture in obstoječi prevozniki v železniškem prometu v javni lasti ali pod javnim nadzorom zdravo finančno strukturo, pri čemer se ustrezno upoštevajo pravila Unije o državni pomoči. To ne posega v pristojnost držav članic glede načrtovanja in financiranja železniške infrastrukture.
- (11) Prosilcem bi bilo treba dati možnost, da izrazijo svoja stališča o vsebini poslovnega načrta, kar zadeva uporabo, zagotavljanje in razvoj infrastrukture. To ne bi smelo nujno pomeniti popolnega razkritja poslovnega načrta, ki ga je pripravil upravljavec infrastrukture.
- (12) Ker tiri in stranski tiri v zasebni lasti, kot so stranski tiri in tiri v zasebnih industrijskih obratih, niso del železniške infrastrukture, kakor je opredeljena v tej direktivi, za upravljavce takšnih infrastruktur ne bi smele veljati obveznosti, ki jih ta direktiva nalaga upravljavcem infrastrukture. Kljub temu bi bilo treba zagotoviti nediskriminatorni dostop do tirov in stranskih tirov, ne glede na njihovo lastništvo, kadar so potrebni za dostop do objektov, ki so bistveni za opravljanje prevoznih storitev, in kadar jih uporablja ali bi jih lahko uporabljal več kot en končni porabnik.
- (13) Države članice bi se morale imeti možnost odločiti, da infrastrukturne izdatke krijejo s sredstvi, ki niso neposredna državna sredstva, na primer prek javno-zasebnega partnerstva in s financiranjem s strani zasebnega sektorja.
- (14) Računovodski izkaz uspeha upravljavca infrastrukture bi moral biti uravnotežen v primernem obdobju, ki bi se ga, potem ko bi bilo enkrat določeno, v izjemnih primerih, kot je veliko in nenadno poslabšanje gospodarskih razmer v državi članici, ki bi bistveno vplivalo na obseg prometa na njegovi infrastrukturi ali na raven razpoložljivih javnih sredstev, lahko podaljšalo. V skladu z mednarodnimi računovodskimi pravili se zneski posojil za financiranje infrastrukturnih projektov v takšnih izkazih uspeha ne izkažejo.
- (15) Za učinkovit tovorni sektor, zlasti čezmejni, je treba nujno sprejeti ukrepe za odprtje trga.
- (16) Za zagotovitev uporabe pravic dostopa do železniške infrastrukture na enoten in nediskriminatoren način v celotni Uniji je primerno uvesti licenco za prevoznike v železniškem prometu.
- (17) V primerih potovanj z vmesnimi postanki bi bilo treba novim udeležencem na trgu dovoliti pobiranje in odlaganje potnikov vzdolž proge, da bi se zagotovila ekonomska izvedljivost takšnih storitev in da bi se hkrati izognilo temu, da bi se morebitni konkurenti znašli v slabšem položaju v primerjavi z obstoječimi izvajalci.
- (18) Uvedba novega, odprtega dostopa do storitev mednarodnega potniškega prometa z vmesnimi postanki se ne bi smela uporabljati za odpiranje trga notranjega potniškega prometa, temveč bi se morala osredotočiti le na dodatne postanke na mednarodni relaciji. Glavni namen novih storitev bi moral biti prevoz potnikov na mednarodnem potovanju. Pri presoji, ali je to glavni namen storitve, bi bilo treba upoštevati merila, kot so delež v prometu od notranjega in mednarodnega prevoza potnikov, delež v obsegu notranjega in mednarodnega prevoza potnikov ter dolžina relacije. Presojijo o glavnem namenu storitve bi moral izvesti ustrezni nacionalni regulatorni organ na zahtevo zainteresirane strani.
- (19) Uredba (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o storitvah javnega potniškega železniškega in cestnega prometa⁽¹⁾ dovoljuje državam članicam in lokalnim organom, da dodeljujejo pogodbe za opravljanje javne službe, ki lahko zajemajo izključne pravice za izvajanje nekaterih storitev. Zaradi tega je torej treba zagotoviti skladnost določb te uredbe z načeli odprtja storitev mednarodnega potniškega prometa za konkurenco.
- (20) Odprtje storitev mednarodnega potniškega prometa za konkurenco lahko vpliva na organiziranje in financiranje storitev železniškega potniškega prometa, ki se opravljajo na podlagi pogodbe za opravljanje javne službe. Države članice bi morale imeti možnost, da omejijo pravico dostopa na trg, kadar bi ta pravica ogrozila ekonomsko ravnovesje teh pogodb za opravljanje javne službe in kadar to odobri ustrezni regulatorni organ na podlagi objektivne ekonomske analize ter zahteve pristojnih organov, ki so dodelili pogodbo za opravljanje javne službe.
- (21) Pri presoji, ali je bilo ekonomsko ravnovesje pogodb za opravljanje javne službe ogroženo, bi bilo treba upoštevati vnaprej določena merila, kot so posledice za donosnost katerih koli storitev, ki jih zajema pogodba za opravljanje javne službe, vključno s posledičnim vplivom na neto stroške pristojnega javnega organa, ki je dodelil pogodbo, povpraševanje potnikov, cene vozovnic,

⁽¹⁾ UL L 315, 3.12.2007, str. 1.

ureditev izdajanja vozovnic, nahajanje in število postaj na obeh straneh meje ter čas in pogostost predlagane nove storitve. Države članice bi morale imeti možnost, da v skladu s to presojo in odločitvijo zadevnega regulatornega organa odobrijo, spremenijo ali zavrnejo pravico dostopa do zaprosene storitve mednarodnega potniškega prometa, vključno z uporabnino, ki se naloži izvajalcu nove storitve mednarodnega potniškega prometa, in sicer v skladu z ekonomsko analizo in s pravom Unije ter z načeloma enakosti in nediskriminacije.

- (22) Za izboljšanje storitev potniškega prometa na progah, ki izpolnjujejo obveznosti javnih služb, bi bilo treba državam članicam omogočiti, da organe, odgovorne za te storitve, pooblastijo, da uvedejo dajatev na storitve potniškega prometa, za katere so ti organi pristojni. S to dajatvijo bi bilo treba prispevati k financiranju obveznosti javnih služb, določenih v pogodbah za opravljanje javne službe.
- (23) Regulatorni organ bi moral delovati tako, da ne pride do kakršnega koli navzkrižja interesov in kakršne koli vpletenosti v še nedokončano dodeljevanje pogodb za opravljanje javne službe. Pristojnost regulatornega organa bi bilo treba razširiti, da bi omogočili ocenjevanje namena mednarodne storitve in, kjer je to ustrezno, morebitnega ekonomskega učinka na obstoječe pogodbe za opravljanje javne službe.
- (24) Za investiranje v storitve, ki uporabljajo posebno infrastrukturo, kot so železniške proge, namenjene visokim hitrostim, potrebujejo prosilci pravno varnost zaradi obsežnosti in dolgoročnosti zadevnih naložb.
- (25) Regulatorni organi bi morali izmenjevati informacije in, kadar je ustrezno, v posameznih primerih usklajevati načela in prakso za presojo, ali je ekonomsko ravnovesje pogodbe za opravljanje javne službe ogroženo. Na podlagi izkušenj bi morali postopoma oblikovati smernice.
- (26) Za zagotovitev poštene konkurence med prevozniki v železniškem prometu, popolne preglednosti ter nediskriminatornega dostopa do storitev in njihovega opravljanja bi bilo treba opravljanje prevoznih storitev razločevati od upravljanja objektov za izvajanje železniških storitev. Zato je potrebno, da se ti dve vrsti dejavnosti upravljata neodvisno, kadar je upravljavec objekta za izvajanje železniških storitev v lasti organa ali podjetja, ki je prav tako aktivno in ima prevladujoč položaj na nacionalni ravni na vsaj enem od trgov storitev železniškega prevoza blaga ali potnikov, za katere se objekt uporablja.

Taka neodvisnost ne bi smela pomeniti, da je treba za objekte za izvajanje železniških storitev ustanoviti ločen pravni subjekt.

- (27) Nediskriminatoren dostop do objektov in zagotavljanje z železnico povezanih storitev v teh objektih bi morala prevoznikom v železniškem prometu omogočiti, da uporabnikom ponudijo boljše potniške in tovarne storitve.
- (28) Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo⁽¹⁾ določa odprtje evropskega trga električne energije, zato bi morala biti električna energija za vleko na zahtevo prevoznikov v železniškem prometu dobavljen na nediskriminatoren način. Kadar je ponudnik samo eden, bi bilo treba uporabnino za takšno storitev določiti po enotnih načelih zaračunavanja uporabnin.
- (29) Kar zadeva odnose s tretjimi državami, bi bilo treba posebno pozornost nameniti obstoju vzajemnega dostopa za prevoznike v železniškem prometu iz Unije do trga storitev v železniškem prometu teh tretjih držav, to pa bi bilo treba podpreti s čezmejnimi sporazumi.
- (30) Za zagotovitev zanesljivih in primernih storitev je treba zagotoviti, da prevozniki v železniškem prometu vselej izpolnjujejo določene zahteve v zvezi z dobrim ugledom, finančno sposobnostjo in strokovno usposobljenostjo.
- (31) Za zaščito zadevnih porabnikov in tretjih strani je nujno zagotoviti, da so prevozniki v železniškem prometu dovolj zavarovani glede odgovornosti. Dovoliti bi bilo treba, da se odgovornost v primeru nesreče krije tudi z jamstvi bank ali drugih prevoznikov, če je takšno kritje ponujeno pod tržnimi pogoji, ne vodi do državne pomoči in ne vsebuje elementov diskriminacije proti drugim prevoznikom v železniškem prometu.
- (32) Prevoznik v železniškem prometu bi moral biti tudi zavezan upoštevati nacionalno pravo in pravo Unije o opravljanju storitev železniškega prometa, uporabljeno na nediskriminatoren način, ki je namenjeno prevozniku v železniškem prometu zagotoviti popolnoma varno opravljanje njegove dejavnosti, ob ustreznem upoštevanju zdravstvenih in socialnih pogojev ter pravic delavcev in potrošnikov na določenih razdaljah proge.
- (33) Postopki za podeljevanje, vzdrževanje in spreminjanje licenc za prevoznike v železniškem prometu bi morali biti pregledni in v skladu z načelom nediskriminacije.

⁽¹⁾ UL L 211, 14.8.2009, str. 55.

- (34) Za zagotovitev preglednosti in nediskriminatornega dostopa do železniške infrastrukture in do storitev v objektih za izvajanje železniških storitev vsem prevoznikom v železniškem prometu bi se morale vse potrebne informacije za uresničevanje pravic dostopa objaviti v programu omrežja. Program omrežja bi moral biti v skladu z obstoječimi mednarodnimi praksami objavljen v najmanj dveh uradnih jezikih Unije.
- (35) Primerna ureditev dodeljevanja železniških infrastrukturnih zmogljivosti in konkurenca med izvajalci bosta privedli do večje uravnoteženosti med različnimi načini prevoza.
- (36) Upravljalce infrastrukture bi bilo treba spodbuditi, na primer z nagradami za direktorje, da znižajo višino uporabnin za dostop in stroške zagotavljanja infrastrukture.
- (37) Obveznost držav članic, da s pogodbenim dogovorom med pristojnim organom in upravljavcem infrastrukture zagotovijo uresničevanje ciljnih rezultatov in srednje- do dolgoročne prihodke upravljavca infrastrukture, ne bi smela posegati v pristojnost držav članic v zvezi z načrtovanjem in financiranjem železniške infrastrukture.
- (38) Spodbujanje optimalne uporabe železniške infrastrukture bo vodilo k znižanju stroškov, ki jih za družbo predstavlja promet.
- (39) Načini za porazdelitev stroškov, ki jih določijo upravljavci infrastrukture, bi morali temeljiti na najboljšem razpoložljivem razumevanju stroškov, z njimi pa bi morali stroške porazdeliti med različne storitve, ponujene prevoznikom v železniškem prometu, in po potrebi različne vrste železniških vozil.
- (40) Primerna ureditev zaračunavanja za uporabo železniške infrastrukture, skupaj s primerno ureditvijo zaračunavanja za uporabo druge prometne infrastrukture, in konkurenca med izvajalci bi morali privedi do optimalne uravnoteženosti med različnimi načini prevoza na trajnostni podlagi.
- (41) Pri zaračunavanju pribitkov bi moral upravljavec infrastrukture določiti različne tržne dele, če se stroški opravljanja prevoznih storitev, njihova tržne cene ali zahteve glede njihove kakovosti med seboj znatno razlikujejo.
- (42) Ureditev zaračunavanja uporabnin in dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti bi morala omogočati enak in nediskriminatoren dostop za vse prevoznike v železniškem prometu in poskusiti, kolikor je mogoče, na pravičen in nediskriminatoren način zadovoljevati potrebe vseh uporabnikov in vseh vrst prometa. Takšne ureditve bi morale omogočati pošteno konkurenco pri opravljanju železniških storitev.
- (43) Ureditev zaračunavanja uporabnin in dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti v okviru, kakor ga določijo države članice, bi morala spodbujati upravljavce železniške infrastrukture, da optimalno izkoristijo svojo infrastrukturo.
- (44) Ureditev dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti in ureditev zaračunavanja uporabnin za infrastrukturo bi morala prevoznikom v železniškem prometu dajati jasna in dosledna ekonomska sporočila, ki jih vodijo k razumnim odločitvam.
- (45) Hrup, ki ga povzročajo zavornjaki iz litega železa, ki se uporabljajo za tovarne vagonne, spada k tistim vzrokom emisij hrupa, ki bi jih lahko zmanjšali z ustreznimi tehničnimi rešitvami. Uporabnine za infrastrukturo, diferencirane na podlagi hrupa, bi se morale v prvi vrsti zaračunavati za tovarne vagonne, ki ne izpolnjujejo zahtev iz Odločbe Komisije 2006/66/ES z dne 23. decembra 2005 o tehnični specifikaciji za interoperabilnost v zvezi s podsistemom „vozni park – hrup“ vseevropskega železniškega sistema za konvencionalne hitrosti ⁽¹⁾. Če takšna diferenciacija povzroči izgubo prihodka upravljavca infrastrukture, to ne bi smelo posegati v pravila Unije o državni pomoči.
- (46) Uporabnine za infrastrukturo, diferencirane na podlagi hrupa, bi morale dopolnjevati druge ukrepe za zmanjšanje železniškega hrupa, kot so sprejetje tehničnih specifikacij za interoperabilnost (TSI), ki določajo najvišjo raven železniškega hrupa, kartiranje hrupa ter akcijski načrti za zmanjšanje izpostavljenosti hrupu pod Direktivo 2002/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2002 o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa ⁽²⁾, kot tudi financiranje Unije in nacionalno javno financiranje za opremljanje obstoječih železniških vagonov in za infrastrukture za zmanjšanje hrupa.
- (47) O ukrepih za zmanjšanje hrupa, enakovrednih tistim, ki so sprejeti za železniški sektor, bi bilo treba razmisliti pri drugih načinih prevoza.
- (48) Da bi pospešili vgradnjo evropskega sistema za nadzor vlakov (v nadaljnjem besedilu: ETCS) na lokomotivah, bi morali upravljavci infrastrukture spremeniti sistem zaračunavanja z uvedbočasne diferenciacije za vlake, opremljene z ETCS. Taka diferenciacija bi morala zagotoviti primerne spodbude za opremljanje vlakov z ETCS.
- (49) Za upoštevanje potrebe uporabnikov ali potencialnih uporabnikov zmogljivosti železniške infrastrukture, da načrtujejo svoje poslovanje ter potreb porabnikov in financerjev železniških storitev je pomembno, da upravljavci infrastrukture zagotavljajo, da se infrastrukturne zmogljivosti dodeljujejo na način, ki odraža potrebo po ohranjanju in izboljšanju ravni zanesljivosti storitev.

⁽¹⁾ UL L 37, 8.2.2006, str. 1.

⁽²⁾ UL L 189, 18.7.2002, str. 12.

- (50) Zaželeno je, da se prevoznike v železniškem prometu in upravljavce infrastrukture spodbuja k zmanjševanju motenj na omrežju in povečevanju njegove učinkovitosti.
- (51) Države članice bi morale imeti možnost, da kupcem železniških storitev omogočijo neposredno udeležbo v postopku dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti.
- (52) Pomembno je upoštevati poslovne zahteve tako prosilcev za dodelitev infrastrukturnih zmogljivosti kot upravljavca infrastrukture.
- (53) Pomembno je čim bolj povečati prilagodljivost upravljavcev infrastrukture pri dodeljevanju infrastrukturnih zmogljivosti, vendar bi to moralo biti to v skladu z izpolnjevanjem razumnih zahtev prosilca.
- (54) Postopek dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti bi moral preprečevati neupravičene omejitve želja drugih prevoznikov, ki so imetniki pravice do uporabe infrastrukture, za razvoj svojega poslovanja ali nameravajo take pravice pridobiti.
- (55) Ureditev dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti in zaračunavanja uporabnin bo morda morala upoštevati dejstvo, da so bili različni sestavni deli železniškega infrastrukturnega omrežja morda načrtovani za različne glavne uporabnike.
- (56) Pogosto bodo imeli različni uporabniki in različne vrste uporabnikov tudi različen vpliv na infrastrukturne zmogljivosti, zato je treba potrebe različnih storitev ustrezno uravnovesiti.
- (57) Storitve, ki se opravljajo na podlagi pogodb z javnimi oblastmi, lahko zahtevajo sprejetje posebnih pravil, da bi za uporabnike ohranile svojo privlačnost.
- (58) Ureditev zaračunavanja uporabnin in dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti bi morala upoštevati učinke naraščajoče preobremenjenosti infrastrukturne zmogljivosti in, nenazadnje, pomanjkanje zmogljivosti.
- (59) Različni časovni okviri za načrtovanje vrst prometa bi morali zagotavljati, da se lahko ugoti prošnja za dodelitev infrastrukturnih zmogljivosti, vloženim po koncu postopka načrtovanja letnega operativnega voznega reda.
- (60) Za zagotovitev optimalnih rezultatov za prevoznike v železniškem prometu je zaželeno zahtevati preskus uporabe infrastrukturnih zmogljivosti, če je za zadovoljitev potreb uporabnikov potrebno usklajevanje prošenj za dodelitev zmogljivosti.
- (61) Glede na monopolni položaj upravljavcev infrastrukture bi bilo treba od njih zahtevati preskus razpoložljivih infrastrukturnih zmogljivosti in načinov za njihovo povečanje, kadar v postopku dodeljevanja zmogljivosti ni možno zadovoljiti potreb uporabnikov.
- (62) Pomanjkanje informacij o prošnjah drugih prevoznikov v železniškem prometu in omejitvah znotraj sistema lahko prevoznikom v železniškem prometu oteži optimizacijo njihovih prošenj za dodelitev infrastrukturnih zmogljivosti.
- (63) Pomembno je zagotoviti boljše usklajevanje ureditev dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti, da bi se povečala privlačnost železnice za promet, ki uporablja omrežje več kot enega upravljavca infrastrukture, zlasti za mednarodni promet.
- (64) Pomembno je čim bolj zmanjšati izkrivljanje konkurence, ki lahko nastane med železniškimi infrastrukturami ali različnimi načini prevoza zaradi velikih razlik v načelih zaračunavanja uporabnine.
- (65) Zaželeno je opredeliti tiste sestavne dele infrastrukturnih storitev, ki so za izvajalca bistveni pri opravljanju storitev in bi morale biti zagotovljene v zameno za najnižje uporabnine za dostop.
- (66) Naložbe v železniško infrastrukturo so potrebne, ureditev zaračunavanja uporabnin za infrastrukturo pa bi morala zagotoviti spodbude upravljavcem infrastrukture, da ustrezne naložbe postanejo ekonomsko privlačne.
- (67) Za vzpostavitev primerne in pravične višine uporabnin za infrastrukturo je potrebno, da upravljavci infrastrukture evidentirajo in ovrednotijo svoja osnovna sredstva ter razvijejo jasno razumevanje dejavnikov, ki določajo stroške obratovanja infrastrukture.
- (68) Pri sprejemanju odločitev na področju prevoza je zaželeno zagotoviti, da se upoštevajo zunanji stroški in da zaračunavanje uporabnin za infrastrukturo lahko prispeva k ponotranjenju zunanjih stroškov na usklajen in uravnotežen način pri vseh načinih prevoza.
- (69) Pomembno je zagotoviti, da so uporabnine za notranji in mednarodni promet takšne, da železniškemu prometu omogočijo zadovoljiti potrebe trga. Posledično bi se uporabnina za infrastrukturo morala določiti glede na stroške, ki nastanejo neposredno zaradi izvajanja storitev vožnje vlaka.
- (70) Skupna višina kritja stroškov s pomočjo uporabnin za infrastrukturo vpliva na višino državnih prispevkov. Države članice lahko zahtevajo različne višine skupnega kritja stroškov. Vendar bi morala vsaka ureditev zaračunavanja uporabnin za infrastrukturo omogočati stopnjo prometa, ki lahko pokriva vsaj dodatne stroške, ki so določeni za uporabo železniškega omrežja.
- (71) Železniška infrastruktura je naravni monopol, zato je upravljavcem infrastrukture treba zagotoviti spodbude za zmanjševanje stroškov in učinkovito upravljanje njihovih infrastrukture.
- (72) Razvoj železniškega prevoza bi bilo treba doseči med drugim s pomočjo razpoložljivih instrumentov Unije in brez poseganja v že postavljene prednostne naloge.

- (73) Popusti, ki se priznajo prevoznikom v železniškem prometu, bi morali biti povezani z dejanskimi prihranki pri upravnih stroških, zlasti prihranki pri transakcijskih stroških. Popusti se lahko priznajo tudi za spodbujanje učinkovite uporabe infrastrukture.
- (74) Zaželeno je, da se prevoznikom v železniškem prometu in upravljavcu infrastrukture zagotovijo spodbude za čim večje zmanjševanje motenj omrežja.
- (75) Dodeljevanje infrastrukturnih zmogljivosti je za upravljavca infrastrukture strošek, za katerega bi se moralo zahtevati plačilo.
- (76) Učinkovito upravljanje ter poštena in nediskriminatorna uporaba železniške infrastrukture zahtevata ustanovitev regulatornega organa, ki nadzira uporabo pravil, določenih v tej direktivi, in deluje kot pritožbeni organ, brez poseganja v možnost sodnega nadzora. Takemu regulatornemu organu bi bilo treba omogočiti, da izvršitev svojih zahtev po informacijah in svojih odločitvah zagotovi z ustreznimi kaznimi.
- (77) S financiranjem regulatornega organa bi morali zagotoviti njegovo neodvisnost, financiranje pa bi moralo izvirati bodisi iz državnega proračuna bodisi iz prispevkov sektorja, ki se zaračunajo kot obvezna dajatev, pri čemer bi bilo treba upoštevati načela pravičnosti, preglednosti, nediskriminacije in sorazmernosti.
- (78) Primerni postopki imenovanja zaposlenih bi morali prispevati k zagotavljanju neodvisnosti regulatornega organa, obenem pa zlasti zagotoviti, da imenovanje oseb, zadolženih za sprejemanje odločitev, opravlja javni organ, ki ne uveljavlja neposrednih pravic lastništva nad reguliranimi prevozniki. Če je ta pogoj izpolnjen, je lahko tak organ na primer parlament, predsednik države ali predsednik vlade.
- (79) Ob zagotavljanju celovitosti notranjega trga so potrebni posebni ukrepi, ki omogočajo upoštevanje določenega geopolitičnega in zemljepisnega položaja nekaterih držav članic ter posebne organiziranosti železniškega sektorja v različnih državah članicah.
- (80) Da bi se upošteval razvoj trga storitev v železniškem prometu, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi s tehničnimi spremembami informacij, ki jih zagotovi prevoznik, ki zaprosi za licenco, seznamom kategorij zamud, časovnim načrtom postopka dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti in računovodskimi informacijami, ki jih zagotovijo regulatorni organi. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (81) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil⁽¹⁾.
- (82) Komisija ne bi smela sprejeti izvedbenih aktov, povezanih z glavnim namenom železniških storitev, oceno vpliva novih mednarodnih storitev na ekonomsko ravnotežje pogodb o opravljanju javne službe, dajtvami prevoznikov v železniškem prometu, ki opravljajo storitve potniškega prometa, dostopom do storitev v objektih, bistvenih za opravljanje storitev, podrobnim postopkom za pridobitev dovoljenja, načini izračunavanja neposrednih stroškov zaradi uporabe zaračunavanja stroškov posledic hrupa in zaradi uporabe diferenciacije uporabnin za infrastrukturo, s katerimi se spodbuja opremljanje vlakov z ETCS, ter skupnimi načeli in prakso sprejemanja odločitev v regulatornih organih, če odbor, ustanovljen v skladu s to direktivo, ne izda mnenja o osnutku izvedbenega akta, ki ga predstavi Komisija.
- (83) Ker ciljev te direktive, namreč spodbujati razvoj železnic Unije, določiti splošna načela za podelitev licence prevoznikom v železniškem prometu in uskladiti ureditev v državah članicah glede dodeljevanja železniških infrastrukturnih zmogljivosti ter uporabnin za uporabo slednjih, države članice ne morejo zadovoljivo doseči zaradi očitno mednarodne razsežnosti izdajanja takšnih licenc in delovanja pomembnih elementov železniških omrežij, in glede na potrebo, da se zagotovijo poštene in nediskriminatorni pogoji dostopa do infrastrukture, in ker se te cilje zaradi njihovih nadnacionalnih posledic lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena, ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (84) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki pomenijo vsebinsko spremembo v primerjavi s predhodnimi direktivami. Obveznost prenosa določb te direktive, ki v primerjavi s predhodnimi direktivami niso vsebinsko spremenjene, izhaja iz navedenih direktiv.

⁽¹⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

- (85) Za države članice, ki nimajo železniškega sistema in tudi ne predvidevajo njegove vzpostavitve v bližnji prihodnosti, bi bila obveznost prenosa in izvajanja poglavij II in IV te direktive nesorazmerna in nesmiselna. Zaradi tega bi bilo treba takšne države članice izvzeti iz te obveznosti.
- (86) Države članice so se v skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložljivih dokumentih⁽¹⁾ zavzele, da bodo v utemeljenih primerih k uradnem obvestilu o svojih ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, ki bodo pojasnjevali razmerje med sestavnimi deli direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Glede te direktive zakonodajalec meni, da je predložitev takih dokumentov upravičena.
- (87) Ta direktiva ne bi smela posegati v roke, določene v delu B Priloge IX, v katerih se morajo države članice uskladiti s predhodnimi direktivami –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva določa:
  - (a) pravila, ki se uporabljajo za upravljanje železniške infrastrukture in za dejavnosti železniškega prevoza, ki jih opravljajo prevozniki v železniškem prometu, ki imajo ali bodo imeli sedež v državi članici, kot je določeno v poglavju II;
  - (b) merila, ki jih države članice uporabljajo za izdajanje, podaljšanje ali spremembo licenc za prevoznike v železniškem prometu, ki imajo ali bodo imeli svoj sedež v Uniji, kot je določeno v poglavju III;
  - (c) načela in postopke, ki se uporabljajo za določanje in pobiranje uporabnin za železniško infrastrukturo in za dodeljevanje železniških infrastrukturnih zmogljivosti, kot je določeno v poglavju IV.
2. Ta direktiva velja za uporabo železniške infrastrukture za storitve v notranjem in mednarodnem železniškem prometu.

Člen 2

Izvetja iz področja uporabe

1. Poglavje II se ne uporablja za prevoznike v železniškem prometu, katerih dejavnost je omejena samo na storitve mestnega, primestnega ali regionalnega prometa v samostojnih lokalnih in regionalnih omrežjih za prevoz na železniški

infrastrukturi ali v omrežjih, namenjenih samo za opravljanje storitev mestnega ali primestnega železniškega prometa.

Če takega prevoznika v železniškem prometu neposredno ali posredno nadzoruje prevoznik ali drug subjekt, katerega dejavnost ali del dejavnosti so storitve železniškega prevoza, ki niso storitve mestnega, primestnega ali regionalnega prometa, se ne glede na prvi pododstavek uporabljata člena 4 in 5. Za takega prevoznika v železniškem prometu se člen 6 uporablja tudi glede odnosa med prevoznikom v železniškem prometu in prevoznikom ali subjektom, ki ga neposredno ali posredno nadzoruje.

2. Države članice lahko iz uporabe poglavja III izvzamejo:

- (a) prevoznike, ki izvajajo izključno železniški potniški promet na samostojni lokalni in regionalni železniški infrastrukturi;
- (b) prevoznike, ki izvajajo izključno mestni ali primestni železniški potniški promet;
- (c) prevoznike, ki izvajajo izključno regionalni železniški tovorni promet;
- (d) prevoznike, ki izvajajo izključno tovorni promet na zasebni železniški infrastrukturi, ki obstaja zgolj za potrebe izvajanja lastnikovega prevoza tovora.

3. Države članice lahko iz uporabe členov 7, 8 in 13 ter poglavja IV izvzamejo:

- (a) lokalna in regionalna samostojna omrežja, ki za potniški promet uporabljajo železniško infrastrukturo;
- (b) omrežja, ki so namenjena samo obratovanju mestnega in primestnega železniškega potniškega prometa;
- (c) regionalna omrežja, ki jih za regionalni tovorni promet uporablja izključno prevoznik v železniškem prometu, ki ga odstavek 1 ne zajema, dokler drug prevoznik ne zaprosi za infrastrukturne zmogljivosti na tem omrežju;
- (d) zasebno železniško infrastrukturo, ki obstaja zgolj za potrebe izvajanja lastnikovega prevoza tovora.

4. Brez poseganja v odstavek 3 lahko države članice iz uporabe člena 8(3) izvzamejo lokalne in regionalne železniške infrastrukture, ki nimajo strateškega pomena za delovanje trga storitev v železniškem prometu, iz uporabe poglavja IV pa lokalne železniške infrastrukture, ki nimajo nobenega strateškega pomena za delovanje trga storitev v železniškem prometu. Države članice o nameravanem izvetju takšnih železniških infrastruktur uradno obvestijo Komisijo. V skladu s svetovalnim postopkom iz člena 62(2) Komisija odloči, ali se lahko šteje, da takšna železniška infrastruktura nima strateškega pomena, pri čemer upošteva dolžino zadevnih železniških prog, njihovo raven uporabe in obseg prometa, ki bi ga to lahko zadevalo.

⁽¹⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

5. Države članice lahko iz uporabe člena 31(5) izvzamejo vozila, ki se uporabljajo ali so namenjena za uporabo za promet iz in v tretje države, pri čemer vozijo v omrežju, v katerem tirna širina ni enaka tisti v glavnem železniškem omrežju v Uniji.

6. Če vzpostavitev mednarodnih vlakovnih poti, ki se v sodelovanju z upravljavci infrastrukture iz tretjih držav vzpostavijo v omrežju, v katerem je tirna širina drugačna od tiste v glavnem železniškem omrežju v Uniji, bistveno vpliva na splošni časovni načrt za dodeljevanje infrastrukturnih zmogljivosti, lahko države članice v tem časovnem načrtu določijo obdobja in roke, ki so drugačni od tistih iz točke 2(b) člena 43(2) Priloge VI in točk 3, 4 in 5 Priloge VII.

7. Države članice se lahko odločijo, da bodo objavile okvir in pravila za obračunavanje uporabnin, ki se uporabljajo posebej za mednarodni tovorni promet iz in v tretje države, ki poteka v omrežju, v katerem tirna širina ni enaka tisti v glavnem železniškem omrežju v Uniji, z drugačnimi instrumenti in roki, kot so določeni v členu 29(1), kadar je to potrebno za zagotovitev poštene konkurence.

8. Države članice lahko iz uporabe poglavja IV izvzamejo železniško infrastrukturo, v kateri tirna širina ni enaka tisti v glavnem železniškem omrežju v Uniji in ki povezuje postaje države članice na meji z ozemljem tretje države.

9. Ta direktiva se ne uporablja za prevoznike katerih dejavnost je omejena izključno na opravljanje prevozov cestnih vozil skozi podmorske predore in prevoznih storitev v obliki prevozov cestnih vozil skozi takšne predore, razen členi 6(1), 6(4), 10, 11, 12 in 28.

10. Države članice lahko iz uporabe poglavja II, z izjemo člena 14, in poglavja IV izvzamejo katero koli storitev železniškega prometa, ki se opravlja kot tranzit preko Unije.

11. Države članice lahko iz uporabe člena 32(4) izvzamejo vlake, ki niso opremljeni z evropskim sistemom za nadzor vlakov (v nadaljnjem besedilu: ETCS) in se uporabljajo za storitve regionalnega potniškega prometa, prvič vzpostavljene pred letom 1985.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „prevoznik v železniškem prometu“ pomeni vsako javno ali zasebno podjetje, ki je imetnik licence v skladu s to direktivo, katerega glavna poslovna dejavnost je opravljanje storitev prevoza blaga in/ali potnikov v železniškem prometu, pri čemer mora prevoznik zagotoviti vleko; ta izraz vključuje tudi prevoznike, ki opravljajo samo vleko;

(2) „upravljavec infrastrukture“ pomeni vsak organ ali podjetje, ki je pristojno oziroma odgovorno zlasti za vzpostavitev, upravljanje in vzdrževanje železniške infrastrukture, vključno z upravljanjem prometa, vodenjem-upravljanjem ter signalizacijo; naloge upravljavca infrastrukture na železniškem omrežju ali na delu omrežja so lahko dodeljene različnim organom ali podjetjem;

(3) „železniška infrastruktura“ pomeni vse postavke, navedene v Prilogi I;

(4) „mednarodni tovorni promet“ pomeni prevozno storitev v železniškem prometu, kadar vlak prečka najmanj eno mejo države članice; vlak je lahko sklenjen in/ali razdeljen in različni deli lahko imajo različen odhodni in namembni kraj, pod pogojem, da vsi vagoni prečkajo najmanj eno mejo;

(5) „storitev mednarodnega potniškega prometa“ pomeni storitev potniškega prometa kadar vlak prečka najmanj eno mejo države članice, pri čemer je glavni namen storitve prevoz potnikov med postajami, ki se nahajajo v različnih državah članicah; vlak je lahko sklenjen in/ali razdeljen in različni deli lahko imajo različen odhodni in namembni kraj, pod pogojem, da vsi vagoni prečkajo najmanj eno mejo;

(6) „mestni in primestni promet“ pomeni prevozne storitve, katerih glavni namen je zadovoljevanje prevoznih potreb mestnega središča ali urbane aglomeracije, vključno s čezmejno aglomeracijo, in prevoznih potreb med takim središčem ali urbano aglomeracijo in okoliškimi območji;

(7) „regionalni promet“ pomeni prevozne storitve, katerih glavni namen je zadovoljevanje prevoznih potreb regije, vključno s čezmejno regijo;

(8) „tranzit“ pomeni prečkanje ozemlja Unije brez natovarjanja ali raztovarjanja blaga in/ali brez vstopanja ali izstopanja potnikov na ozemlju Unije;

(9) „nadomestna proga“ pomeni drugo progo med istima izhodno in končno postajo, kadar sta progi zamenljivi za namene zadevnega tovornega ali potniškega prometa, ki ga opravlja prevoznik v železniškem prometu;

(10) „gospodarsko smiselna nadomestna možnost“ pomeni dostop do drugega objekta za izvajanje železniških storitev, ki je gospodarsko sprejemljiv za prevoznika v železniškem prometu in mu omogoča opravljanje zadevne storitve tovornega ali potniškega prometa;

(11) „objekt za izvajanje železniških storitev“ pomeni napravo, vključno z zemljiščem, stavbo in opremo, ki je bila v celoti ali deloma posebej prilagojena za zagotavljanje ene ali več storitev iz točk 2 do 4 Priloge II;

- (12) "upravljavec objekta za izvajanje železniških storitev" pomeni vsak javni ali zasebni subjekt, odgovoren za upravljanje enega ali več objektov za izvajanje železniških storitev, ali zagotavljanje ene ali več storitev iz točk 2 do 4 Priloge II prevoznikom v železniškem prometu;
- (13) "čezmejni sporazum" pomeni vsak sporazum med dvema ali več državami članicami ali med državami članicami in tretjimi državami, katerega namen je olajšati opravljanje storitev čezmejnega železniškega prometa;
- (14) "licenca" pomeni dovoljenje, ki ga licenčni organ izda prevozniku in s katerim se prizna njegova sposobnost, da kot prevoznik v železniškem prometu opravlja storitve železniškega prevoza; ta sposobnost je lahko omejena na opravljanje posebnih vrst storitev;
- (15) "licenčni organ" pomeni organ, odgovoren za podeljevanje licenc v državi članici;
- (16) "pogodbeni dogovor" pomeni sporazum ali, smiselno, dogovor v okviru upravnih ukrepov;
- (17) "razumni dobiček" pomeni stopnjo donosa lastnega kapitala, pri kateri se upošteva tveganje, vključno s tveganjem za prihodke, ali odsotnost tveganja, ki ga je imel upravljavec objekta za izvajanje železniških storitev, in je v skladu s povprečno stopnjo za zadevni sektor v zadnjih letih;
- (18) „dodeljevanje“ pomeni dodeljevanje železniških infrastrukturnih zmogljivosti s strani upravljavca infrastrukture;
- (19) „prosilec“ pomeni prevoznika v železniškem prometu, mednarodno združenje prevoznikov v železniškem prometu ali druge fizične ali pravne osebe, kot so pristojni organi iz Uredbe (ES) št. 1370/2007 in naročniki prevoza tovora, špediterji in izvajalci kombiniranega prometa, ki imajo interes na podlagi javne službe ali poslovni interes za pridobitev infrastrukturnih zmogljivosti;
- (20) „preobremenjena infrastruktura“ pomeni del infrastrukture, pri katerem v določenih obdobjih ni mogoče povsem zadostiti povpraševanju po infrastrukturnih zmogljivostih celo po usklajevanju različnih prošenj za njihovo dodelitev;
- (21) „načrt razširitve zmogljivosti“ pomeni ukrep ali niz ukrepov, skupaj s časovnim načrtom njihove izvedbe, ki so namenjeni odpravi omejitev zmogljivosti, zaradi katerih je bil določen del razglašen za „preobremenjeno infrastrukturo“;
- (22) „usklajevanje“ pomeni postopek, po katerem upravljavec infrastrukture in prosilci poskušajo najti rešitev, kadar obstajajo nasprotujoče si prošnje za dodelitev infrastrukturnih zmogljivosti;
- (23) „okvirna pogodba“ pomeni pravno zavezujoč splošni sporazum na podlagi javnega ali zasebnega prava, ki določa pravice in obveznosti prosilca ter upravljavca infrastrukture v zvezi z infrastrukturnimi zmogljivostmi, ki se bodo dodeljevale, in uporabnine, ki se bodo zaračunavale v obdobju, ki je daljše od ene sezone operativnega voznega reda;
- (24) „infrastrukturne zmogljivosti“ pomenijo možnost načrtovanja zahtevanih vlakovnih poti za en del infrastrukture za določeno obdobje;
- (25) „omrežje“ pomeni celotno železniško infrastrukturo, ki jo upravljavec infrastrukture upravlja;
- (26) „program omrežja“ pomeni podrobno obrazložitev splošnih pravil, rokov, postopkov in meril za ureditev zaračunavanja uporabnin in dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti, vključno z dodatnimi informacijami, potrebnimi za prošnje za dodelitev infrastrukturnih zmogljivosti;
- (27) „vlakovna pot“ pomeni infrastrukturne zmogljivosti, ki so potrebne za vožnjo vlaka med dvema krajema v določenem obdobju;
- (28) „operativni vozni red“ pomeni podatke, ki določajo vse načrtovane vožnje vlaka in železniškega voznega parka na zadevni infrastrukturi v obdobju, za katerega velja;
- (29) „odstavni tir“ pomeni tir, posebej namenjen za začasno odstavljanje železniških vozil med dvema prevozoma;
- (30) „večja vzdrževalna dela“ so dela, ki se jih ne opravlja rutinsko med vsakodnevnim delom in ki zahtevajo, da se vozilo umakne iz obratovanja.

POGLAVJE II

RAZVOJ ŽELEZNIC UNIJE

ODDELEK 1

Neodvisnost Upravljanja

Člen 4

Neodvisnost prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev infrastrukture

1. Države članice glede upravljanja, vodenja in notranjega nadzora nad upravnimi, ekonomskimi in računovodskimi zadevami prevoznikom v železniškem prometu, ki so neposredno ali posredno v lasti ali pod nadzorom držav članic, zagotovijo neodvisnost, v skladu s katero bodo razpolagali zlasti s svojim premoženjem, proračunom in računovodstvom, ki so ločeni od premoženja, proračuna in računovodstva države.

2. Ob upoštevanju okvira in posebnih, s strani držav članic določenih pravil zaračunavanja uporabnin in dodeljevanja zmogljivosti, je upravljavec infrastrukture odgovoren za svoje lastno upravljanje, vodenje in notranji nadzor.

Člen 5

Upravljanje prevoznikov v železniškem prometu v skladu s poslovnimi načeli

1. Države članice prevoznikom v železniškem prometu omogočijo prilagoditev njihovih dejavnosti trgu in opravljanje teh dejavnosti, za katere so odgovorni njihovi organi upravljanja, v interesu učinkovitega in ustreznega opravljanja storitev z najnižjimi možnimi stroški za zahtevano kakovost storitve.

Prevoznike v železniškem prometu se upravlja v skladu z načeli, ki se uporabljajo za gospodarske družbe, ne glede na njihovo lastništvo. To velja tudi za obveznosti izvajanja javne službe, ki jim jih nalagajo države članice, in za pogodbe za opravljanje javne službe, ki jih sklenejo s pristojnimi organi države.

2. Prevozniki v železniškem prometu sprejmejo svoje poslovne načrte, skupaj z investicijskimi in finančnimi programi. Taki načrti se pripravijo za doseganje finančnega ravnovesja prevoznika in drugih ciljev tehničnega, komercialnega in finančnega poslovanja; navedejo tudi sredstva za doseganje teh ciljev.

3. Ob upoštevanju splošnih smernic politike, ki jih izda vsaka država članica, ter nacionalnih načrtov in pogodb (ki so lahko večletni), skupaj z investicijskimi in finančnimi načrti, prevozniki v železniškem prometu zlasti svobodno:

- (a) določijo svojo notranjo organiziranost, brez poseganja v določbe členov 7, 29 in 39;
- (b) nadzorujejo dobavo in trženje storitev ter določajo njihovo ceno;
- (c) sprejemajo odločitve v zvezi z osebjem, premoženjem in nabavo;
- (d) širijo svoj tržni delež, razvijajo nove tehnologije in nove storitve ter sprejemajo inovativne tehnike upravljanja;
- (e) vzpostavijo nove dejavnosti na področjih, povezanih s poslovanjem v železniškem prometu.

Ta odstavek ne posega v Uredbo (ES) št. 1370/2007.

4. Ne glede na odstavek 3 lahko delničarji prevoznikov v železniškem prometu v javni lasti ali pod javnim nadzorom zahtevajo njihov pristanek za večje poslovne odločitve, podobno kot lahko to storijo delničarji zasebnih delniških družb, za katere veljajo pravila zakonodaje držav članic o gospodarskih družbah. Določbe tega člena ne posegajo v pristojnosti nadzornih organov v okviru zakonodaje držav članic o

gospodarskih družbah v zvezi z imenovanjem članov upravnih organov.

ODDELEK 2

Ločitev upravljanja infrastrukture in prevoznih storitev ter različnih vrst prevoznih storitev med seboj

Člen 6

Ločevanje poslovnih računov

1. Države članice zagotovijo izdelavo in objavljanje ločenih izkazov uspeha in bilanc stanja, na eni strani za poslovanje prevoznikov v železniškem prometu, ki je povezano z njihovim opravljanjem prevoznih storitev, in na drugi strani za poslovanje, povezano z upravljanjem železniške infrastrukture. Javna finančna sredstva, ki so izplačana za eno od teh dveh področij dejavnosti, se ne prenesejo na drugo področje dejavnosti.

2. Države članice lahko tudi določijo, da je za takšno ločitev potrebna organizacijska delitev na področja znotraj enega prevoznika ali da infrastrukturo in prevozne storitve upravlja ločeni subjekti.

3. Države članice zagotovijo, da se izdelajo in objavijo ločeni izkazi uspeha in bilance stanja, na eni strani za poslovanje v zvezi z opravljanjem prevoza tovora v železniškem prometu in na drugi strani za dejavnosti, povezane z opravljanjem storitev potniškega prevoza. Javna sredstva, izplačana za dejavnosti v zvezi z opravljanjem prevoznih storitev kot javne službe, se v skladu s členom 7 Uredbe (ES) št. 1370/2007 prikažejo ločeno v ustreznih poslovnih računih in se ne prenesejo na dejavnosti v zvezi z opravljanjem drugih prevoznih storitev ali na kakršno koli drugo poslovanje.

4. Poslovni računi za različna področja dejavnosti iz odstavkov 1 in 3 se vodijo tako, da omogočajo spremljanje upoštevanja prepovedi prenosa javnih sredstev, izplačanih za eno področje dejavnosti, v korist drugega področja dejavnosti, in spremljanje porabe prihodkov iz uporabnin za infrastrukturo in presežkov iz drugih komercialnih dejavnosti.

Člen 7

Neodvisnost bistvenih funkcij upravljavca infrastrukture

1. Države članice zagotovijo, da se bistvene funkcije, odločilne za pravičen in nediskriminatoren dostop do infrastrukture, prenesejo na organe ali podjetja, ki sami(-a) ne opravljajo nobenih storitev železniškega prevoza. Ne glede na organizacijske strukture je treba dokazati, da je bil ta cilj dosežen.

Bistvene funkcije so:

- (a) odločanje o dodeljevanju vlakovnih poti, vključno z določitvijo in oceno razpoložljivosti, ter dodeljevanju posameznih vlakovnih poti, in

(b) odločanje o zaračunavanju uporabnin za infrastrukturo, vključno z obračunavanjem in pobiranjem teh uporabnin, brez poseganja v člen 29(1).

Vendar lahko države članice odgovornost za prispevanje k razvoju železniške infrastrukture, na primer prek naložb, vzdrževanja in financiranja, prenesejo na prevoznike v železniškem prometu ali kateri koli drug organ.

2. Kadar je upravljavec infrastrukture pravno, organizacijsko ali pri odločanju odvisen od katerega koli prevoznika v železniškem prometu, naloge iz oddelkov 2 in 3 poglavja IV prevzame organ za zaračunavanje uporabnin oziroma organ za dodeljevanje infrastrukturnih zmogljivosti, ki sta pravno, organizacijsko ali pri odločanju neodvisna od katerega koli prevoznika v železniškem prometu.

3. Kadar se določbe oddelkov 2 in 3 poglavja IV nanašajo na bistvene naloge upravljavca infrastrukture, se razumejo, kot da se glede njihovih posameznih pristojnosti uporabljajo za organ za zaračunavanje uporabnin oziroma organ za dodeljevanje infrastrukturnih zmogljivosti.

ODDELEK 3

Izboljšanje Finančnega Položaja

Člen 8

Financiranje upravljavca infrastrukture

1. Države članice svojo nacionalno železniško infrastrukturo razvijajo tako, da po potrebi upoštevajo splošne potrebe Unije, vključno s potrebo po sodelovanju s sosednjimi tretjimi državami. V ta namen do 16. decembra 2014, po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi, objavijo okvirno strategijo razvoja železniške infrastrukture z namenom izpolniti prihodnje potrebe po mobilnosti v smislu vzdrževanja, obnove in razvoja infrastrukture na podlagi trajnostnega financiranja železniškega sistema. Ta strategija se nanaša na obdobje najmanj petih let in se lahko podaljša.

2. Države članice lahko ob ustreznem upoštevanju členov 93, 107 in 108 PDEU upravljavcu infrastrukture zagotovijo finančna sredstva, ustrežna glede na njegove naloge iz točke 2 člena 3, velikost infrastrukture in finančne potrebe, zlasti za kritje novih naložb. Države članice se lahko odločijo, da bodo te naložbe financirale s sredstvi, ki niso neposredna državna sredstva. Države članice v vsakem primeru izpolnjujejo zahteve iz odstavka 4 tega člena.

3. V okviru splošne politike, ki jo določi zadevna država članica, in ob upoštevanju strategije iz odstavka 1 in finančnih sredstev iz odstavka 2, ki jih zagotovijo države članice, upravljavec infrastrukture sprejme poslovni načrt, ki vključuje naložbene in finančne programe. S tem načrtom se omogoči optimalna in učinkovita uporaba, zagotavljanje ter razvoj

infrastrukture ob zagotavljanju finančnega ravnovesja in sredstev, ki so potrebna za doseganje teh ciljev. Upravljavec infrastrukture zagotovi, da imajo znani prosilci, na prošnjo pa tudi potencialni prosilci, dostop do ustreznih informacij ter možnost izraziti svoje mnenje o vsebini poslovnega načrta, in sicer v zvezi s pogoji za dostop do infrastrukture in za njeno uporabo ter v zvezi z naravo, zagotavljanjem in razvojem te infrastrukture, preden ga upravljavec infrastrukture odobri.

4. Države članice zagotovijo, da izkaz uspeha upravljavca infrastrukture, pod normalnimi pogoji poslovanja in v primernem obdobju, ki ne presega pet let, vsaj uravnotežijo prihodke upravljavca infrastrukture iz uporabnin za infrastrukturo, presežkov iz drugih komercialnih dejavnosti, nepovratnih prihodkov iz zasebnih virov in državnega financiranja, vključno s predplačili države, kadar je primerno, na eni strani ter infrastrukturne izdatke na drugi strani.

Brez poseganja v morebitni dolgoročni cilj, da bi uporabnik pokrival stroške infrastrukture za vse načine prevoza na podlagi pošteno in nediskriminatorne konkurence med različnimi načini prevoza, lahko država članica v primeru, ko je železniški prevoz zmogel konkurirati drugim načinom prevoza, v okviru za zaračunavanje uporabnin iz členov 31 in 32, od upravljavca infrastrukture zahteva, da svoje poslovne račune uravnoteži brez državnega financiranja.

Člen 9

Pregleden odpis dolga

1. Brez poseganja v pravila Unije o državni pomoči in v skladu s členi 93, 107 in 108 PDEU države članice vzpostavijo ustrezne mehanizme, da bi pomagale zmanjšati zadolženost prevoznikov v železniškem prometu v javni lasti ali pod javnim nadzorom do ravni, ki ne ovira dobrega finančnega poslovanja in ki izboljšuje njihov finančni položaj.

2. Za namene iz odstavka 1 lahko države članice zahtevajo vzpostavitev ločene enote za amortizacijo dolga v računovodskih oddelkih takih prevoznikov v železniškem prometu.

Bilanca stanja enote se lahko bremeni z vsemi posojili, ki jih ta prevoznik v železniškem prometu najame za financiranje naložb in pokritje presežnih stroškov obratovanja, ki izhajajo iz poslovanja železniškega prevoza ali upravljanja infrastrukture, dokler ti dolgovi ne prenehajo. Dolgovi iz dejavnosti hčerinskih družb se ne upoštevajo.

3. Odstavka 1 in 2 se uporabljata izključno za dolgove ali obresti na take dolgove, ki so jih prevozniki v železniškem prometu, ki so v javni lasti ali pod javnim nadzorom, prevzeli do datuma, ko se je v zadevni državi članici odprl trg za vse ali za nekatere storitve železniškega prevoza, v vsakem primeru pa do 15. marca 2001 oziroma do datuma pristopa k Uniji za države članice, ki so pristopile k Uniji po tem datumu.

ODDELEK 4

Dostop do železniške infrastrukture in železniških prevoznih storitev

Člen 10

Pogoji dostopa do železniške infrastrukture

1. Prevoznikom v železniškem prometu se pod pravičnimi, nediskriminatornimi in preglednimi pogoji odobri pravica dostopa do železniške infrastrukture v vseh državah članicah za namen izvajanja vseh vrst železniškem tovornega prometa. Ta pravica vključuje dostop do infrastrukture, ki povezuje morská pristanišča in pristanišča v notranjosti držav ter druge objekte za izvajanje železniških storitev iz točke 2 Priloge II, in infrastrukture, ki jo uporablja ali bi jo lahko uporabljal več kot en končni porabnik.

2. Prevoznikom v železniškem prometu se odobri pravica dostopa do železniške infrastrukture v vseh državah članicah za namene izvajanja storitve mednarodnega potniškega prometa. Pri izvajanju storitve mednarodnega potniškega prometa imajo prevozniki v železniškem prometu pravico, da potnike pobirajo in odlagajo na kateri koli postaji na mednarodni progi, vključno s postajami v isti državi članici. Ta pravica vključuje dostop do infrastrukture, ki povezuje objekte za izvajanje železniških storitev iz točke 2 Priloge II.

3. O tem, ali je glavni namen storitve prevoz potnikov med postajami, ki se nahajajo v različnih državah članicah, odloči ustrezni regulatorni organ ali organi iz člena 55, in sicer na zahtevo ustreznih pristojnih organov ali zainteresiranih prevoznikov v železniškem prometu.

4. Na podlagi izkušenj regulatornih organov, pristojnih organov in prevoznikov v železniškem prometu ter na podlagi dejavnosti mreže iz člena 57(1) Komisija do 16. decembra 2016 sprejme ukrepe, s katerimi podrobno določi postopek in merila, ki jih je treba upoštevati pri uporabi odstavka 3 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3).

Člen 11

Omejevanje pravice dostopa in pravice do vstopanja in izstopanja potnikov

1. Države članice lahko omejijo pravico dostopa, določeno v členu 10, na storitve med ohradnim in namembnim krajem, ki jih zajema ena ali več pogodb za opravljanje javne službe, ki so v skladu s pravom Unije. Učinek takšne omejitve ne sme biti omejevanje pravice do vstopanja in izstopanja potnikov na kateri koli postaji na mednarodni progi, vključno s postajami v isti državi članici, z izjemo primerov, v katerih bi izvajanje te pravice ogrozilo ekonomsko ravnovesje pogodbe za opravljanje javne službe.

2. O tem, ali bi gospodarsko ravnovesje pogodbe za opravljanje javne službe lahko bilo ogroženo, odloči zadevni regulatorni organ oziroma organi iz člena 55 na podlagi objektivne

ekonomske analize in na podlagi vnaprej določenih meril ter na zahtevo katerega koli od naslednjih subjektov:

- (a) pristojnega organa oziroma pristojnih organov, ki so dodelili pogodbo za opravljanje javne službe;
- (b) katerega koli drugega zainteresiranega pristojnega organa, ki ima v skladu s tem členom pravico omejiti dostop;
- (c) upravljavec infrastrukture;
- (d) prevoznika v železniškem prometu, ki izvaja pogodbo za opravljanje javne službe.

Pristojni organi in prevozniki v železniškem prometu, ki opravljajo javno službo, priskrbijo ustreznemu regulatornemu organu ali organom informacije, za katere se razumno šteje, da so potrebne za sprejetje odločitve. Regulatorni organ preuči prejete informacije, ki jih posredujejo te strani, ter po potrebi zaprosi za potrebne informacije in prične posvetovanja z vsemi ustreznimi stranmi v roku enega meseca od prejema zahteve. Regulatorni organ se posvetuje z vsemi ustreznimi stranmi ter jih o svoji obrazloženi odločitvi obvesti v vnaprej določenem razumnem roku, ki ne sme presegati šestih tednov od prejema vseh potrebnih informacij.

3. Regulatorni organ poda obrazložitev svoje odločitve ter določi rok in pogoje, v skladu s katerimi lahko kateri koli od spodaj navedenih subjektov zahteva ponovno preučitev odločitve:

- (a) ustrezní pristojni organ oziroma pristojni organi;
- (b) upravljavec infrastrukture;
- (c) prevoznik v železniškem prometu, ki izvaja pogodbo za opravljanje javne službe;
- (d) prevoznik v železniškem prometu, ki je zaprosil za dostop.

4. Na podlagi izkušenj regulatornih organov, pristojnih organov in prevoznikov v železniškem prometu ter na podlagi dejavnosti mreže iz člena 57(1) Komisija do 16. decembra 2016 sprejme ukrepe, s katerimi podrobno določi postopek in merila, ki jih je treba upoštevati pri uporabi odstavkov 1, 2 in 3 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3).

5. Države članice lahko prav tako omejijo pravico do pobiranja in odlaganja potnikov na postajah znotraj iste države članice na progi storitve mednarodnega potniškega prometa, kadar je bila izključna pravica za prevoz potnikov med omejenimi postajami dodeljena na podlagi koncesijske pogodbe pred 4. decembrom 2007 na podlagi poštenega in konkurenčnega razpisnega postopka ter v skladu z ustreznimi načeli prava Unije. Taka omejitev lahko velja do izteka prvotne veljavnosti koncesijske pogodbe oziroma 15 let, kar od obojega nastopi prej.

6. Države članice zagotovijo, da je glede odločitev iz odstavkov 1, 2, 3 in 5 možen sodni nadzor.

Člen 12

Dajatev za prevoznike v železniškem prometu, ki opravljajo storitve potniškega prometa

1. Brez poseganja v člen 11(2) lahko države članice pod pogoji iz tega člena pooblastijo zadevni organ, pristojen za železniški potniški prevoz, da prevoznikom v železniškem prometu, ki opravljajo storitve potniškega prometa, naloži dajatev za obratovanje na tistih progah, ki spadajo pod pristojnost tega organa in povezujejo dve postaji znotraj države članice.

V tem primeru se prevoznikom v železniškem prometu, ki opravljajo storitve notranjega ali mednarodnega železniškega potniškega prevoza, za obratovanje na teh progah, ki spadajo pod pristojnost tega organa, naloži enaka dajatev.

2. Dajatev je nadomestilo organu za obveznosti javne službe, določene v pogodbah za opravljanje javne službe, dodeljenih v skladu s pravom Unije. Prihodek na podlagi take dajatve, plačan kot nadomestilo, ne presega celote ali dela stroškov, ki so nastali pri izvajanju zadevnih obveznosti javne službe, ob upoštevanju ustreznih prejemkov in razumnega dobička za izvajanje teh obveznosti.

3. Dajatev se uvede v skladu s pravom Unije, zlasti ob upoštevanju načel poštenosti, preglednosti, nediskriminacije in sorazmernosti, še posebej med povprečno ceno storitve za potnika in ravnijo dajatve. Celoten znesek vseh dajatev v skladu s tem odstavkom ne sme ogroziti ekonomske izvedljivosti preživetja storitev železniškega potniškega prevoza, za katere se določijo dajatev.

4. Ustrezni organi hranijo potrebne informacije, ki omogočajo sledljivost izvora dajatev in njihove uporabe. Države članice te informacije posredujejo Komisiji.

5. Na podlagi izkušenj regulatornih organov, pristojnih organov in prevoznikov v železniškem prometu ter na podlagi dejavnosti mreže iz člena 57(1) Komisija sprejme ukrepe, s katerimi podrobno določi postopek in merila, ki jih je treba upoštevati pri uporabi tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3).

Člen 13

Pogoji dostopa do storitev

1. Upravljalci infrastrukture vsem prevoznikom v železniškem prometu na nediskriminatoren način zagotavljajo

minimalni paket dostopa do infrastrukture, določen v točki 1 Priloge II.

2. Upravljalci objektov za izvajanje železniških storitev vsem prevoznikom v železniškem prometu na nediskriminatoren način zagotavljajo dostop do objektov, navedenih v točki 2 Priloge II, vključno z dostopom do železniških tirov, ter do storitev, ki se izvajajo v teh objektih.

3. Da bi zagotovili popolno preglednost in nediskriminacijo pri dostopu do objektov za izvajanje železniških storitev iz točk 2(a), (b), (c), (d), (g) in (i) Priloge II ter izvajanje storitev v teh objektih, kadar upravljavca takšnega objekta neposredno ali posredno nadzira organ ali podjetje, ki je prav tako aktivno in ima prevladujoč položaj na nacionalnih trgih storitev železniškega prevoza, za katere se objekt uporablja, so upravljalci teh objektov organizirani tako, da so organizacijsko in glede sprejemanja odločitev neodvisni od tega organa oziroma podjetja. Ta neodvisnost ne pomeni, da je treba za objekte za izvajanje železniških storitev ustanoviti ločen pravni subjekt, temveč jo je mogoče zagotoviti z organizacijo ločenih oddelkov v okviru enega pravnega subjekta.

Upravljalcev in organov oziroma podjetij vodita ločene račune, vključno z ločenimi bilancami stanja ter izkazi uspeha, za vse objekte za izvajanje železniških storitev iz točke 2 Priloge II.

Kadar upravljanje objekta za izvajanje železniških storitev zagotovi upravljavec infrastrukture ali kadar upravljavca zadevnega objekta neposredno ali posredno nadzoruje upravljavec infrastrukture, se šteje, da je skladnost z zahtevami iz tega odstavka izkazana z izpolnitvijo zahtev iz člena 7.

4. Na prošnje prevoznikov v železniškem prometu za dostop do objekta za izvajanje železniških storitev in zagotavljanje storitev v objektu iz točke 2 Priloge II se odgovori v razumnem roku, ki ga določi regulatorni organ iz člena 55. Takšne prošnje se lahko zavrnejo le, če obstajajo druge izvedljive možnosti, ki jim omogočajo, da zadevno tovorno ali potniško storitev izvajajo na isti ali na drugih progah pod gospodarsko sprejemljivimi pogoji. Upravljavcu objekta za izvajanje železniških storitev zaradi tega ni treba vlagati v vire ali zmogljivosti, da bi ugodil vsem prošnjam prevoznikov v železniškem prometu.

Kadar se prošnje prevoznikov v železniškem prometu nanašajo na dostop do objekta za izvajanje železniških storitev in zagotavljanje storitev v tem objektu, s katerim upravlja upravljavec objekta iz odstavka 3, ta upravljavec v pisni obliki utemelji vsakršno odločitev o zavrnitvi in navede izvedljive možnosti v drugih objektih.

5. Kadar upravljavec objekta za izvajanje železniških storitev iz točke 2 Priloge II naleti na nasprotja med različnimi prošnjami, poskuša ugoditi vsem prošnjam kolikor je možno. Če ni na voljo nobena izvedljiva možnost in ni mogoče ugoditi vsem prošnjam za zmogljivosti za zadevni objekt na podlagi izkazanih potreb, se lahko prosilec pritoži pri regulatornem organu iz člena 55, ki zadevo preuči in po potrebi ukrepa, da zagotovi, da se temu prosilcu dodeli primeren del zmogljivosti.

6. Če se objekt za izvajanje železniških storitev iz točke 2 Priloge II ni uporabljal najmanj dve leti zapored in je prevoznik v železniškem prometu upravljavca tega objekta obvestil o svojem interesu za dostop do tega objekta na podlagi izkazanih potreb, njegov lastnik objavi, da je njegovo obratovanje na voljo za zakup ali najem v funkciji objekta za izvajanje železniških storitev in sicer v celoti ali deloma, razen če upravljavec tega objekta izkaže, da ga zaradi postopka prestrukturiranja, ki je v teku, ne more uporabljati noben prevoznik v železniškem prometu.

7. Kadar upravljavec objekta za izvajanje železniških storitev izvede katero koli storitev iz točke 3 Priloge II kot dodatno storitev, jo na nediskriminatoren način zagotovi prevoznikom v železniškem prometu, ki zanjo zaprosijo.

8. Prevozniki v železniškem prometu lahko upravljavca infrastrukture ali druge upravljavce objektov za izvajanje železniških storitev zaprosijo za nadaljnje pomožne storitve iz točke 4 Priloge II. Upravljavec objekta za izvajanje železniških storitev ni zavezan zagotoviti teh storitev. Kadar se upravljavec objekta za izvajanje železniških storitev odloči, da bo drugim ponudil katero koli od teh storitev, jo na nediskriminatoren način zagotovi prevoznikom v železniškem prometu, ki zanjo zaprosijo.

9. Na podlagi izkušenj regulatornih organov in upravljavcev objektov za izvajanje železniških storitev ter na podlagi dejavnosti mreže iz člena 57(1) lahko Komisija sprejme ukrepe, s katerimi podrobno določi postopek in merila, ki jih je treba upoštevati pri dostopu do storitev, ki se zagotovijo v objektih za izvajanje železniških storitev iz točk 2 do 4 Priloge II. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3).

ODDELEK 5

Čezmejni Sporazumi

Člen 14

Splošna načela za čezmejne sporazume

1. Države članice zagotovijo, da določbe v čezmejnih sporazumih ne diskriminirajo med prevozniki v železniškem prometu

ali omejujejo svobode prevoznikov v železniškem prometu, da izvajajo čezmejne storitve.

2. Države članice o kakršnih koli čezmejnih sporazumih uradno obvestijo Komisijo do 16. junij 2013, če so sporazumi sklenjeni pred tem datumom, in pred njihovo sklenitvijo, če gre za nove ali revidirane sporazume med državami članicami. Komisija odloči ali so taki sporazumi skladni s pravom Unije v devetih mesecih po prejemu uradnega obvestila, ko gre za sporazume, sklenjene pred 15. decembra 2012, in v štirih mesecih po prejetju uradnega obvestila, ko gre za nove ali revidirane sporazume med državami članicami. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 62(2).

3. Države članice brez poseganja v delitev pristojnosti med Unijo in državami članicami v skladu s pravom Unije uradno obvestijo Komisijo, da nameravajo začeti pogajanja o novih ali revidiranih čezmejnih sporazumih in jih skleniti med državami članicami in tretjimi državami.

4. Če Komisija v dveh mesecih po prejemu uradnega obvestila iz odstavka 2 o nameri države članice, da začne pogajanja, ugotovi, da bi pogajanja verjetno ogrozila cilje pogajanj Unije, ki so v teku z zadevnimi tretjimi državami in/ali se zaključila s sporazumom, ki bi bil neskladen s pravom Unije, o tem obvesti državo članico.

Države članice Komisijo redno obveščajo o vseh takšnih pogajanjih in po potrebi povabijo Komisijo, da sodeluje kot opazovalka.

5. Države članice so pooblašene, da začasno uporabljajo in/ali sklenejo nove ali revidirane čezmejne sporazume s tretjimi državami, pod pogojem, da so ti skladni s pravom Unije in da ne škodijo ciljem in namenom prometne politike Unije. Komisija sprejme sklepe o takšni pooblastitvi. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 62(2).

ODDELEK 6

Naloge komisije, kar zadeva spremljanje

Člen 15

Obseg spremljanja trga

1. Komisija sprejme potrebne ukrepe za spremljanje tehničnih in ekonomskih pogojev ter razvoja dogodkov na trgu železniškega prevoza v Uniji.

2. V tem okviru Komisija v svoje delo tesno vključi predstavnike držav članic, vključno s predstavniki regulatornih organov iz člena 55, in predstavnike zadevnih sektorjev, vključno s socialnimi partnerji v železniškem sektorju, uporabniki ter predstavniki lokalnih in regionalnih organov, kadar je ustrezno, da bi bilo tako mogoče bolje spremljati razvoj železniškega sektorja in trga, ocenjevati učinek sprejetih ukrepov in analizirati vpliv načrtovanih ukrepov Komisije. Kadar je ustrezno, Komisija vključi tudi Evropsko železniško agencijo v skladu z njenimi nalogami, kot so določene v Uredbi (ES) št. 881/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o ustanovitvi Evropske železniške agencije (Uredba o Agenciji) ⁽¹⁾.

3. Komisija spremlja uporabo omrežij in razvoj okvirnih pogojev v sektorju železniškega prometa, zlasti zaračunavanje uporabnin za infrastrukturo, dodeljevanje infrastrukturnih zmogljivosti, naložbe v železniško infrastrukturo, spreminjanje cen in kakovosti storitev železniškega prevoza, storitve železniškega prevoza, zajete s pogodбами za opravljanje javne službe, izdajo licenc in stopnjo odprtosti trga in usklajenosti med državami članicami, zaposlovanje in s tem povezane socialne razmere v železniškem sektorju. Dejavnosti spremljanja ne posegajo v podobne dejavnosti v državah članicah in v vlogo socialnih partnerjev.

4. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsaki dve leti poroča o:

- (a) razvoju notranjega trga storitev v železniškem prometu in storitev, ki se zagotovijo prevoznikom v železniškem prometu, v skladu s Prilogo II;
- (b) okvirnih pogojih iz odstavka 3, tudi za storitve javnega železniškega potniškega prevoza;
- (c) stanju železniškega omrežja Unije;
- (d) uporabi pravic dostopa;
- (e) ovirah, ki preprečujejo večjo učinkovitost storitev v železniškem prometu;
- (f) omejitvah infrastrukture;
- (g) potrebi po zakonodaji.

5. Za potrebe spremljanja trga s strani Komisije ji države članice vsako leto, ob upoštevanju vloge socialnih partnerjev, predložijo potrebne informacije o uporabi omrežij in razvoju okvirnih pogojev v sektorju železniškega prometa.

6. Komisija lahko sprejme ukrepe, s katerimi zagotovi usklajenost glede obveznosti poročanja držav članic. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3).

⁽¹⁾ UL L 164, 30.4.2004, str. 1.

POGLAVJE III

IZDAJA LICENC PREVOZNIKOM V ŽELEZNIŠKEM PROMETU

ODDELEK 1

Licenčni Organ

Člen 16

Licenčni organ

Vsaka država članica določi licenčni organ, ki je pristojen za izdajanje licenc in izvajanje obveznosti, ki jih nalaga to poglavje.

Licenčni organ ne opravlja storitev železniškega prevoza in je neodvisen od podjetij ali subjektov, ki te storitve izvajajo.

ODDELEK 2

Pogoji za pridobitev licence

Člen 17

Splošne zahteve

1. Prevoznik je upravičen, da zaprosi za licenco v državi članici, v kateri ima sedež.
2. Države članice ne izdajajo licenc ali podaljšujejo njihove veljavnosti, če zahteve iz tega poglavja niso izpolnjene.
3. Prevoznik, ki izpolnjuje zahteve iz tega poglavja, je upravičen, da prejme licenco.
4. Noben prevoznik ne sme opravljati storitev železniškega prevoza, ki jih zajema to poglavje, če mu ni bila podeljena ustrezna licenca za opravljanje teh storitev.

Vendar taka licenca sama po sebi imetniku ne daje pravice dostopa do železniške infrastrukture.

5. Komisija sprejme ukrepe, v katerih podrobno določi uporabo skupnega obrazca za licenco in, če je potrebno, za zagotovitev poštene in učinkovite konkurence na trgih storitev v železniškem prometu, tudi postopek, ki ga je treba upoštevati pri uporabi tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3).

Člen 18

Pogoji za pridobitev licence

Prevoznik, ki zaprosi za licenco, mora biti pred začetkom opravljanja svojih dejavnosti zmožen pred licenčnim organom zadevne države članice izkazati, da bo lahko kadarkoli izpolnjeval zahteve v zvezi z dobrim ugledom, finančno sposobnostjo, strokovno usposobljenostjo in kritjem za svojo civilno-pravno odgovornost, kakor je navedeno v členih 19 do 22.

Za te namene vsak prevoznik, ki zaprosi za licenco, zagotovi vse ustrezne informacije.

Člen 19

Zahteve v zvezi z dobrim ugledom

Države članice opredelijo pogoje za izpolnjevanje zahteve po dobrem ugledu in tako zagotovijo, da prevoznik, ki zaprosi za licenco, ali osebe, ki so odgovorne za njegovo vodenje:

- (a) niso bili obsojeni zaradi storitve hudega kaznivega dejanja, vključno z gospodarskimi kaznivimi dejanji;
- (b) zoper njih ni bil uveden stečajni postopek;
- (c) niso bili obsojeni zaradi storitve hudega kaznivega dejanja po posebni zakonodaji, ki velja na področju prevoza;
- (d) niso bili obsojeni hudega ali ponavljajočega se neizpolnjevanja obveznosti, ki jih določa socialno ali delovno pravo, vključno z obveznostmi v skladu z zakonodajo o varnosti in zdravju pri delu, ter obveznosti carinskega prava, kadar želi podjetje izvajati čezmejni tovorni prevoz, za katerega se uporabljajo carinski postopki.

Člen 20

Zahteve v zvezi s finančno sposobnostjo

1. Zahteve v zvezi s finančno sposobnostjo so izpolnjene, ko lahko prevoznik, ki zaprosi za licenco, izkaže, da bo v obdobju 12 mesecev lahko izpolnjeval svoje dejanske in potencialne obveznosti, ugotovljene na podlagi realističnih predvidevanj.
2. Licenčni organ preveri finančno sposobnost zlasti z letnimi izkazi prevoznika v železniškem prometu ali, kadar prevozniki, ki zaprosijo za licenco, ne morejo predložiti letnih izkazov, z bilanco stanja. Vsak prevoznik, ki zaprosi za licenco, predloži vsaj informacije, navedene v Prilogi III.
3. Licenčni organ prevoznika, ki zaprosi za licenco, ne šteje za finančno sposobnega, če je zaradi svoje dejavnosti znatno ali pogosto v zamudi s plačili davščin ali plačili iz socialne varnosti.
4. Licenčni organ lahko zahteva predložitev revizijskega poročila in ustreznih dokumentov banke, javne hranilnice, računovodje ali revizorja. Ti dokumenti vsebujejo informacije, navedene v Prilogi III.
5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 60 glede določenih sprememb Priloge III. Priloga III se torej lahko spremeni, tako da se opredelijo informacije, ki jih predloži prevozniki, ki zaprosijo za licenco, oziroma dopolni glede na izkušnje licenčnih organov ali razvoj trga storitev v železniškem prometu.

Člen 21

Zahteve v zvezi s strokovno usposobljenostjo

Zahteve, ki se nanašajo na strokovno usposobljenost, so izpolnjene, ko prevoznik, ki zaprosi za licenco, lahko izkaže, da ima oziroma bo imel poslovodno organizacijo z znanjem ali izkušnjami, potrebnimi za izvrševanje varnega in zanesljivega nadzora obratovanja in nadzora nad postopki, katerih vrsta je opredeljena v licenci.

Člen 22

Zahteve v zvezi s kritjem civilnopravne odgovornosti

Brez poseganja v pravila Unije o državni pomoči ter v skladu s členi 93, 107 in 108 PDEU se prevoznik v železniškem prometu ustrezno zavaruje ali ima ustrezna jamstva pod tržnimi pogoji za kritje odgovornosti v primeru nesreče v skladu z nacionalnim in mednarodnim pravom, še posebno v zvezi s potniki, prtljago, tovorom, pošto in tretjimi stranmi. Ne glede na to obveznost se lahko upoštevajo posebnosti in profil tveganj različnih vrst storitev, zlasti železniških storitev za kulturne ali muzejske namene.

ODDELEK 3

Veljavnost Licence

Člen 23

Prostorska in časovna veljavnost

1. Licenca velja na celotnem ozemlju Unije.
2. Licenca velja toliko časa, dokler prevoznik v železniškem prometu izpolnjuje obveznosti, določene v tem poglavju. Vendar lahko licenčni organ predvidi redni pregled. Če je tako, se pregled opravi vsaj vsakih pet let.
3. Sama licenca lahko vsebuje posebne določbe, ki urejajo začasni odvzem ali preklíc licence.

Člen 24

Začasna licenca, odobritev, začasen odvzem in preklíc

1. Če obstaja resen dvom, ali prevoznik v železniškem prometu, ki mu je bila podeljena licenca, izpolnjuje zahteve iz tega poglavja in zlasti zahteve iz člena 18, lahko licenčni organ kadarkoli preveri, ali jih prevoznik v železniškem prometu dejansko izpolnjuje.

Kadar se licenčni organ prepriča, da prevoznik v železniškem prometu ne more več izpolnjevati zahtev, začasno odvzame ali prekličé licenco.

2. Kadar je licenčni organ države članice prepričan, da gre pri prevozniku v železniškem prometu, ki mu je licenco izdal licenčni organ druge države članice, za resen dvom o izpolnjevanju zahtev iz tega poglavja, nemudoma obvesti ta organ.

3. Če je licenca začasno odvzeta ali preklicana zaradi neizpolnjevanja zahteve po finančni sposobnosti, licenčni organ ne glede na odstavek 1 lahko podeli začasno licenco do reorganizacije prevoznika v železniškem prometu, pod pogojem, da varnost ni ogrožena. Vendar začasna licenca ne velja več kakor šest mesecev od dneva izdaje.

4. Če prevoznik v železniškem prometu za šest mesecev preneha obratovati ali v šestih mesecih od podelitve licence ne začne obratovati, lahko licenčni organ odloči, da je treba licenco ponovno predložiti v odobritev ali jo začasno odvzeti.

V zvezi z začetkom dejavnosti lahko prevoznik v železniškem prometu zaprosi za določitev daljšega roka ob upoštevanju posebne narave storitev, ki jih je treba zagotoviti.

5. V primeru spremembe, ki vpliva na pravni položaj prevoznika, in še posebno pri združitvi ali prevzemu, lahko licenčni organ odloči, da se licenco ponovno predloži v odobritev. Zadevni prevoznik v železniškem prometu lahko nadaljuje z obratovanjem, razen če licenčni organ odloči, da je ogrožena varnost. V tem primeru se taka odločitev obrazloži.

6. Če prevoznik v železniškem prometu namerava znatneje spremeniti ali razširiti svoje dejavnosti, se licenco ponovno predloži licenčnemu organu v pregled.

7. Licenčni organ ne dovoli, da prevoznik v železniškem prometu, zoper katerega je bil uveden stečajni ali podoben postopek, ohrani svojo licenco, če je prepričan, da v razumnem časovnem obdobju ni realističnih možnosti za zadovoljivo finančno prestrukturiranje.

8. Če licenčni organ izda, začasno odvzame, prekliče ali spremeni licenco, o tem takoj obvesti Evropsko železniško agencijo. Evropska železniška agencija o tem takoj obvesti licenčne organe drugih držav članic.

Člen 25

Postopek za podelitev licenc

1. Zadevna država članica javno objavi postopke za podelitev licenc in o tem obvesti Komisijo.

2. Licenčni organ odločitev o prošnji sprejme čim prej, vendar ne pozneje kot tri mesece po predložitvi vseh ustreznih informacij, še posebno podatkov iz Priloge III. Licenčni organ upošteva vse razpoložljive informacije. Odločitev se takoj sporoči prevozniku, ki zaprosi za licenco. Zavrnitev se obrazloži.

3. Države članice zagotovijo, da je v zvezi z odločitvami licenčnega organa možen sodni nadzor.

POGLAVJE IV

NALOŽITEV UPORABNIN ZA ŽELEZNIŠKO INFRASTRUKTURO IN DODELJEVANJE ŽELEZNIŠKIH INFRASTRUKTURNIH ZMOGLJIVOSTI

ODDELEK 1

Splošna Načela

Člen 26

Učinkovita uporaba infrastrukturne zmogljivosti

Države članice zagotovijo, da ureditev zaračunavanja uporabnin in dodeljevanja železniške infrastrukture upošteva načela, določena v tej direktivi, in s tem omogočajo upravljavcu infrastrukture, da razpoložljive infrastrukturne zmogljivosti trži in jih optimalno učinkovito izkorišča.

Člen 27

Program omrežja

1. Upravljavec infrastrukture po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi izdela in objavi program omrežja, ki ga je mogoče pridobiti za plačilo dajatve, ki ne presega stroškov objave tega programa. Program omrežja se objavi v vsaj dveh uradnih jezikih Unije. Vsebina programa omrežja se da na voljo brezplačno v elektronski obliki na spletnem portalu upravljavca infrastrukture, dostop pa se omogoči tudi prek skupnega spletnega portala. Ta spletni portal vzpostavijo upravljavci infrastrukture v okviru svojega sodelovanja v skladu s členoma 37 in 40.

2. Program omrežja določa vrsto infrastrukture, ki je na razpolago prevoznikom v železniškem prometu in vsebuje informacije o pogojih dostopa do zadevne železniške infrastrukture. Program omrežja vsebuje tudi informacije o pogojih za dostop do objektov za izvajanje železniških storitev in povezanih z omrežjem upravljavca infrastrukture, in za opravljanje storitev v teh objektih ali pa napotilo na spletno mesto, na katerem so takšne informacije na voljo brezplačno v elektronski obliki. Vsebina programa omrežja je določena v Prilogi IV.

3. Program omrežja se po potrebi posodablja in spreminja.

4. Program omrežja se objavi najpozneje štiri mesece pred potekom roka za vložitev prošnje za dodelitev infrastrukturnih zmogljivosti.

Člen 28

Sporazumi med prevozniki v železniškem prometu in upravljavci infrastrukture

Vsak prevoznik v železniškem prometu, ki opravlja storitve železniškega prevoza, v skladu z javnim ali zasebnim pravom sklene potrebne sporazume z upravljavci železniške infrastrukture, ki se uporablja. Pogoji, ki urejajo take sporazume, so nediskriminatorni in pregledni, v skladu s to direktivo.

ODDELEK 2

Uporabnine za infrastrukturo in storitve

Člen 29

Določitev, obračunavanje in pobiranje uporabnin

1. Države članice vzpostavijo okvir za zaračunavanje uporabnin, pri čemer upoštevajo neodvisnost upravljanja iz člena 4.

Države članice ob upoštevanju navedenega pogoja določijo tudi posebna pravila za zaračunavanje uporabnin ali takšna pooblastila prenesejo na upravljavca infrastrukture.

Države članice zagotovijo, da se okvir in pravila za zaračunavanje uporabnin vključijo v program omrežja ali da se v njem navede spletno mesto, na katerem so zadevni okvir in pravila objavljeni.

Upravljavec infrastrukture obračuna in pobira uporabnino za infrastrukturo v skladu z vzpostavljenim okvirom za zaračunavanje uporabnin in pravili za zaračunavanje uporabnin.

Brez poseganja v neodvisnost upravljanja iz člena 4 in pod pogojem, da mu je bila ta pravica dodeljena neposredno na podlagi ustavnega prava do 15. decembra 2010, lahko nacionalni parlament pregleda in po potrebi spremeni raven uporabnin, ki jo obračuna upravljavec infrastrukture. Z vsako tako spremembo se zagotovi skladnost uporabnin s to direktivo ter vzpostavljenim okvirom za zaračunavanje uporabnin in pravili za zaračunavanje uporabnin.

2. Upravljalci infrastrukture zagotovijo, da ureditev zaračunavanja uporabnin, ki se uporablja, temelji na enakih načelih za njihovo celotno omrežje, razen v primeru posebnih dogovorov iz člena 32(3).

3. Upravljalci infrastrukture zagotovijo, da so uporabnine zaradi uporabe ureditve zaračunavanja uporabnin enakovredne in nediskriminatorne za različne prevoznike v železniškem prometu, ki opravljajo enakovredne prevozne storitve na podobnem delu trga, in da so dejansko zaračunane uporabnine v skladu s pravili, ki jih določa program omrežja.

4. Upravljavec infrastrukture spoštuje poslovno zaupnost informacij, ki mu jih posredujejo prosilci.

Člen 30

Stroški infrastrukture in poslovni računi

1. Upravljavcem infrastrukture se ob upoštevanju varnosti, vzdrževanja in izboljšanja kakovosti infrastrukturnih storitev omogočijo spodbude za zniževanje stroškov zagotavljanja infrastrukture in višine uporabnin za dostop.

2. Brez poseganja v pristojnost držav članic v zvezi z načrtovanjem in financiranjem železniške infrastrukture in

proračunsko načelo enoletnosti, če to obstaja, države članice zagotovijo, da se med pristojnim organom in upravljavcem infrastrukture sklene pogodbeni dogovor, ki izpolnjuje osnovna načela in parametre iz Priloge V, za obdobje najmanj petih let.

Države članice zagotovijo, da se pogodbeni dogovori, ki so veljavni 15. decembra 2012, ob njihovem podaljšanju ali najpozneje do 16. junij 2015, po potrebi spremenijo zaradi uskladitve s to direktivo.

3. Države članice izvedejo spodbude iz odstavka 1 s pogodbenim dogovorom iz odstavka 2, z regulativnimi ukrepi ali s kombinacijo spodbud za zmanjšanje stroškov v pogodbenem dogovoru in spodbud za znižanje ravni uporabnin z regulativnimi ukrepi.

4. Če se država članica odloči, da spodbude iz odstavka 1 izvede z regulativnimi ukrepi, to stori na podlagi analize, za koliko je mogoče zmanjšati stroške. To ne posega v pristojnosti regulatornega organa za nadzor nad zaračunavanjem uporabnin iz člena 56.

5. Pogoji pogodbenega dogovora iz odstavka 2 in struktura plačil, ki so namenjena za financiranje upravljavca infrastrukture, se dogovorijo vnaprej za celotno pogodbeno obdobje.

6. Države članice zagotovijo, da pristojni organ in upravljavec infrastrukture prosilce, na prošnjo pa tudi potencialne prosilce, obvestita o vsebini pogodbenega dogovora ter jim omogočita, da izrazijo svoje mnenje o pogodbenem dogovoru pred njegovim podpisom. Pogodbeni dogovor se objavi v enem mesecu po njegovi sklenitvi.

Upravljavec infrastrukture zagotovi skladnost med določbami pogodbenega dogovora in poslovnim načrtom.

7. Upravljalci infrastrukture pripravijo in vzdržujejo register svojega premoženja in premoženja, za upravljanje katerega so odgovorni in ki bi se uporabil pri določanju sredstev, potrebnih za popravilo ali zamenjavo. Spremljajo ga podrobno glede izdatkov za obnovo in nadgradnjo infrastrukture.

8. Upravljalci infrastrukture določijo način za porazdelitev stroškov med različne kategorije storitev, ponujene prevoznikom v železniškem prometu. Države članice lahko zahtevajo predhodno odobritev. Ta način se občasno posodobi na podlagi najboljše mednarodne prakse.

Člen 31

Načela zaračunavanja uporabnin

1. Uporabnine za železniško infrastrukturo in objekte za izvajanje železniških storitev se izplačajo upravljavcu infrastrukture oziroma upravljavcu objektov za izvajanje železniških storitev, ki jih uporabita za financiranje svojih dejavnosti.

2. Države članice od upravljavca infrastrukture in upravljavca objektov za izvajanje železniških storitev zahtevajo, da regulatornemu organu predložita vse potrebne informacije o zaračunanih uporabninah, da bi regulatorni organ lahko opravil svoje naloge iz člena 56. V zvezi s tem morata biti upravljavec infrastrukture in upravljavec objektov za izvajanje železniških storitev sposobna izkazati prevoznikom v železniškem prometu, da so uporabnine za infrastrukturo in storitve, za katere dejansko izdane račun prevozniku v železniškem prometu na podlagi členov 30 do 37, v skladu s postopki, pravili in, kadar primerno, z lestvicami, določenimi v programu omrežja.

3. Brez poseganja v odstavek 4 ali 5 tega člena ali v člen 32 so uporabnine za minimalni paket storitev dostopa in za dostop do infrastrukture, ki povezuje objekte za izvajanje železniških storitev enake stroškom, ki nastanejo neposredno pri izvajanju storitve železniškega prometa.

Komisija do 16. junij 2015 sprejme ukrepe, s katerimi določi načine izračunavanja stroškov, ki nastanejo neposredno zaradi izvajanja storitve železniškega prometa. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3).

Upravljavec infrastrukture se lahko odloči za postopno prilagoditev načinov izračunavanja najpozneje v štirih letih po začetku veljavnosti teh izvedbenih aktov.

4. Uporabnine za infrastrukturo iz odstavka 3 lahko vsebujejo dajatev, ki odraža nezadostnost infrastrukturnih zmogljivosti na določljivem odseku v obdobjih preobremenjenosti infrastrukture.

5. Uporabnine za infrastrukturo iz odstavka 3 se lahko spremenijo, da se upoštevajo stroški vplivov na okolje, ki jih povzročata železniški promet. Vsaka taka sprememba se razlikuje glede na obseg povzročenih vplivov na okolje.

Na podlagi izkušenj upravljavcev infrastrukture, prevoznikov v železniškem prometu, regulatornih in drugih pristojnih organov ter ob upoštevanju obstoječih ureditev za diferenciacijo na podlagi hrupa Komisija sprejme izvedbene ukrepe, s katerimi določi načine, ki jih je treba upoštevati pri zaračunavanju stroškov učinkov hrupa, vključno s trajanjem njihove uporabe, in omogoči, da se pri diferenciaciji uporabnin za infrastrukturo po potrebi upošteva občutljivost izpostavljenega območja, zlasti v smislu števila izpostavljenih prebivalcev in sestave vlaka, ki vpliva na raven emisij hrupa. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3). Izvedbeni akti ne povzročajo neupravičenega izkrivljanja konkurence med prevozniki v železniškem prometu ali vplivajo na splošno konkurenčnost železniškega sektorja.

Vse spremembe uporabnin za infrastrukturo za upoštevanje stroškov učinkov hrupa podpirajo opremljanje obstoječih železniških vozil z ekonomsko najbolj smiselno zavorno tehnologijo z nizkimi emisijami hrupa, ki je na voljo.

Zaračunavanje okoljskih stroškov, zaradi česar se povečajo skupni prihodki upravljavca infrastrukture, je dovoljeno le, če se ti stroški zaračunavajo za cestni tovorni promet v skladu s pravom Unije.

Če zaračunavanje uporabnin za okoljske stroške prinaša dodatne prihodke, se države članice same odločijo o uporabi teh prihodkov.

Države članice zagotovijo hrambo potrebnih podatkov ter sledljivost izvora zaračunavanja okoljskih stroškov in dejanskega zaračunavanja teh stroškov. Države članice te informacije na zahtevo predložijo Komisiji.

6. V izogib neželenim nesorazmernim nihanjem se za uporabnine iz odstavkov 3, 4 in 5 lahko določi srednja vrednost za primeren obseg železniških storitev in obdobj. Vendar pa se relativna višina uporabnin za infrastrukturo veže na stroške, ki nastanejo pri storitvah.

7. Uporabnina za zagotavljanje dostopa po tirih znotraj objektov, potrebnih za izvajanje železniških prevoznih storitev, iz točke 2 Priloge II in zagotavljanje storitev v teh objektih ne presega stroškov njihovega opravljanja, skupaj z razumnim dobičkom.

8. Kadar storitve iz točk 3 in 4 Priloge II kot dodatne in pomožne storitve ponuja en sam ponudnik, uporabnina za take storitve ne presega stroškov njihovega opravljanja, skupaj z razumnim dobičkom.

9. Določijo se lahko uporabnine zaradi zmogljivosti, uporabljenih za vzdrževanje infrastrukture. Take uporabnine ne smejo presegati čiste izgube prihodka, ki jo ima upravljavec infrastrukture zaradi vzdrževanja.

10. Upravljavec objektov za izvajanje železniških storitev iz točk 2, 3 in 4 Priloge II upravljavcu infrastrukture zagotovi informacije o uporabninah, ki jih je treba vključiti v program omrežja, ali navede spletno mesto, na kateri so take informacije na voljo brezplačno v elektronski obliki v skladu s členom 27.

Člen 32

Izjeme od načel zaračunavanja uporabnin

1. Če trg to prenese, lahko država članica za skupno pokrievanje stroškov upravljavca infrastrukture naloži pribitke na podlagi učinkovitih, preglednih in nediskriminatornih načel, pri čemer zagotavlja optimalno konkurenčnost segmentov trga storitev v železniškem prometu. Ureditev zaračunavanja uporabnin upošteva povečanje produktivnosti, ki jo dosežejo prevozniki v železniškem prometu.

Višina uporabnin pa nikakor ne sme izključiti uporabe infrastrukture s strani tistih tržnih delov, ki lahko plačajo vsaj stroške, nastale neposredno zaradi izvajanja storitev železniškega prometa, in stopnjo donosnosti, ki jo trg lahko prenese.

Preden odobrijo naložitev takšnih pribitkov, države članice zagotovijo, da upravljavci infrastrukture ocenijo njihov pomen za specifične tržne dele in pri tem upoštevajo vsaj pare iz točke 1 Priloge VI ter ustrezne ohranijo. Seznam tržnih delov, ki jih opredelijo upravljavci infrastrukture, vsebuje vsaj naslednje tri dele: storitve tovornega prometa, storitve potniškega prometa v okviru pogodbe za opravljanje javne službe in druge storitve potniškega prometa.

Upravljavci infrastrukture lahko uvedejo dodatno razlikovanje med tržnimi deli glede na prepeljano blago ali potnike.

Opredelijo se tudi tržni deli, v katerih prevozniki v železniškem prometu trenutno ne obratujejo, vendar bi v času veljavnosti sistema zaračunavanja uporabnin v njih lahko opravljali storitve. Upravljavci infrastrukture za te tržne dele ne vključijo pribitkov v sistemu zaračunavanja uporabnin.

Seznam tržnih delov se objavi v programu omrežja in se pregleda vsaj vsakih pet let. Regulatorni organ iz člena 55 preverja ta seznam v skladu s členom 56.

2. Za prevoz blaga iz tretjih držav ali vanje, ki poteka v omrežju, v katerem je tirna širina drugačna od tiste v glavnem železniškem omrežju v Uniji, lahko upravljavci infrastrukture zaradi pokritja celotnih nastalih stroškov določijo višje uporabnine.

3. Za posebne prihodnje investicijske projekte ali za posebne investicijske projekte, ki so bili dokončani po letu 1988, lahko upravljavec infrastrukture določi ali obdrži višje uporabnine na podlagi dolgoročnih stroškov takšnih projektov, če ti povečujejo učinkovitost ali stroškovno učinkovitost, ali oboje, in jih drugače ni mogoče ali jih ni bilo mogoče izvesti. Takšen dogovor o zaračunavanju uporabnin lahko vključuje tudi dogovore o delitvi tveganja, ki je povezano z novimi naložbami.

4. Uporabnine za infrastrukturo za uporabo železniških koridorjev, opredeljenih v Odločbi 2009/561/ES ⁽¹⁾, se diferencirajo, da bi se spodbudila opremljenost vlakov z ETCS v skladu z različico, sprejeto z Odločbo 2008/386/ES ⁽²⁾, in poznejšimi različicami. Takšna diferenciacija ne povzroči nobene spremembe v skupnih prihodkih upravljavca železniške infrastrukture.

⁽¹⁾ Odločba Komisije 2009/561/ES z dne 22. julija 2009 o spremembi Odločbe 2006/679/ES o tehnični specifikaciji za interoperabilnost v zvezi s podsistemom vodenje-upravljanje in signalizacija vseevropskega železniškega sistema za konvencionalne hitrosti (UL L 194, 25.7.2009, str. 60).

⁽²⁾ Odločba Komisije 2008/386/ES z dne 23. aprila 2008 o spremembi Priloge A k Odločbi 2006/679/ES o tehnični specifikaciji za interoperabilnost v zvezi s podsistemom vodenje-upravljanje in signalizacija vseevropskega železniškega sistema za konvencionalne hitrosti ter Priloge A k Odločbi 2006/860/ES o tehnični specifikaciji za interoperabilnost v zvezi s podsistemom – upravljanje in signalizacija vseevropskega železniškega sistema za visoke hitrosti (UL L 136, 24.5.2008, str. 11).

Države članice se lahko ne glede na to obveznost odločijo, da se takšna diferenciacija uporabnin za infrastrukturo ne uporablja na železniških progah, določenih v Odločbi 2009/561/ES, na katerih lahko vozijo le vlaki, opremljeni z ETCS.

Države članice se lahko odločijo za razširitev takšne diferenciacije na železniške proge, ki niso opredeljene v Odločbi 2009/561/ES.

Komisija do 16. junij 2015, in po opravljeni oceni učinka sprejme ukrepe, s katerimi določi načine, ki jih je treba upoštevati pri izvajanju diferenciacije uporabnine za infrastrukturo, glede na časovni okvir v skladu z evropskim načrtom za uvedbo ERTMS, določenim z Odločbo 2009/561/ES, ter ob zagotovitvi, da ne pride do spremembe v skupnih prihodkih upravljavca infrastrukture. S temi izvedbenimi ukrepi se prilagodijo načini diferenciranja, ki se uporabljajo za vlake, ki opravljajo storitve lokalnega in regionalnega prometa in uporabljajo omejen odsek železniških koridorjev iz Odločbe 2009/561/ES. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3). Izvedbeni akti ne povzročajo neupravičenega izkrivljanja konkurence med prevozniki v železniškem prometu ali vplivajo na splošno konkurenčnost železniškega sektorja.

5. Za preprečevanje diskriminacije države članice zagotovijo, da so povprečne in mejne uporabnine posameznega upravljavca infrastrukture za enako uporabo njegove infrastrukture primerljive in da so uporabnine enake za primerljive storitve na enakih tržnih delih. Upravljavec infrastrukture v programu omrežja izkaže, da ureditev zaračunavanja uporabnin izpolnjuje te zahteve, v kolikor s tem ne razkrije zaupnih poslovnih podatkov.

6. Če namerava upravljavec infrastrukture spremeniti bistvene elemente sistema zaračunavanja iz odstavka 1 tega člena, te spremembe javno objavi vsaj tri mesece pred rokom za objavo programa omrežja v skladu s členom 27(4).

Člen 33

Popusti

1. Brez poseganja v člene 101, 102, 106 in 107 PDEU in ne glede na načelo neposrednih stroškov iz člena 31(3) te direktive je vsak popust pri uporabnini, ki jo upravljavec infrastrukture zaračuna prevozniku v železniškem prometu za katero koli storitev, v skladu z merili iz tega člena.

2. Z izjemo odstavka 3 se popusti omejijo na dejanski prihranek upravnih stroškov upravljavca infrastrukture. Pri določanju višine popusta se ne smejo upoštevati prihranki stroškov, ki so že zajeti v zaračunani uporabnini.

3. Upravljalci infrastrukture lahko za določene prometne tokove uvedejo ureditve zaračunavanja, ki so dostopni vsem uporabnikom infrastrukture, in priznavajo časovno omejene popuste za spodbujanje razvoja novih storitev železniškega prometa ali popuste za spodbujanje uporabe občutno premalo izkoriščenih prog.

4. Popusti se lahko nanašajo le na uporabnine, ki se zaračunajo na določenem odseku infrastrukture.

5. Podobni programi popustov se uporabljajo za podobne storitve. Programi popustov se uporabljajo na nediskriminatoren način za katerega koli prevoznika v železniškem prometu.

Člen 34

Ureditev nadomestil za neplačane okoljske stroške, stroške, povezane z nesrečami, in stroške infrastrukture

1. Države članice lahko pri uporabi železniške infrastrukture uvedejo časovno omejeno ureditev nadomestil za izkazano neplačane okoljske stroške, stroške, povezane z nesrečami, in stroške infrastrukture konkurenčnih načinov prevozov, kolikor ti stroški presegajo enakovredne stroške železniškega prometa.

2. Kadar ima prevoznik v železniškem prometu, ki prejme nadomestilo, neko izključno pravico, to nadomestilo spremljajo primerljive koristi za uporabnike.

3. Uporabljeni postopki in izračuni so javno dostopni. Zlasti mora biti mogoče izkazati posebne nezaračunane stroške konkurenčne prometne infrastrukture, do katerih ni prišlo, in zagotoviti, da se pri uporabi take ureditve prevozniki obravnavajo nediskriminatorno.

4. Države članice zagotovijo, da je ureditev v skladu s členi 93, 107 in 108 PDEU.

Člen 35

Načrt izvedbe

1. Načrti zaračunavanja za infrastrukturo spodbujajo prevoznike v železniškem prometu in upravljavca infrastrukture k čim večjemu zmanjševanju motenj in izboljšanju kakovosti izvedbe železniškega omrežja preko načrta izvedbe. Ta načrt lahko vsebuje kazni za dejanja, ki motijo delovanje omrežja, nadomestila za prevoznike, ki so prizadeti zaradi takih motenj, in nagrade za bolj uspešno poslovanje od načrtovanega.

2. Osnovna načela načrta izvedbe, navedena v točki 2 Priloge VI, se uporabljajo za celotno omrežje.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 60 glede sprememb točke 2(c) Priloge VI. Točka 2(c) Priloge VI se torej lahko spremeni v skladu z razvojem trga storitev v železniškem prometu ter izkušnjami, ki so jih pridobili regulatorni organi iz člena 55, upra-

vljalci infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu. S takšnimi spremembami se kategorije zamud uskladijo z najboljšimi praksami panoge.

Člen 36

Dajatve za rezervacijo

Upravljalci infrastrukture lahko naložijo primerno dajatev za zmogljivosti, ki so bile dodeljene, vendar ne uporabljene. Ta dajatev za neuporabo spodbuja učinkovito uporabo zmogljivosti. Zaračunavanje take dajatve je obvezno, kadar prosilci, ki jim je bila dodeljena vlakovna pot, dodeljenih poti ali njihovega dela pogosto ne uporabljajo. Za potrebe zaračunavanja te dajatve upravljalci železniške infrastrukture v svojem programu omrežja objavijo merila za ugotavljanje takšne neuporabe. Regulatorni organ iz člena 55 preverja taka merila v skladu s členom 56. To dajatev plača prosilec ali prevoznik v železniškem prometu, določen v skladu s členom 41(1). Upravljavec infrastrukture je v vsakem trenutku sposoben sporočiti vsaki zainteresirani strani obseg infrastrukturnih zmogljivosti, ki so bile že dodeljene uporabniškemu prevoznikom v železniškem prometu.

Člen 37

Sodelovanje glede sistemov zaračunavanja na več kot enem omrežju

1. Države članice zagotovijo, da upravljalci infrastrukture sodelujejo, da bi omogočili uporabo učinkovite ureditve zaračunavanja, in se povežejo, da bi uskladili zaračunavanje ali zaračunavali za izvajanje storitev železniškega prometa, ki potekajo preko več kot enega infrastrukturnega omrežja železniškega sistema v Uniji. Upravljalci infrastrukture si zlasti prizadevajo zagotoviti optimalno konkurenčnost storitev mednarodnega železniškega prometa in učinkovito uporabo železniških omrežij. V ta namen vzpostavijo ustrezne postopke ob upoštevanju pravil, določenih v tej direktivi.

2. Za namene odstavka 1 tega člena države članice zagotovijo, da upravljalci infrastrukture sodelujejo, da bi omogočili učinkovito uporabo pribitkov iz člena 32 in načrtov izvedbe iz člena 35 za promet, ki poteka preko več kot enega omrežja železniškega sistema v Uniji.

ODDELEK 3

Dodeljevanje infrastrukturnih zmogljivosti

Člen 38

Pravice do zmogljivosti

1. Infrastrukturne zmogljivosti dodeljuje upravljavec infrastrukture. Po njihovi dodelitvi prosilcu jih ta kot prejemnik ne sme prenesti na drugega prevoznika ali jih uporabiti za drugo storitev.

Vsakršno trgovanje z infrastrukturnimi zmogljivostmi je prepovedano in vodi do izključitve iz nadaljnega dodeljevanja zmogljivosti.

Kadar prevoznik v železniškem prometu uporablja zmogljivosti za izvajanje dejavnosti prosilca, ki ni prevoznik v železniškem prometu, to ne šteje za prenos.

2. Pravica do uporabe posebnih infrastrukturnih zmogljivosti v obliki vlakovne poti se prosilcem lahko dodeli za največ eno sezono operativnega voznega reda.

Upravljalavec infrastrukture in prosilec lahko skleneta okvirno pogodbo, kakor določa člen 42, za uporabo zmogljivosti na zadevni železniški infrastrukturi za obdobje, ki je daljše od ene sezone operativnega voznega reda.

3. Vsakokratne pravice in obveznosti upravljavcev infrastrukture in prosilcev v zvezi s kakršnim koli dodeljevanjem zmogljivosti se določijo s pogodbami ali zakonodajo držav članic.

4. Če namerava prosilec zaprositi za infrastrukturne zmogljivosti, da bi izvajal storitev mednarodnega potniškega prometa, obvesti zadevne upravljavce infrastrukture in regulatorne organe. Da bi lahko presodili, ali je namen mednarodne storitve prevoz potnikov na progi med postajami v različnih državah članicah in kakšni so morebitni ekonomski učinki na obstoječe pogodbe za opravljanje javne službe, regulatorni organi zagotovijo, da se obvesti vsak pristojni organ, ki je dodelil storitev železniškega potniškega prometa na tej progi, opredeljeno v pogodbi za opravljanje javne službe, vsak drug zainteresiran organ, ki ima pravico omejiti dostop v skladu s členom 11, ter vsak prevoznik v železniškem prometu, ki izvaja pogodbo za opravljanje javne službe na progi te storitve mednarodnega potniškega prometa.

Člen 39

Dodeljevanje zmogljivosti

1. Države članice lahko določijo okvir za dodeljevanje infrastrukturnih zmogljivosti ob upoštevanju pogoja neodvisnosti upravljanja iz člena 4. Določijo se posebna pravila za dodeljevanje zmogljivosti. Upravljalavec infrastrukture izvaja postopke dodeljevanja zmogljivosti. Upravljalavec infrastrukture zlasti zagotavlja, da se infrastrukturne zmogljivosti dodeljujejo na pošten in nediskriminatoren način ter v skladu s pravom Unije.

2. Upravljalci infrastrukture spoštujejo poslovno zaupnost informacij, ki jih pridobijo.

Člen 40

Sodelovanje pri dodeljevanju infrastrukturnih zmogljivosti na več kot enem omrežju

1. Države članice zagotovijo, da upravljavci infrastrukture sodelujejo v interesu doseganja učinkovitega vzpostavljanja in

dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti, ki prečkajo več kot eno omrežje železniškega sistema v Uniji, tudi na podlagi okvirnih pogodb iz člena 42. Upravljalci infrastrukture določijo ustrezne postopke, ob upoštevanju pravil, določenih v tej direktivi, in ustrezno organizirajo vlakovne poti, ki prečkajo več kot eno omrežje.

Države članice zagotovijo, da se predstavniki upravljavcev infrastrukture, katerih odločitve glede dodeljevanja vplivajo na druge upravljavce infrastrukture, povežejo, da bi uskladili dodeljevanje ali dodelili vse ustrezne infrastrukturne zmogljivosti na mednarodni ravni, brez poseganja v posebna pravila v pravu Unije o omrežjih, namenjenih železniškemu tovornemu prometu. Upravljalci železniške infrastrukture objavijo načela in merila za dodeljevanje zmogljivosti, določena v okviru tega sodelovanja, v svojem programu omrežja v skladu z odstavkom 3 Priloge IV. S temi postopki se lahko povežejo tudi ustrezni predstavniki upravljavcev infrastrukture iz tretjih držav.

2. Komisijo se obvesti in povabi, da se kot opazovalka udeleži najpomembnejših srečanj, na katerih se vzpostavijo skupna načela in prakse za dodeljevanje infrastrukture. Regulatorni organi morajo dobiti dovolj informacij o oblikovanju skupnih načel in praks za dodeljevanje infrastrukture ter od sistemov za dodeljevanje, ki temeljijo na IT, da lahko izvajajo regulatorni nadzor v skladu s členom 56.

3. Na vseh sestankih ali pri drugih dejavnostih dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti za storitve železniškega prometa na več omrežjih sprejemajo odločitve samo predstavniki upravljavcev infrastrukture.

4. Udeleženci sodelovanja iz odstavka 1 zagotovijo, da so javno dostopni njihovo članstvo, načini delovanja in vsa za ocenjevanje in dodeljevanje infrastrukturnih zmogljivosti ustrezna merila.

5. V okviru sodelovanja iz odstavka 1 upravljavci infrastrukture ocenijo potrebe po mednarodnih vlakovnih poteh in jih po potrebi predlagajo in organizirajo, da bi olajšali vožnje tovornih vlakov, ki so predmet *ad hoc* prošenj iz člena 48.

Take vnaprej dogovorjene mednarodne vlakovne poti se prosilcem dajo na voljo preko katerih koli udeleženih upravljavcev infrastrukture.

Člen 41

Prosilci

1. Prošnje za infrastrukturne zmogljivosti lahko vložijo prosilci. Da bi lahko uporabili takšne infrastrukturne zmogljivosti, prosilci določijo prevoznika v železniškem prometu, ki sklene sporazum z upravljavcem infrastrukture v skladu s členom 28. S tem se ne posega v pravico prosilcev do sklepanja sporazumov z upravljavci infrastrukture v skladu s členom 44(1).

2. Upravljavec infrastrukture lahko prosilec postavi zahteve za zaščito svojih upravičenih pričakovanj glede bodočih prihodkov in uporabe infrastrukture. Takšne zahteve morajo biti ustrezne, pregledne in nediskriminatorne. Opredelijo se v programu omrežja, kot je navedeno v točki 3(b) Priloge IV. Vključujejo lahko samo določbo o finančnem jamstvu, ki ne sme preseči primerne višine, sorazmerne s predvidenim obsegom dejavnosti prosilca, in o zagotovitvi zmožnosti za pripravo skladnih ponudb za dodeljevanje infrastrukturnih zmožljivosti.

3. Komisija do 16. junij 2015 sprejme izvedbene ukrepe, v katerih so podrobno določena merila, ki jih je treba upoštevati pri uporabi odstavka 2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3).

Člen 42

Okvirne pogodbe

1. Brez poseganja v člene 101, 102 in 106 PDEU lahko upravljavec infrastrukture in prosilec skleneta okvirno pogodbo. Taka okvirna pogodba podrobneje določa značilnosti infrastrukturnih zmožljivosti, za katere je zaprosil prosilec in ki se mu ponudijo za obdobje, ki presega eno obdobje operativnega voznega reda.

Okvirna pogodba ne določa podrobnosti posamezne vlakovne poti, ampak je oblikovana tako, da izpolnjuje upravičene poslovne potrebe prosilca. Država članica lahko za tako okvirno pogodbo zahteva predhodno odobritev od regulatornega organa iz člena 55 te direktive.

2. Okvirne pogodbe ne izključujejo možnosti, da zadevno infrastrukturo uporabljajo tudi drugi prosilci ali za druge storitve.

3. Okvirne pogodbe omogočajo spreminjanje ali omejevanje njenih pogojev, da bi se omogočila boljša uporaba železniške infrastrukture.

4. Okvirne pogodbe lahko vključujejo kazni za primere, če se pogodba spremeni ali preneha.

5. Okvirne pogodbe se načeloma sklepajo za obdobje petih let in se z možnostjo podaljšanja za obdobja, enaka njihovem prvotnemu trajanju. Upravljavec infrastrukture lahko v posebnih primerih privoli v krajše ali daljše obdobje. Vsako obdobje, daljše od petih let, se utemlji z obstojem gospodarskih pogodb, specializiranih naložb ali tveganj.

6. Okvirne pogodbe za storitve, za katere se uporablja posebna infrastruktura iz člena 49, za katero so potrebne obsežne in dolgoročne naložbe, ki jih prosilec ustrezno utemlji, se lahko sklenejo za obdobje 15 let. Obdobje, daljše od 15 let, je dopustno le v izjemnih primerih, zlasti za obsežne, dolgoročne naložbe in predvsem, kadar so takšne naložbe vezane na pogodbene obveznosti, vključno z večletnim amortizacijskim načrtom.

V takih izjemnih primerih lahko okvirna pogodba določa podrobne karakteristike zmožljivosti, ki bodo prosilcu zagotovljene v času trajanja okvirne pogodbe. Te karakteristike lahko vključujejo pogostost, obseg in kakovost vlakovnih poti. Upravljavec infrastrukture lahko zmanjša rezervirane zmožljivosti, ki so se v obdobju najmanj enega meseca uporabljale manj, kot znaša mejna kvota iz člena 52.

Začetna okvirna pogodba se lahko od 1. januarja 2010 sklepa za obdobje pet let z možnostjo enkratnega podaljšanja, in sicer na podlagi karakteristik zmožljivosti, ki so jih uporabljali prosilci, ki so izvajali storitve pred 1. januarjem 2010, z namenom upoštevati specializirane naložbe ali obstoj gospodarskih pogodb. Regulatorni organ iz člena 55 je pristojen, da odobri začetek veljavnosti takšne pogodbe.

7. Ob upoštevanju poslovne zaupnosti so splošne značilnosti posamezne okvirne pogodbe dostopne vsaki zainteresirani strani.

8. Na podlagi izkušenj regulatornih organov, pristojnih organov in prevoznikov v železniškem prometu ter na podlagi dejavnosti mreže iz člena 57(1) lahko Komisija sprejme ukrepe, s katerimi podrobno določi postopek in merila, ki jih je treba upoštevati pri uporabi tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3).

Člen 43

Časovni načrt postopka dodeljevanja

1. Upravljavec infrastrukture pri dodeljevanju zmožljivosti infrastrukture upošteva časovni načrt iz Priloge VII.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 60 glede nekaterih sprememb Priloge VII. Po posvetovanju z vsemi upravljavci infrastrukture se torej Priloga VII lahko spremeni, tako da se upoštevajo obratovalni vidiki postopka dodeljevanja. Te spremembe temeljijo na tem, kar je glede na izkušnje potrebno za zagotovitev učinkovitega postopka dodeljevanja ter upoštevajo obratovalne vidike upravljavcev infrastrukture.

3. Upravljavci infrastrukture se z drugimi zadevnimi upravljavci infrastrukture, katerih mednarodne vlakovne poti se vključijo v operativni vozni red, pred začetkom posvetovanja sporazumejo o osnutku operativnega voznega reda. Spremembe se opravijo le, kadar je to nujno potrebno.

Člen 44

Prošnje

1. Prosilci lahko pri upravljavcu infrastrukture na podlagi javnega ali zasebnega prava vložijo prošnjo za sporazum o priznavanju pravic do uporabe železniške infrastrukture za plačilo uporabnine, kakor predvideva oddelek 2 poglavja IV.

2. Prošnje, povezane z rednim operativnim voznim redom, upoštevajo roke iz Priloge VII.

3. Prošilec, ki je stranka okvirne pogodbe, vložijo prošnjo v skladu s to pogodbo.

4. Upravljalci infrastrukture zagotovijo, da lahko prosilci za vlakovne poti, ki prečkajo več kot eno omrežje, zaprosijo na enem mestu, torej pri skupnem organu, ki ga ustanovijo upravljavci infrastrukture, ali pri enem samem upravljavcu infrastrukture, povezanem z vlakovno potjo. Ta upravljavec infrastrukture lahko v imenu prosilca išče zmogljivosti pri drugih zadevnih upravljavcih infrastrukture. S to zahtevo se ne posega v Uredbo (EU) št. 913/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o evropskem železniškem omrežju za konkurenčen tovorni promet ⁽¹⁾.

Člen 45

Načrtovanje voznega reda

1. Upravljavca infrastrukture si prizadeva, kolikor je mogoče, ugoditi vsem prošnjam za infrastrukturne zmogljivosti, vključno s prošnjami za vlakovne poti, ki prečkajo več kot eno omrežje, in upošteva, kolikor je mogoče, vse omejitve, s katerimi se soočajo prosilci, vključno z ekonomskim učinkom na njihovo poslovanje.

2. Upravljavca infrastrukture lahko v postopkih načrtovanja in usklajevanja voznega reda daje prednost posebnim storitvam, vendar le kot je določeno v členih 47 in 49.

3. Upravljavca infrastrukture se z zainteresiranimi stranmi posvetuje o osnutku operativnega voznega reda in jim da na voljo najmanj en mesec, da izrazijo svoja stališča. Med zainteresirane strani sodijo vsi, ki so zaprosili za infrastrukturne zmogljivosti, ter druge strani, ki želijo imeti možnost izraziti svoje mnenje o morebitnih vplivih operativnega voznega reda na njihovo možnost zagotavljanja storitev železniškega prometa v obdobju operativnega voznega reda.

4. Upravljavca infrastrukture sprejme ustrezne ukrepe v zvezi z vsemi izraženimi pomisleki.

Člen 46

Postopek usklajevanja

1. Kadar upravljavec železniške infrastrukture v postopku načrtovanja voznega reda, navedenega v členu 45, naleti na med seboj nezdružljive prošnje, si z njihovim usklajevanjem prizadeva za to, da bi se čim bolj ugodilo vsem zahtevam.

2. Kadar je potrebno usklajevanje, ima upravljavec infrastrukture pravico v sprejemljivem okviru ponuditi infrastrukturne zmogljivosti, ki se razlikujejo od zaprosenih.

3. Upravljavca infrastrukture si prizadeva, da v posvetovanju z zadevnimi prosilci razreši vse nezdružljivosti. Podlaga za tako posvetovanje so naslednje informacije, ki se brezplačno in v razumnem roku razkrijejo v pisni ali elektronski obliki:

(a) vlakovne poti, za katere prosijo vsi drugi prosilci na istih progah;

(b) vlakovne poti, predhodno dodeljene vsem drugim prosilcem na istih progah;

(c) nadomestne vlakovne poti, ki se predlagajo na ustreznih progah v skladu z odstavkom 2;

(d) vse podrobnosti glede meril, ki se uporabljajo v postopku dodeljevanja zmogljivosti.

V skladu s členom 39(2) se te informacije predložijo brez razkritja identitete drugih prosilcev, razen če zadevni prosilci s takšnim razkritjem soglašajo.

4. Načela postopka usklajevanja se določijo v programu omrežja. Odražajo zlasti težavnost dogovarjanja o mednarodnih vlakovnih poteh in učinek, ki ga lahko ima sprememba na druge upravljavce infrastrukture.

5. Kadar prošnjam za infrastrukturne zmogljivosti ni mogoče ugoditi brez usklajevanja, si upravljavec infrastrukture prizadeva za ugodno rešitev vseh prošenj v okviru usklajevanja.

6. Brez poseganja v sedanje pritožbene postopke in v člen 56 se v primeru sporov glede dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti da na voljo sistem za reševanje sporov, da bi se taki spori hitro rešili. Ta sistem se določi v programu omrežja. Pri uporabi tega sistema se odločitev sprejme v roku 10 delovnih dni.

Člen 47

Preobremenjena infrastruktura

1. Kadar po usklajevanju zaprosenih vlakovnih poti in po posvetovanju s prosilci ni mogoče v primernem obsegu ugoditi prošnjam za infrastrukturne zmogljivosti, upravljavec infrastrukture ta odsek infrastrukture, na katerem je do tega prišlo, takoj razglasi za preobremenjenega. Enako se stori glede infrastrukture, za katero se lahko pričakuje, da v bližnji prihodnosti ne bo imela zadostnih zmogljivosti.

2. Kadar se infrastruktura razglasi za preobremenjeno, upravljavec infrastrukture opravi analizo zmogljivosti, določeno v členu 50, razen če se že izvaja načrt razširitve zmogljivosti, določen v členu 51.

⁽¹⁾ UL L 276, 20.10.2010, str. 22.

3. Kadar uporabnine niso bile zaračunane v skladu s členom 31(4) ali niso dosegle zadovoljivega rezultata in je bila infrastruktura razglašena za preobremenjeno, lahko upravljavec infrastrukture poleg tega uporabi prednostna merila za dodeljevanje infrastrukturnih zmogljivosti.

4. Prednostna merila upoštevajo pomembnost storitve za družbo glede na katero koli drugo storitev, ki bo zaradi tega izključena.

Za zagotovitev razvoja ustreznih prevoznih storitev v tem okviru, zlasti za izpolnitev zahtev, povezanih z javnimi storitvami, ali spodbujanje razvoja notranjega in mednarodnega železniškega tovornega prometa, lahko države članice pod nediskriminatornimi pogoji izvedejo vse potrebne ukrepe, da se tem storitvam zagotovi prednost pri dodeljevanju infrastrukturnih zmogljivosti.

Po potrebi lahko države članice upravljavcu infrastrukture namenijo nadomestilo, ki ustreza kakršnemu koli izgubi prihodka, povezani s potrebo, da se za nekatere storitve dodelijo določene zmogljivosti v skladu z drugim pododstavkom.

Ti ukrepi in to nadomestilo upoštevajo učinek te izključitve v drugih državah članicah.

5. Pri določanju prednostnih meril se ustrezno upošteva pomembnost tovornega prometa, zlasti mednarodnega tovornega prometa.

6. Glede preobremenjene infrastrukture se postopki, po katerih je treba ravnati, in merila, ki jih je treba uporabiti, določijo v programu omrežja.

Člen 48

Ad hoc prošnje

1. Na *ad hoc* prošnje za posamezne vlakovne poti se upravljavec infrastrukture odzove čim hitreje, v vsakem primeru pa v petih delovnih dneh. Posredovane informacije o razpoložljivih prostih zmogljivostih se dajo na voljo vsem prosilcem, ki bi morda želeli uporabljati te zmogljivosti.

2. Upravljavci infrastrukture po potrebi preučijo potrebo po rezervnih zmogljivostih, ki bodo na voljo v okviru končnega načrtovanega operativnega voznega reda, da se jim omogoči hiter odziv na predvidljive *ad hoc* prošnje za dodelitev zmogljivosti. Navedeno se uporablja tudi v primeru preobremenjene infrastrukture.

Člen 49

Posebna infrastruktura

1. Brez poseganja v odstavek 2 se infrastrukturne zmogljivosti štejejo kot razpoložljive za uporabo vseh vrst storitev, ki

so v skladu z značilnostmi, potrebnimi za obratovanje vlakovnih poti.

2. Kadar obstajajo ustrezne nadomestne proge, lahko upravljavec infrastrukture po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi določi, da se posamezna infrastruktura uporabi za določene vrste prometa. V primeru take določitve lahko upravljavec infrastrukture brez poseganja v člene 101, 102 in 106 PDEU pri dodeljevanju infrastrukturnih zmogljivosti da prednost tej vrsti prometa.

Taka določitev ne preprečuje, da tako infrastrukturo uporabljajo druge vrste prometa, če so zmogljivosti na voljo.

3. Kadar gre za določitev infrastrukture v skladu z odstavkom 2, se to vpiše v program omrežja.

Člen 50

Analiza zmogljivosti

1. Namen analize zmogljivosti je določiti omejitve infrastrukturnih zmogljivosti, ki preprečujejo, da se prošnjam za dodelitev zmogljivosti primerno ugotovi, in predlagati, na kakšne načine se lahko ugotovi dodatnim prošnjam. S to analizo zmogljivosti se ugotovijo vzroki preobremenjenosti infrastrukture ter možni kratko- in srednjeročni ukrepi za zmanjšanje preobremenjenosti.

2. Analiza zmogljivosti upošteva infrastrukturo, postopke delovanja, vrste različnih prevoznih storitev, ki se izvajajo, in učinek vseh teh dejavnikov na infrastrukturne zmogljivosti. Ukrepi, ki jih je treba upoštevati, zajemajo zlasti storitve preusmerjanja, časovne spremembe storitev, spremembe hitrosti in izboljšave infrastrukture.

3. Analiza zmogljivosti se v celoti opravi v šestih mesecih po tem, ko se ugotovi, da je infrastruktura preobremenjena.

Člen 51

Načrt povečanja zmogljivosti

1. V šestih mesecih po v celoti opravljeni analizi zmogljivosti upravljavec infrastrukture predloži načrt povečanja zmogljivosti.

2. Načrt povečanja zmogljivosti se izdelava po posvetovanju z uporabniki zadevne preobremenjene infrastrukture.

Načrt opisuje:

- (a) vzroke preobremenjenosti;
- (b) verjetni prihodnji razvoj prometa;
- (c) omejitve razvoja infrastrukture;
- (d) možnosti in stroške povečanja zmogljivosti, vključno z možnimi spremembami uporabnin za dostop.

Na podlagi analize stroškov in koristi opredeljenih možnih ukrepov načrt določa tudi ukrepe, ki jih je treba sprejeti za povečanje infrastrukturnih zmogljivosti, vključno s časovnim razporedom za izvajanje teh ukrepov.

Za načrt se lahko predvidi predhodna odobritev države članice.

3. Upravljavec infrastrukture preneha zaračunavati vse uporabnine za ustrezno infrastrukturo na podlagi člena 31(4), v primeru, ko:

- (a) ne izdela načrta povečanja zmogljivosti, ali
- (b) z izvajanjem ukrepov, določenih v načrtu povečanja zmogljivosti, ne dosega napredka.

4. Ne glede na odstavek 3 tega člena lahko z odobritvijo regulatornega organa iz člena 55 upravljavec infrastrukture še naprej zaračunava uporabnine, če:

- (a) načrta povečanja zmogljivosti ni mogoče uresničiti zaradi razlogov, na katere nima vpliva, ali
- (b) razpoložljive možnosti niso ekonomsko ali finančno izvedljive.

Člen 52

Uporaba vlakovnih poti

1. Pri določanju prednosti v postopku dodeljevanja upravljavec infrastrukture v programu omrežja določi pogoje, s katerimi bo upošteval predhodne stopnje uporabe vlakovnih poti.

2. Upravljavec infrastrukture zlasti v primeru preobremenjene infrastrukture zahteva ukinitve vlakovne poti, katere uporaba je bila v obdobju najmanj enega meseca manjša od mejne kvote, določene v programu omrežja, razen če se to zgodi zaradi neekonomskih razlogov, na katere prosilec nima vpliva.

Člen 53

Infrastrukturne zmogljivosti za vzdrževanje

1. Prošnje za dodeljevanje infrastrukturnih zmogljivosti za namene vzdrževanja se predložijo v okviru postopka načrtovanja voznega reda.

2. Upravljavec infrastrukture primerno upošteva učinek infrastrukturnih zmogljivosti, ki so rezervirane za načrtovano vzdrževanje omrežja, na prosilce.

3. Upravljavec infrastrukture čim prej obvesti zainteresirane strani o nerazpoložljivosti infrastrukturnih zmogljivosti zaradi nenačrtovanega vzdrževanja.

Člen 54

Posebni ukrepi v primeru motenj

1. V primeru motenj voženj vlaka zaradi tehnične napake ali nesreče upravljavec infrastrukture sprejme vse potrebne ukrepe za vzpostavitev normalnega stanja. V ta namen izdela načrt dela v izrednih razmerah, ki vsebuje seznam različnih organov, ki jih je treba obvestiti v primeru hudih nesreč ali resnih motenj voženj vlaka.

2. V nujnem primeru in kadar je zaradi okvare, ki infrastrukturo začasno onesposobi, nujno potrebno, je dodeljene vlakovne poti mogoče ukiniti brez opozorila za toliko časa, kolikor je potrebno za popravilo sistema.

Upravljavec infrastrukture lahko od prevoznikov v železniškem prometu zahteva, da mu dajo na voljo sredstva, ki so po njegovem mnenju najprimernejša za čim hitrejšo vzpostavitev normalnega stanja, če meni, da je to potrebno.

3. Države članice lahko zahtevajo, da so prevozniki v železniškem prometu udeleženi pri zagotavljanju uveljavljanja ter spremljanja lastnega upoštevanja varnostnih standardov in pravil.

ODDELEK 4

Regulatorni Organ

Člen 55

Regulatorni organ

1. Vsaka država članica ustanovi enotni nacionalni regulatorni organ za železniški sektor. Brez poseganja v odstavek 2 je ta organ samostojen organ, ki je organizacijsko, funkcionalno, hierarhično in pri odločanju pravno ločen ter neodvisen od katerega koli drugega javnega ali zasebnega subjekta. Poleg tega je tudi glede svoje organizacije, pri odločanju o financiranju, glede pravne strukture in pri siceršnjem odločanju neodvisen od katerega koli upravljavca infrastrukture, organa za zaračunavanje uporabnine, organa za dodeljevanje infrastrukturnih zmogljivosti ali prosilca. Prav tako je funkcionalno neodvisen od katerega koli pristojnega organa, udeleženega v dodelitvi pogodbe za opravljanje javne službe.

2. Države članice lahko ustanovijo regulatorne organe, ki so pristojni za več reguliranih sektorjev, če ti integrirani regulatorni organi izpolnjujejo zahteve glede neodvisnosti iz odstavka 1 tega člena. Regulatorni organ za železniški sektor je lahko tudi organizacijsko združen z nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, iz člena 11 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 101 in 102 Pogodbe ⁽¹⁾, varnostnim organom, ustanovljenim

⁽¹⁾ UL L 1, 4.1.2003, str. 1.

Opomba: naslov Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 je bil prilagojen z namenom, da se upošteva preštevilčenje členov Pogodbe o Evropski skupnosti, v skladu s členom 5 Lizbonske pogodbe; v izvorniku je bilo sklicevanje na člena 81 in 82 Pogodbe.

na podlagi Direktive 2004/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o varnosti na železnicah Skupnosti ⁽¹⁾ ali licenčnim organom iz poglavja III te direktive, če ta skupni organ izpolnjuje zahteve glede neodvisnosti iz odstavka 1 tega člena.

3. Države članice zagotovijo, da zaposlovanje osebja in upravljanje regulatornega organa poteka na način, ki zagotavlja njegovo neodvisnost. Zagotovijo predvsem, da osebe, odgovorne za sprejemanje odločitev regulatornega organa v skladu s členom 56, kot so člani njegovega upravnega odbora, kjer je to ustrezno, v skladu z jasnimi in preglednimi pravili, ki zagotavljajo njihovo neodvisnost, imenuje nacionalna pisarna ali svet ministrov ali katerikoli drug javni organ, ki ne uveljavlja neposrednih pravic lastništva nad reguliranimi prevozniki.

Države članice odločijo, ali se te osebe imenujejo za določen mandat, ki se ga lahko obnovi, ali za neomejen mandat, ki se ga lahko prekliče zgolj zaradi disciplinskih razlogov, ki niso povezani z njihovimi odločitvami pri opravljanju nalog. Te osebe se izberejo s preglednim postopkom na podlagi njihovih kvalifikacij, vključno s primernimi sposobnostmi in ustreznimi izkušnjami, po možnosti na področju železnic ali drugih omrežnih panog.

Države članice zagotovijo, da te osebe delujejo neodvisno od kakršnih koli interesov na trgu železniškega sektorja in torej nimajo interesa ali poslovnega odnosa z nobenim reguliranim prevoznikom ali subjektom. V ta namen te osebe vsako leto predložijo izjavo o zavezanosti in izjavo o interesih, v kateri so navedeni vsi neposredni ali posredni interesi, ki bi utegnili vplivati na njihovo neodvisnost in opravljanje nalog. Te osebe se izločijo iz postopka sprejemanja odločitev v primerih, ki zadevajo prevoznika, s katerim so imeli neposreden ali posreden odnos v letu pred začetkom postopka.

Te osebe pri opravljanju nalog regulatornega organa ne zahtevajo ali sprejemajo navodil od nobene vlade ali drugega javnega ali zasebnega subjekta ter imajo polna pooblastila glede zaposlovanja in vodenja osebja regulatornega organa.

Po koncu mandata v regulatornem organu te osebe vsaj eno leto ne smejo imeti poklicne funkcije ali odgovornosti v katerem koli reguliranem prevozniku ali subjektu v železniškem prometu.

Člen 56

Naloge regulatornega organa

1. Brez poseganja v člen 46(6) ima prosilec pravico pri regulatornem organu vložiti pritožbo, če meni, da je bil nepravilno obravnavan, diskriminiran ali kako drugače oškodovan, še zlasti

proti odločitvam upravljavca infrastrukture ali, po potrebi, proti odločitvam prevoznika v železniškem prometu ali upravljavca objektov za izvajanje železniških storitev v zvezi s/z:

- (a) programom omrežja v začasnih in končnih različicah;
- (b) v programu omrežja določenimi merili;
- (c) postopkom dodeljevanja infrastrukturnih zmogljivosti in njegovimi rezultati;
- (d) ureditvijo zaračunavanja uporabnin;
- (e) višino in strukturo uporabnin, ki jih mora ali bi jih moral plačati;
- (f) ureditvijo dostopa v skladu s členi 10 do 13;
- (g) dostopom do storitev in njihovim zaračunavanjem v skladu s členom 13.

2. Brez poseganja v pristojnosti nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, v zvezi z varstvom konkurence na trgih storitev železniškega prometa je regulatorni organ pristojen za spremljanje konkurenčnih razmer na trgih storitev železniškega prometa ter zlasti preverja točke (a) do (g) odstavka 1 na lastno pobudo in z namenom preprečevanja diskriminacije prosilcev. Zlasti preverja, če program omrežja vsebuje diskriminatorne določbe ali daje upravljavcu infrastrukture diskrecijska pooblastila, ki bi se lahko uporabila za diskriminacijo prosilcev.

3. Regulatorni organ tudi tesno sodeluje z nacionalnim varnostnim organom v smislu Direktive 2008/57/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o interoperabilnosti železniškega sistema v Skupnosti ⁽²⁾ in z licenčnim organom v smislu te direktive.

Države članice zagotovijo, da ti organi skupaj razvijejo okvir za izmenjavo informacij in sodelovanje, namenjen preprečevanju škodljivih vplivov na konkurenco ali varnost na trgu storitev v železniškem prometu. Ta okvir vključuje mehanizem, s katerim regulatorni organ zagotavlja nacionalnemu varnostnemu organu in licenčnemu organu priporočila o vprašanjih, ki lahko vplivajo na konkurenco na trgu storitev v železniškem prometu, nacionalni varnostni organ pa regulatornemu organu in licenčnemu organu posreduje priporočila o vprašanjih, ki lahko vplivajo na varnost. Brez poseganja v neodvisnost posameznega organa na področju, za katero je pristojen, zadevni organ pred sprejetjem svoje odločitve preuči vsa tovrstna priporočila. Če zadevni organ odloči, da ne bo upošteval teh priporočil, svojo odločitev utemelji.

⁽¹⁾ UL L 164, 30.4.2004, str. 44.

⁽²⁾ UL L 191, 18.7.2008, str. 1.

4. Države članice lahko odločijo, da je regulatorni organ zadolžen za sprejemanje nezavezujočih mnenj o začasnih različicah poslovnega načrta iz člena 8(3), pogodbenem dogovoru in načrtu razširitve zmogljivosti, v katerih se navede zlasti, ali zadevni instrumenti ustrezajo konkurenčnim razmeram na trgih storitev železniškega prometa.

5. Regulatorni organ ima ustrezne organizacijske sposobnosti z vidika človeških in materialnih virov, ki so sorazmerni s pomembnostjo železniškega sektorja v posamezni državi članici.

6. Regulatorni organ zagotavlja, da so uporabnine, ki jih določi upravljavec infrastrukture, v skladu z oddelkom 2 poglavja IV in nediskriminatorne. Pogajanja o višini uporabnin za infrastrukturo med prosilci in upravljavcem infrastrukture so dovoljena le v primeru, če se izvajajo pod nadzorom regulatornega organa. Regulatorni organ posreduje, če je verjetno, da bodo pogajanja v nasprotju z zahtevami tega poglavja.

7. Regulatorni organ se redno, v vsakem primeru pa najmanj vsaki dve leti, posvetuje s predstavniki uporabnikov storitev železniškega tovornega in potniškega prevoza, da se upoštevajo njihovi pogledi na trg v železniškem prometu.

8. Regulatorni organ ima pravico od upravljavca infrastrukture, od prosilcev in vsake prizadete tretje strani v zadevni državi članici zahtevati potrebne informacije.

Zahtevane informacije se predložijo v razumnem roku, ki ga določi regulatorni organ in ki ne presega enega meseca, razen v izjemnih okoliščinah, če se regulatorni organ strinja in odobri časovno omejeno podaljšanje za največ dva dodatna tedna. Regulatornemu organu je omogočeno, da takšne zahteve izvršuje z ustreznimi kaznimi, tudi denarnimi kaznimi. Informacije, ki se predložijo regulatornemu organu, vključujejo vse podatke, ki jih regulatorni organ zahteva v okviru svoje pritožbene funkcije ter naloge spremljanja konkurence na trgih storitev železniškega prometa v skladu z odstavkom 2. Sem spadajo podatki, ki so potrebni v statistične namene in namene opazovanja trga.

9. Regulatorni organ preuči vsako pritožbo in po potrebi zaprosi za ustrezne informacije ter prične posvetovanja z vsemi zadevnimi stranmi v roku enega meseca od prejema pritožbe. Organ odloča o vsaki pritožbi, sprejme ukrepe za ureditev razmer in o svoji utemeljeni odločitvi obvesti zadevne strani v vnaprej določenem razumnem roku, v vsakem primeru pa najpozneje v šestih tednih po prejemu vseh potrebnih informacij. Brez poseganja v pristojnosti nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, za varstvo konkurence na trgih storitev železniškega prometa regulatorni organ po potrebi in na lastno pobudo odloči o primernih ukrepih, da se popravi

diskriminacija prosilcev, izkrivljanje trga in druge oblike nezadržanega razvoja dogodkov na teh trgih, zlasti ob upoštevanju točk (a) do (g) odstavka 1.

Odločitev regulatornega organa zavezuje vse stranke, ki jih odločitev zajema in ni pod nadzorom druge upravne instance. Regulatorni organ mora imeti možnost, da svoje odločitve izvršuje z ustreznimi kaznimi, tudi denarnimi kaznimi.

Kadar je pritožba vložena zoper zavrnitev dodelitve infrastrukturnih zmogljivosti ali zoper pogoje ponudbe zmogljivosti, regulatorni organ bodisi potrdi, da odločitev upravljavca infrastrukture ni treba spreminjati, bodisi zahteva spremembo te odločitve v skladu z navodili regulatornega organa.

10. Države članice zagotovijo, da za odločitve regulatornega organa obstaja možnost sodnega nadzora. Pritožba lahko zadrži izvršitev odločitve regulatornega organa le, če bi lahko takojšnji učinek odločitve regulatornega organa prosilcu povzročil nepopravljivo ali očitno prekomerno škodo. Ta določba ne posega v pristojnosti sodišča, pri katerem je pritožba vložena, v skladu z ustavnim pravom, kakor je primerno.

11. Države članice zagotovijo, da se odločitve, ki jih sprejme regulatorni organ, objavijo.

12. Regulatorni organ je pristojen, da izvaja revizije ali sproži zunanje revizije z upravljavci infrastrukture, upravljavci objektov za izvajanje železniških storitev, in po potrebi s prevozniki v železniškem prometu, da bi preveril upoštevanje določb glede ločevanja poslovnih računov iz člena 6. Regulatorni organ ima v zvezi s tem pravico zahtevati vse ustrezne informacije. Regulatorni organ je zlasti pristojen, da od upravljavca infrastrukture, upravljavcev objektov za izvajanje železniških storitev, in vseh prevoznikov ali drugih subjektov, ki izvajajo ali integrirajo različne tipe železniškega prevoza ali upravljanja infrastrukture, kot je določeno v členu 6(1) in (2) ter členu 13, zahteva predložitev vseh ali nekaterih računovodskih informacij, navedenih v Prilogi VIII, ki so podrobne do zadostne mere, za katero se presodi, da je potrebna in sorazmerna.

Brez poseganja v pristojnosti nacionalnih organov, pristojnih za vprašanja državne pomoči, lahko regulatorni organ na podlagi poslovnih računov sprejme tudi sklepe v zvezi z vprašanji državne pomoči in jih sporoči tem organom.

13. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 60 glede nekaterih sprememb Priloge VIII. Priloga VIII se torej lahko spremeni, da se prilagodi razvoju računovodske prakse in prakse preverjanja ter/ali dopolni z dodatnimi elementi, potrebnimi za preverjanje ločnosti poslovnih računov.

Člen 57

Sodelovanje med regulatornimi organi

1. Regulatorni organi si izmenjujejo informacije o svojem delu ter o načelih in praksi odločanja ter si zlasti izmenjujejo informacije o glavnih vprašanjih med postopki in o težavah pri razlagi prenesene zakonodaje Unije o železnicah. Regulatorni organi tudi sicer sodelujejo zaradi usklajevanja svojega odločanja v celotni Uniji. V ta namen sodelujejo in delajo skupaj v mreži, ki se redno sestaja. Komisija je članica; usklajuje in podpira delo mreže in ji po potrebi predloži priporočila. Zagotavlja aktivno sodelovanje ustreznih regulatornih organov.

Komisija v skladu s predpisi o varstvu podatkov iz Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov⁽¹⁾ ter Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov⁽²⁾ podpira izmenjavo omenjenih informacij med člani mreže, po možnosti z elektronskimi orodji, ob spoštovanju zaupnosti poslovnih skrivnosti, ki jih posredujejo zadevni prevozniki.

2. Regulatorni organi tesno sodelujejo, tudi v okviru delovnih dogovorov, z namenom zagotavljanja medsebojne pomoči pri izvajanju nalog spremljanja trga in obravnavanju pritožb ali preiskav.

3. V primeru pritožbe ali preiskave na lastno pobudo glede vprašanj dostopa do infrastrukture ali zaračunavanja uporabnin v zvezi z mednarodno vlakovno potjo ter v okviru spremljanja konkurence na trgu glede storitev mednarodnega železniškega prevoza se zadevni regulatorni organ posvetuje z regulatornimi organi vseh drugih držav članic, preko katerih teče zadevna mednarodna vlakovna pot, in po potrebi s Komisijo ter od njih zahteva vse informacije, ki jih potrebuje pred sprejetjem svoje odločitve.

4. Regulatorni organi, s katerimi se posvetuje v skladu z odstavkom 3, zagotovijo vse informacije, ki jih lahko sami zahtevajo v skladu s svojo nacionalno zakonodajo. Te informacije se lahko uporabijo samo za namene obravnavanja pritožb ali preiskav iz odstavka 3.

5. Regulatorni organ, ki je prejel pritožbo ali opravil preiskavo na lastno pobudo, ustrezne informacije prenese pristojnemu regulatornemu organu, da lahko ta sprejme ukrepe glede zadevnih strank.

6. Države članice zagotovijo, da vsi udeleženi predstavniki upravljavcev železniške infrastrukture iz člena 40(1) brez odla-

šanja zagotovijo vse informacije, ki so potrebne za obravnavanje pritožbe ali preiskave iz odstavka 3 tega člena in jih zahteva regulatorni organ države članice, v kateri se udeleženi predstavnik nahaja. Ta regulatorni organ lahko take informacije glede zadevne mednarodne vlakovne poti posreduje regulatornim organom iz odstavka 3.

7. Komisija lahko na zahtevo regulatornega organa sodeluje v dejavnostih, navedenih v odstavkih 2 do 6, z namenom lajšanja sodelovanja med regulatornimi organi, kakor je določeno v navedenih odstavkih.

8. Regulatorni organi vzpostavijo skupna načela in prakse za sprejemanje odločitev, za katere so pooblaščen v skladu s to direktivo. Komisija lahko na podlagi izkušenj regulatornih organov in dejavnosti mreže iz odstavka 1 ter če je to potrebno za zagotovitev učinkovitega sodelovanja regulatornih organov, sprejme ukrepe, ki določajo taka skupna načela in prakse. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 62(3).

9. Regulatorni organi pregledajo odločitve in prakse združenj upravljavcev železniških omrežij, kot je določeno v členu 37 in členu 40(1), s katerimi se izvajajo določbe te direktive oziroma drugače olajša mednarodni železniški prevoz.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE

Člen 58

Pravila za oddajo javnih naročil

Določbe te direktive ne posegajo v Direktivo 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju poštnih storitev⁽³⁾.

Člen 59

Odstopanja

1. Do 15. marca 2013 Irski kot otoški državi članici, ki ima železniško povezavo z eno samo državo članico, in Združenemu kraljestvu glede Severne Irske na enaki podlagi:

(a) ni treba prenesti funkcij, odločilnih za zagotavljanje pravičnega in nediskriminatornega dostopa do infrastrukture, na neodvisni organ, kakor določa prvi pododstavek člena 7(1), v kolikor navedeni člen zavezuje države članice, da ustanovijo neodvisne organe za opravljanje funkcij iz člena 7(2);

⁽¹⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

⁽²⁾ UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

⁽³⁾ UL L 134, 30.4.2004, str. 1.

(b) ni treba uporabljati zahtev iz člena 27, člena 29(2), členov 38, 39 in 42, člena 46(4), člena 46(6), člena 47, člena 49(3), členov 50 do 53, člena 55 ter člena 56, pod pogojem, da je na pisno zahtevo prevoznika v železniškem prometu proti odločitvam glede dodelitve infrastrukturnih zmogljivosti ali zaračunavanja uporabnine možna pritožba pri neodvisnem organu, ki odloči v dveh mesecih po predložitvi vseh ustreznih informacij in katerega odločitev je predmet sodnega nadzora.

2. Kadar več kot en prevoznik v železniškem prometu, ki je pridobil licenco v skladu s členom 17, ali v primeru Irske in Severne Irske prevoznik v železniškem prometu, ki je pridobil to licenco drugje, predloži uradno vlogo za opravljanje konkurenčnih storitev železniškega prevoza na Irskem ali v Severni Irski, v ti državi ali iz teh držav, se o nadaljnji uporabi tega odstopanja odloča v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 62(2).

Odstopanja iz odstavka 1 se ne uporabljajo, kadar prevoznik v železniškem prometu, ki izvaja storitve železniškega prevoza na Irskem ali v Severni Irski, predloži uradno vlogo za izvajanje storitev železniškega prevoza na ozemlju, na ozemlje ali z ozemlja druge države članice, z izjemama Irske glede prevoznikov v železniškem prometu, ki delujejo v Severni Irski, in Združenega kraljestva glede prevoznikov, ki delujejo na Irskem.

V enem letu od prejema odločitve iz prvega pododstavka tega odstavka ali uradnega obvestila o uradni vlogi iz drugega pododstavka tega odstavka, zadevna država članica ali zadevni državi članici (Irska ali Združeno kraljestvo glede Severne Irske) sprejme(-ta) predpise za izvajanje členov, navedenih v odstavku 1.

3. Odstopanje iz odstavka 1 se lahko vsakokrat podaljša za obdobje največ pet let. Država članica, ki uveljavlja navedeno odstopanje, lahko najpozneje 12 mesecev pred datumom izteka veljavnosti odstopanja na Komisijo naslovi zahtevo za njegovo podaljšanje. Vsaka taka zahteva mora biti utemeljena. Komisija tako zahtevo preuči in sprejme odločitev v skladu s svetovalnim postopkom, navedenim v členu 62(2). Navedeni postopek se uporablja za vsako odločitev v zvezi z zahtevo.

Komisija pri sprejemanju svoje odločitve upošteva vsakršen razvoj geopolitičnega položaja in trga storitev v železniškem prometu v državi članici, iz države članice ali v državo članico, ki je zahtevala podaljšanje odstopanja.

Člen 60

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, ki so določeni v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 20(5), člena 35(3), člena 43(2) in člena 56(13) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 15. decembra 2012. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo iz člena 20(5), člena 35(3), člena 43(2) in člena 56(13) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne veljati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 20(5), členom 35(3), členom 43(2) in členom 56(13), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 61

Ukrepi za uporabo

Na zahtevo države članice, regulatornega organa ali na lastno pobudo Komisija preuči posebne ukrepe, ki so jih nacionalni organi sprejeli v zvezi z uporabo te direktive o pogojih dostopa do železniške infrastrukture in storitev, izdajanju licenc prevoznikom v železniškem prometu, zaračunavanju uporabnin in dodeljevanju zmogljivosti, v 12 mesecih po sprejetju teh ukrepov. V štirih mesecih po prejemu takšne zahteve Komisija v skladu s postopkom iz člena 62(2) odloči, ali se lahko zadevni ukrep še naprej uporablja.

Člen 62

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011. Kadar odbor ne poda mnenja o osnutku izvedbenega akta, ki se sprejema na podlagi člena 10(4), člena 11(4), člena 12(5), člena 13(9), člena 17(5), člena 31(3) in (5), člena 32(4) in člena 57(8), Komisija ne sprejme osnutka izvedbenega akta in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 63

Poročilo

1. Komisija najpozneje do 31. decembra 2012 Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži poročilo o izvajanju poglavja II. To poročilo tudi preuči razvoj trga, vključno s potekom priprav na nadaljnje odprtje trga storitev potniškega železniškega prometa. Komisija v svojem poročilu tudi analizira različne modele za organizacijo tega trga in vpliv te direktive na pogodbe za opravljanje javne službe in njihovo financiranje. Pri tem Komisija upošteva izvajanje Uredbe (ES) št. 1370/2007 ter intrinzične razlike med državami članicami (gostota omrežij, število potnikov, povprečna prepotovana razdalja). Če je to primerno, Komisija predlaga zakonodajne ukrepe v zvezi z odprtjem trga notranjega železniškega potniškega prometa in za razvoj ustreznih pogojev za zagotavljanje nediskriminatornega dostopa do infrastrukture, na podlagi veljavnih zahtev v zvezi z ločitvijo upravljanja železniške infrastrukture in prevoznih dejavnosti, in oceni vpliv takšnih ukrepov.

2. Na podlagi izkušenj, pridobljenih v mreži regulatornih organov, Komisija najpozneje do 16. decembra 2014 Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži poročilo o sodelovanju med regulatornimi organi. Komisija po potrebi predlaga dopolnilne ukrepe za zagotovitev enotnejšega regulatornega nadzora evropskega železniškega trga, zlasti za mednarodne storitve. V ta namen se po potrebi preuči tudi zakonodajne ukrepe.

Člen 64

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za usklajitev s to direktivo, tudi s strani zadevnih prevoznikov, upravljavcev, prosilcev, organov in drugih subjektov, do 16. junij 2015. Komisiji takoj posredujejo besedila teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo

tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih sklici na direktive, razveljavljene s to direktivo, štejejo kot sklici na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Obveznost prenosa in izvajanja poglavij II in IV te direktive se ne uporablja za Ciper in Malto, dokler se na njunih ozemljih ne vzpostavi železniški sistem.

Člen 65

Razveljavitev

Direktive 91/440/EGS, 95/18/ES in 2001/14/ES, kakor so bile spremenjene z direktivami, navedenimi v delu A Priloge XI, so razveljavljene z učinkom od 15. decembra 2012, brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos direktiv v nacionalno pravo, ki so določeni v delu B Priloge IX.

Sklicevanja na razveljavljene direktive se štejejo za sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge X.

Člen 66

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 67

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 21. novembra 2012

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

A. D. MAVROYIANNIS

PRILOGA I

SEZNAM SESTAVNIH DELOV ŽELEZNIŠKE INFRASTRUKTURE

Železniško infrastrukturo sestavljajo naslednji sestavni deli, pod pogojem, da tvorijo del zgornjega ustroja, vključno s stranskimi tiri, vendar izključuje tire na območju delavnic za popravilo železniških vozil, tire v lokomotivskih depojih, garažne tire ter tire in stranske tire v zasebni lasti:

- zemljišča,
- tiri in progovno telo, zlasti nasipi, useki, drenaže, odvodni jarki in kanali, prepusti, obložni zidovi, nasadi za zaščito pobočij itd.; potniški peroni in tovarne klančine, vključno s tistimi na potniških postajah in tovornih terminalih; dostopne poti; zidne ograje, žive meje, palisade, protipožarni pasovi; naprave za ogrevanje kretnic; kretniške zveze itd.; snegolovi,
- objekti: mostovi, prepusti in drugi nadhodi, predori, nadkriti useki in drugi podvozi; podporni zidovi in objekti za zaščito pred plazovi in padajočim kamenjem itd.,
- nivojski cestni prehodi, vključno z varnostnimi napravami za cestni promet,
- zgornji ustroj, zlasti: tirnice, vodilne tirnice in profilirane tirnice; železniški pragovi in vzdolžne vezi, vezni in pritrdilni material, tirna greda, vključno s tamponskim slojem; kretnice, križišča itd.; okretnice in prenosnice (razen tistih, ki so namenjene izključno lokomotivam),
- dostopne poti za potnike in dovoz blaga, vključno z dostopom po cesti in dostopom za potnike, ki prihajajo ali odhajajo peš,
- signalno-varnostne in telekomunikacijske naprave na odprti progi, na železniških in ranžirnih postajah, vključno z napravami za njihovo napajanje z električno energijo; prostori ali objekti za te naprave; tirne zavore,
- električna razsvetljava za zagotavljanje vodenja prometa in varnosti,
- naprave za pretvorbo in prenos električne energije za vleko vlakov: elektronapajalne postaje, energetske vodi od elektronapajalnih postaj do vozne mreže, vozna mreža z nosilno konstrukcijo; tretje tokovne tirnice s pritrditvijo,
- objekti, ki jih uporablja oddelek za infrastrukturo, vključno z deležem naprav za pobiranje prevoznih dajatev.

PRILOGA II

STORITVE, KI SE ZAGOTOVIJO PREVOZNIKOM V ŽELEZNIŠKEM PROMETU

(iz člena 13)

1. Minimalni paket storitev dostopa obsega:
  - (a) obravnavo prošenj za dodelitev železniških infrastrukturnih zmogljivosti;
  - (b) pravico do uporabe dodeljenih zmogljivosti;
  - (c) uporabo železniške infrastrukture, vključno s kretnicami in tirnimi zvezami;
  - (d) vodenje- upravljanje in signalizacijo z urejanjem, odpravo ter sporočanjem in zagotavljanjem informacij o voznjih vlakov;
  - (e) uporabo napajalnega sistema za električno vleko, kjer je na voljo;
  - (f) vse druge informacije, potrebne za izvajanje ali opravljanje prevoznih storitev, za katere so bile zmogljivosti dodeljene.
2. Omogoči se dostop, vključno z dostopom po tirih, do naslednjih objektov za izvajanje železniških storitev, kadar ti obstajajo, in storitev, ki se zagotavljajo v teh objektih:
  - (a) potniške postaje, njihova poslopja in druge naprave, vključno s prikazovalniki potovalnih informacij in primernimi prostori za izdajo vozovnic;
  - (b) tovorni terminali;
  - (c) ranžirne postaje in naprave za sestavo vlakov, vključno z napravami za ranžiranje;
  - (d) odstavni tiri;
  - (e) naprave za vzdrževanje, z izjemo večjih vzdrževalnih naprav, namenjenih za hitre vlake ali druge vrste voznega parka, ki potrebujejo posebne naprave;
  - (f) druge tehnične naprave, vključno z napravami za čiščenje in pranje;
  - (g) naprave v morskih pristaniščih in pristaniščih v notranjosti držav, povezane z železniškimi dejavnostmi;
  - (h) naprave za podporo;
  - (i) naprave za oskrbo z gorivom in oskrba z gorivom, za katere se uporabnina na računih prikaže ločeno.
3. Dodatne storitve lahko zajemajo:
  - (a) električna energija za vleko, za katero se strošek na računih prikaže ločeno od uporabnine za električni napajalni sistem, brez poseganja v izvajanje Direktive 2009/72/ES;
  - (b) predhodno ogrevanje potniških vlakov;
  - (c) posebne pogodbe za:
    - nadzor prevoza nevarnega blaga,
    - pomoč pri vožnji posebnih vlakov.
4. Pomožne storitve lahko obsegajo:
  - (a) dostop do telekomunikacijskih omrežij;
  - (b) zagotavljanje dodatnih informacij;
  - (c) tehnično inšpekcijo vozil;
  - (d) izdajo vozovnic na potniških postajah;
  - (e) večje vzdrževalne storitve, ki se opravljajo v objektih, namenjenih za hitre vlake ali druge vrste voznega parka, ki potrebujejo posebne naprave.

PRILOGA III

FINANČNA SPOSOBNOST**(iz člena 20)**

Prevozniki, ki zaprosijo za licenco, v skladu s členom 20 predložijo informacije glede naslednjega:

- (a) razpoložljivih sredstev, vključno z dobroimetjem v banki, odobrenimi prekoračitvami sredstev in posojil;
  - (b) sredstev in premoženja, ki so na voljo kot jamstvo;
  - (c) obratnih sredstev;
  - (d) ustreznih stroškov, vključno z nabavnimi stroški plačil za vozila, zemljišče, stavbe, inštalacije in vozni park;
  - (e) obremenitev premoženja prevoznika;
  - (f) davkov in prispevkov za socialno varnost.
-

PRILOGA IV

VSEBINA PROGRAMA OMREŽJA

(iz člena 27)

Program omrežja iz člena 27 vsebuje naslednje informacije:

1. Oddelek, v katerem je določena vrsta infrastrukture, ki je na voljo prevoznikom v železniškem prometu, in pogoji za dostop do zadevne infrastrukture. Informacije v tem oddelku se enkrat na leto uskladijo z registri železniške infrastrukture, ki se objavijo v skladu s členom 35 Direktive 2008/57/ES, ali pa se na te registre sklicujejo.
2. Oddelek o načelih določanja uporabnin in o tarifah. Ta oddelek vsebuje ustrezne podrobnosti glede ureditve določanja uporabnin, kakor tudi zadostne informacije o uporabninah ter druge ustrezne informacije o dostopu do storitev iz Priloge II, ki jih opravlja samo en ponudnik. Podrobno opisuje postopke, pravila in po potrebi lestvice, ki se uporabljajo za izvajanje členov 31 do 36, tako glede stroškov kot tudi glede uporabnin. Vsebuje informacije o spremembah že določenih ali predvidenih uporabnin v naslednjih petih letih, če so ti podatki na voljo.
3. Oddelek o načelih in merilih za dodeljevanje zmogljivosti. Ta oddelek opisuje splošne značilnosti zmogljivosti infrastrukture, ki je na voljo prevoznikom v železniškem prometu, in vse morebitne omejitve njene uporabe, vključno z morebitnimi zahtevami po zmogljivostih za vzdrževanje. Navaja tudi potek in roke v postopku dodeljevanja zmogljivosti. Vsebuje posebna merila, ki so pomembna za postopek, in zlasti:
  - (a) postopke, po katerih lahko prosilci pri upravljavcu infrastrukture vložijo prošnjo za dodelitev zmogljivosti;
  - (b) zahteve, ki jih morajo izpolnjevati prosilci;
  - (c) časovni načrt postopka za vložitev prošnje in postopka dodeljevanja zmogljivosti infrastrukture ter postopke za zahtevanje informacij o načrtovanju voznega reda in postopke za načrtovanje rednih in izrednih vzdrževalnih del;
  - (d) načela postopka usklajevanja in sistem reševanja sporov, ki je na voljo kot del tega postopka;
  - (e) postopke, po katerih se ravna, in merila, ki se uporabijo v primeru preobremenjene infrastrukture;
  - (f) podrobnosti o omejitvah uporabe infrastrukture;
  - (g) pogoje, s katerimi se pri določanju prednosti v postopku dodeljevanja zmogljivosti upošteva stopnja njihove predhodne uporabe.V tem oddelku se podrobno navedejo ukrepi, sprejeti zaradi zagotavljanja ustreznega obravnavanja tovornega prometa, mednarodnega prometa in prošenj, vloženih po *ad hoc* postopku. Vsebuje obrazec za prošnje za dodelitev zmogljivosti. Upravljavec infrastrukture objavi tudi podrobne informacije o postopkih za dodeljevanje na mednarodnih vlakovnih poteh.
4. Oddelek z informacijami v zvezi s prošnjo za izdajo licence iz člena 25 te direktive in varnostnih spričeval, ki se izdajajo v skladu z Direktivo 2004/49/ES, ali navedba spletnega mesta, na katerem so te informacije na voljo brezplačno v elektronski obliki.
5. Oddelek z informacijami o postopkih za reševanje sporov in pritožbenih postopkih v zadevah glede dostopa do železniške infrastrukture in storitev ter glede načrta izvedbe iz člena 35.
6. Oddelek z informacijami o dostopu do objektov za izvajanje železniških storitev iz Priloge II ter zaračunavanju uporabnin zanje. Upravljavci objektov za izvajanje železniških storitev, ki niso pod nadzorom upravljavca infrastrukture, zagotovijo informacije o uporabnini za dostop do objektov in za izvajanje storitev ter informacije o tehničnih pogojih dostopa, ki se vključijo v program omrežja, ali navedejo spletno mesto, na katerem so te informacije na voljo brezplačno v elektronski obliki.
7. Vzorec pogodbe za sklenitev okvirnih pogodb med upravljavcem infrastrukture in prosilcem v skladu s členom 42.

PRILOGA V

OSNOVNA NAČELA IN PARAMETRI POGODBENIH DOGOVOROV MED PRISTOJNIMI ORGANI IN UPRAVLJAVCI INFRASTRUKTURE**(iz člena 30)**

S pogodbenim dogovorom se podrobneje opredelijo določbe člena 30, vključuje pa vsaj naslednje elemente:

1. področje uporabe dogovora glede infrastrukture in objektov za izvajanje železniških storitev, urejenih v skladu s Prilogo II. Zajema vse vidike upravljanja infrastrukture, vključno z vzdrževanjem in obnovo infrastrukture, ki že obratuje. Po potrebi je lahko zajeta tudi gradnja nove infrastrukture;
2. sestavo plačil ali sredstev, dodeljenih za storitve infrastrukture, navedene v Prilogi II, vzdrževanje in obnovo ter obravnavanje obstoječih zaostankov pri vzdrževanju in obnovi. Po potrebi je lahko zajeta tudi sestava plačil ali sredstev, dodeljenih novi infrastrukturi;
3. ciljne rezultate, naravnane k uporabnikom, v obliki kazalnikov in meril kakovosti, ki zajemajo elemente, kot so:
  - (a) učinkovitost vlakov, na primer v smislu hitrosti proge in zanesljivosti, ter zadovoljstvo porabnikov;
  - (b) zmogljivost omrežja;
  - (c) upravljanje s premoženjem;
  - (d) obseg dejavnosti;
  - (e) stopnje varnosti in
  - (f) varstvo okolja;
4. obseg morebitnega zaostanka pri vzdrževanju in sredstva, ki se bodo postopno umaknila iz uporabe in zato sprožila drugačne finančne tokove;
5. spodbude iz člena 30(1), z izjemo tistih spodbud, ki se izvajajo z regulativnimi ukrepi v skladu s členom 30(3);
6. minimalne obveznosti poročanja za upravljavca infrastrukture glede vsebine in pogostosti poročanja, vključno z informacijami, ki se jih objavlja letno;
7. dogovorjeno trajanje dogovora, ki se po potrebi uskladi in časovno sovпада s trajanjem poslovnega načrta upravljavca infrastrukture, koncesije ali licence, ter okvir za določanje uporabnin in pravila, ki jih določi država;
8. pravila za ravnanje v primerih velikih motenj v obratovanju in v izrednih razmerah, vključno z načrtom dela v izrednih razmerah in predčasnim prenehanjem pogodbenega dogovora, ter za pravočasno obveščanje uporabnikov;
9. popravne ukrepe v primeru neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti katere izmed strank ali v izjemnih okoliščinah, ki vplivajo na razpoložljivost javnih sredstev; to vključuje pogoje in postopke za ponovno pogajanje in predčasno prenehanje.

PRILOGA VI

ZAHTEVE GLEDE STROŠKOV IN UPORABNIN V ZVEZI Z ŽELEZNIŠKO INFRASTRUKTURO**(iz členov 32(1) in 35)**

1. Pari, ki jih morajo upravljavci infrastrukture upoštevati pri določanju seznama tržnih deležev, da bi v sistem zaračunavanja vključili pribitke v skladu s členom 32(1), vsebujejo vsaj naslednje:
  - (a) storitve potniškega prometa proti tovornemu prometu;
  - (b) vlaki, ki prevažajo nevarno blago, proti ostalim tovornim vlakom;
  - (c) notranje storitve proti mednarodnim storitvam;
  - (d) kombiniran prevoz proti direktnim vlakom;
  - (e) mestne ali regionalne storitve proti medmestnim potniškim storitvam;
  - (f) blok vlaki proti mešanim vlakom;
  - (g) redni proti občasnemu vlakovnemu prometu.
2. Načrt izvedbe iz člena 35 temelji na naslednjih osnovnih načelih:
  - (a) Da bi se dosegla dogovorjena raven učinkovitosti in da se ne bi ogrozila ekonomska izvedljivost storitve, se upravljavec infrastrukture in prosilci dogovorijo o glavnih parametrih načrta izvedbe, zlasti o vrednostih zamud in pragovih plačil, dolgovanjih po načrtu izvedbe, tako za posamezne vožnje vlakov kot za vse vožnje vlakov prevoznika v železniškem prometu v določenem obdobju.
  - (b) Upravljavec infrastrukture prevoznikom v železniškem prometu vsaj pet dni pred vožnjo vlaka pošlje operativni vozni red, na podlagi katerega se bodo izračunavale zamude. Upravljavec infrastrukture lahko v primeru višje sile ali poznejših sprememb operativni vozni red pošlje kasneje.
  - (c) Vse zamude mora biti mogoče razvrstiti v eno izmed naslednjih kategorij in podkategorij zamud:
    1. upravljanje obratovanja/načrtovanja, zamudo je mogoče pripisati upravljavcu infrastrukture
      - 1.1. urejanje voznega reda
      - 1.2. sestava vlaka
      - 1.3. napake pri vodenju prometa
      - 1.4. napačna uporaba pravil prednosti
      - 1.5. osebje
      - 1.6. drugi vzroki
    2. infrastrukturne naprave, zamudo je mogoče pripisati upravljavcu infrastrukture
      - 2.1. naprave za signalizacijo
      - 2.2. naprave za signalizacijo na nivojskih prehodih
      - 2.3. telekomunikacijske naprave
      - 2.4. oprema za napajanje z električno energijo
      - 2.5. tir
      - 2.6. objekti
      - 2.7. osebje
      - 2.8. drugi vzroki
    3. vzroki zaradi gradnje, zamudo je mogoče pripisati upravljavcu infrastrukture
      - 3.1. načrtovana gradbena dela

- 3.2. nepravilnosti pri izvedbi gradbenih del
- 3.3. omejite hitrosti zaradi napak na progi
- 3.4. drugi vzroki
4. vzroki, ki jih je mogoče pripisati drugim upravljavcem infrastrukture
  - 4.1. zamudo je povzročil predhodni upravljavec infrastrukture
  - 4.2. zamudo je povzročil naslednji upravljavec infrastrukture
5. poslovni vzroki, ki se jih lahko pripiše prevozniku v železniškem prometu
  - 5.1. prekoračitev časa postanka vlaka
  - 5.2. zahteva prevoznika v železniškem prometu
  - 5.3. dejavnosti natovarjanja
  - 5.4. nepravilnosti pri natovarjanju
  - 5.5. priprava vlaka iz poslovnih razlogov
  - 5.6. osebje
  - 5.7. drugi vzroki
6. vozila, zamudo je mogoče pripisati prevozniku v železniškem prometu
  - 6.1. načrtovanje seznama zadolžitev/spreminjanje seznama zadolžitev
  - 6.2. sestava vlaka s strani prevoznika v železniškem prometu
  - 6.3. težave s potniškimi vagoni (prevoz potnikov)
  - 6.4. težave z vagoni (prevoz tovora)
  - 6.5. težave z vozili, lokomotivami in motorniki
  - 6.6. osebje
  - 6.7. drugi vzroki
7. vzroki, ki jih je mogoče pripisati drugim prevoznikom v železniškem prometu
  - 7.1. zamudo je povzročil naslednji prevoznik v železniškem prometu
  - 7.2. zamudo je povzročil predhodni prevoznik v železniškem prometu
8. zunanji vzroki, ki jih ni mogoče pripisati niti upravljavcu infrastrukture niti prevozniku v železniškem prometu
  - 8.1. stavka
  - 8.2. upravne formalnosti
  - 8.3. zunanji vpliv
  - 8.4. vremenski vplivi in naravni vzroki
  - 8.5. zamuda zaradi zunanjih vzrokov na naslednjem omrežju
  - 8.6. drugi vzroki
9. sekundarni vzroki, ki jih ni mogoče pripisati niti upravljavcu infrastrukture niti prevozniku v železniškem prometu
  - 9.1. resni incidenti, nesreče ali nevarnosti

- 9.2. zasedenost tira zaradi zamude istega vlaka
- 9.3. zasedena proga zaradi zamude drugega vlaka
- 9.4. obračanje
- 9.5. povezava
- 9.6. potrebna je dodatna preiskava
- (d) Če je le mogoče, se zamuda pripiše eni sami organizaciji, pri tem pa se upošteva tako odgovornost za povzročitev motenj kot možnosti za ponovno vzpostavitev normalnih prometnih pogojev.
- (e) Pri izračunu plačil se upošteva povprečna zamuda pri železniških prevoznih storitvah s podobnimi zahtevami glede točnosti.
- (f) Upravljavec infrastrukture pošlje izračun dolgovanih plačil po načrtu izvedbe prevoznikom v železniškem prometu takoj, ko je mogoče. Ta izračun zajema vse vlake, ki so imeli zamudo, v obdobju največ enega meseca.
- (g) Brez poseganja v obstoječe pritožbene postopke in v določbe člena 56 je v primeru sporov glede načrta izvedbe na voljo sistem za reševanje sporov, z namenom takšne zadeve razrešiti hitro. Ta sistem je nepristranski do vseh udeleženih strani. Pri uporabi tega sistema se odločitev sprejme v roku 10 delovnih dni.
- (h) Upravljavec infrastrukture na podlagi glavnih parametrov, dogovorjenih v načrtu izvedbe, enkrat letno objavi povprečno raven učinkovitosti, ki so jo dosegli prevozniki v železniškem prometu.
-

PRILOGA VII

ČASOVNI NAČRT POSTOPKA DODELJEVANJA**(iz člena 43)**

1. Operativni vozni red se določi enkrat v koledarskem letu.
  2. Menjava operativnega voznega reda se izvede ob polnoči drugo soboto v mesecu decembru. Kadar se vozni red spremeni ali prilagodi po koncu zime, zlasti da se po potrebi upoštevajo spremembe voznih redov v regionalnem potniškem prometu, se sprememba izvede ob polnoči drugo soboto v mesecu juniju in po potrebi tudi med tema datumoma. Upravljalci infrastrukture se lahko dogovorijo o drugačnih datumih in v tem primeru o tem obvestijo Komisijo, če to utegne vplivati na mednarodni promet.
  3. Rok za vložitev prošenj za dodelitev zmogljivosti, ki bodo vključene v operativni vozni red, ne sme biti daljši od 12 mesecev pred začetkom veljavnosti operativnega voznega reda.
  4. Upravljalci infrastrukture najpozneje 11 mesecev pred začetkom veljavnosti operativnega voznega reda določijo začasne mednarodne vlakovne poti v sodelovanju z drugimi zadevnimi upravljalci infrastrukture. Upravljalci infrastrukture zagotovijo, kolikor je mogoče, da se te vlakovne poti upoštevajo v nadaljnjih postopkih.
  5. Upravljevec infrastrukture najpozneje štiri mesece po izteku roka za vložitev prošenj prosilcev pripravi osnutek operativnega voznega reda.
-

PRILOGA VIII

**RAČUNOVODSKI PODATKI, KI SE NA ZAHTEVO PREDLOŽIJO REGULATORNEMU ORGANU
(iz člena 56(12))**

1. Ločevanje računov

- (a) ločeni izkazi uspeha in bilanca stanja za dejavnosti tovarnega prometa, potniškega prometa in upravljanja infrastrukture;
- (b) podrobne informacije o posameznih virih ter porabi javnih sredstev in drugih oblik nadomestil na pregleden in podroben način, vključno s podrobnim pregledom denarnih tokov podjetja, da je mogoče ugotoviti, kako so bila ta javna sredstva in druge oblike nadomestil porabljeni;
- (c) kategoriji stroškov in dobičkov, iz katerih je mogoče na podlagi zahtev regulatornega organa ugotoviti, ali je med temi različnimi dejavnostmi prihajalo do navzkrižnega subvencioniranja;
- (d) metodologija, ki se je uporabila za dodeljevanje stroškov med različne dejavnosti;
- (e) če je regulirano podjetje del skupine, vse podrobnosti o plačilih med podjetji.

2. Spremljanje uporabnin za dostop po tirih

- (a) različne kategorije stroškov, zlasti pa zagotavljanje zadostnih podatkov o mejnih/neposrednih stroških različnih storitev ali skupin storitev, tako da je omogočeno spremljanje uporabnin za infrastrukturo;
- (b) dovolj podatkov za spremljanje posameznih uporabnin, ki so bile plačane za storitve (ali skupine storitev); ti podatki na zahtevo regulatornega organa vključujejo podatke o obsegu posameznih storitev, cene posameznih storitev in skupne prihodke za posamezne storitve, ki so jih plačale notranje in zunanje porabnike;
- (c) stroški in prihodki za posamezne storitve (ali skupine storitev) z uporabo ustrezne stroškovne metodologije, kot to zahteva regulatorni organ, da se lahko ugotovi potencialno protikonkurenčno oblikovanje cen (navzkrižne subvencije, plenilske cene in previsoke cene).

3. Izkaz finančne uspešnosti

- (a) izkaz finančne uspešnosti;
  - (b) izkaz skupnih odhodkov;
  - (c) izkaz odhodkov za vzdrževanje;
  - (d) izkaz odhodkov za obratovanje;
  - (e) izkaz prihodkov;
  - (f) po potrebi dodatne opombe v podporo izkazom ali njihovo obrazložitev.
-

PRILOGA IX

DEL A

RAZVELJAVLJENE DIREKTIVE S SEZNAMOM NJIHOVIH POZNEJŠIH SPREMEMB
(iz člena 65)

Direktiva Sveta 91/440/EGS
 (UL L 237, 24.8.1991, str. 25)

Direktiva 2001/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta
 (UL L 75, 15.3.2001, str. 1)

Direktiva 2004/51/ES Evropskega parlamenta in Sveta
 (UL L 164, 30.4.2004, str. 164)

Direktiva Sveta 2006/103/ES
 (UL L 363, 20.12.2006, str. 344)

samo točka B Priloge

Direktiva 2007/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta
 (UL L 315, 3.12.2007, str. 44)

samo člen 1

Direktiva Sveta 95/18/ES
 (UL L 143, 27.6.1995, str. 70)

Direktiva 2001/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta
 (UL L 75, 15.3.2001, str. 26)

Direktiva 2004/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta
 (UL L 164, 30.4.2004, str. 44)

samo člen 29

Direktiva 2001/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta
 (UL L 75, 15.3.2001, str. 29)

Odločba Komisije 2002/844/ES
 (UL L 289, 26.10.2002, str. 30)

Direktiva 2004/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta
 (UL L 164, 30.4.2004, str. 44)

samo člen 30

Direktiva 2007/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta
 (UL L 315, 3.12.2007, str. 44)

samo člen 2

DEL B

SEZNAM ROKOV ZA PRENOS V NACIONALNO PRAVO
(iz člena 65)

Direktiva	Rok za prenos
91/440/EGS	1. januar 1993
95/18/ES	27. junij 1997
2001/12/ES	15. marec 2003
2001/13/ES	15. marec 2003
2001/14/ES	15. marec 2003
2004/49/ES	30. april 2006
2004/51/ES	31. december 2005
2006/103/ES	1. januar 2007
2007/58/ES	4. junij 2009

PRILOGA X

KORELACIJSKA TABELA

Direktiva 91/440/EGS	Direktiva 95/18/ES	Direktiva 2001/14/ES	Ta direktiva
Člen 2(1)	Člen 1(1)	Člen 1(1), prvi pododstavek	Člen 1(1)
		Člen 1(2)	Člen 1(2)
Člen 2(2)	Člen 1(2)		Člen 2(1)
		Člen 1(3)	Člen 2(2)
Člen 2(4)			Člen 2(3)
			Člen 2(4) do (9)
Člen 3	Člen 2(b) in (c)		Člen 2(10)
			Člen 2(11)
Člen 4			Člen 3, točke 1 do 8
			Člen 3, točke 9 do 13
Člen 5			Člen 3, točki 14 in 15
			Člen 3, točki 16 in 17
Člen 6(1) in (2)			Člen 3, točke 18 do 28
			Člen 3, točki 29 in 30
Člen 9(4)			Člen 4
			Člen 5(1) do (3)
Člen 6(1), drugi pododstavek			Člen 5(4)
			Člen 6(1) in (2)
Člen 6(3) in Priloga II			Člen 6(3)
			Člen 6(4)
		Člena 4(2) in 14(2)	Člen 7(1)
			Člen 7(2)

Direktiva 91/440/EGS	Direktiva 95/18/ES	Direktiva 2001/14/ES	Ta direktiva
Člen 7(1), (3) in (4)		Člen 6(1)	Člen 8(1), (2) in (3) Člen 8(4)
Člen 9(1) in (2)			Člen 9(1) in (2)
Člen 10(3) in (3a)			Člen 10(1) in (2)
Člen 10(3b)			Člen 11(1), (2) in (3) Člen 11(4)
Člen 10 (3c) in (3e)			Člen 11(5) in (6)
Člen 10(3f)			Člen 12(1) do (4) Člen 12(5)
		Člen 5	Člen 13 Člen 14 Člen 15 Člen 16
Člen 10b	Člen 3 Člen 4(1) do (4) Člen 5 Člen 6 Člen 7(1) Priloga, del I, točka 1 Člen 8 Člen 9 Člen 4(5) Člen 10 Člen 11 Člen 15		Člen 17(1) do (4) Člen 18 Člen 19 Člen 20(1) Člen 20(2) Člen 20(3) Člen 21 Člen 22 Člen 23(1) Člen 23(2) in (3) Člen 24 Člen 25
		Člen 1(1), drugi pododstavek Člen 3	Člen 26 Člen 27 Člen 28
Člen 10(5)			

Direktiva 91/440/EGS	Direktiva 95/18/ES	Direktiva 2001/14/ES	Ta direktiva
		Člen 4(1) in (3) do (6)	Člen 29
		Člen 6(2) do (5)	Člen 30
		Člen 7	Člen 31
		Člen 8	Člen 32
		Člen 9	Člen 33
		Člen 10	Člen 34
		Člen 11	Člen 35
		Člen 12	Člen 36
			Člen 37
		Člen 13	Člen 38
		Člen 14(1) in (3)	Člen 39
		Člen 15	Člen 40
		Člen 16	Člen 41
		Člen 17	Člen 42
		Člen 18	Člen 43
		Člen 19	Člen 44
		Člen 20(1), (2) in (3)	Člen 45(1), (2) in (3)
			Člen 45(4)
		Člen 20(4)	Člen 45(5)
		Člen 21	Člen 46
		Člen 22	Člen 47
		Člen 23	Člen 48
		Člen 24	Člen 49
		Člen 25	Člen 50

Direktiva 91/440/EGS	Direktiva 95/18/ES	Direktiva 2001/14/ES	Ta direktiva
		Člen 26	Člen 51
		Člen 27	Člen 52
		Člen 28	Člen 53
		Člen 29	Člen 54
		Člen 30(1)	Člen 55
		Člen 30(2)	Člen 56(1)
		Člen 31	Člen 57
Člen 12			Člen 58
Člen 14a		Člen 33(1), (2) in (3)	Člen 59
			Člen 60
		Člen 34(2)	Člen 61
Člen 11a		Člen 35(1), (2) in (3)	Člen 62
Člen 10(9)			Člen 63
		Člen 38	Člen 64
			Člen 65
	Člen 17	Člen 39	Člen 66
Člen 16	Člen 18	Člen 40	Člen 67
			Priloga I
		Priloga II	Priloga II
	Priloga		Priloga III
		Priloga I	Priloga IV
			Priloga V
			Priloga VI
		Priloga III	Priloga VII
			Priloga VIII

DIREKTIVA 2012/35/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 21. novembra 2012****o spremembi Direktive 2008/106/ES o minimalni ravni izobraževanja pomorščakov****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 100(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Usposabljanje in izdajanje spričeval pomorščakov ureja Konvencija o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in ladijsko stražarjenje pomorščakov (v nadaljnjem besedilu: Konvencija STCW) Mednarodne pomorske organizacije (IMO) iz leta 1978, ki je začela veljati leta 1984 in je bila bistveno spremenjena leta 1995.

(2) Konvencija STCW je bila v zakonodajo Unije prvič vključena z Direktivo Sveta 94/58/ES z dne 22. novembra 1994 o minimalni ravni izobraževanja pomorščakov ⁽³⁾. Pravila Unije o usposabljanju in izdajanju spričeval pomorščakov so bila pozneje prilagojena naknadnim spremembam Konvencije STCW, vzpostavljen pa je bil

skupni mehanizem Unije za priznavanje sistemov usposabljanja in izdaje spričeval pomorščakov v tretjih državah. Navedena pravila so, kot posledica prenovitve, vsebovana v Direktivi 2008/106/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.

(3) Leta 2010 je bilo v Manili srečanje Konference pogodbenic Konvencije STCW, na katerem so bile sprejete bistvene spremembe Konvencije STCW (v nadaljnjem besedilu: manilske spremembe), in sicer v zvezi s preprečevanjem goljufij s spričevali, zdravstvenimi standardi, usposabljanjem na področju varnosti, vključno s piratstvom in oboroženimi ropi, ter usposabljanjem na področju tehnologije. Manilske spremembe so uvedle tudi zahteve za kvalificirane pomorščake in določile nove strokovne profile, na primer častnike elektrotehniko.

(4) Vse države članice so pogodbenice Konvencije STCW in nobena ni nasprotovala manilskim spremembam v skladu s predvidenim postopkom. Države članice bi morale zato svoje nacionalne predpise uskladiti z manilskimi spremembami. Preprečiti bi bilo treba kolizijo med mednarodnimi obveznostmi držav članic in njihovimi obveznostmi na ravni Unije. Ob upoštevanju globalne narave pomorskega prometa bi bilo treba zagotavljati tudi usklajenost pravil Unije o usposabljanju in izdaji spričeval pomorščakov z mednarodnimi pravili. Zato bi bilo treba spremeniti več določb Direktive 2008/106/ES, da bodo odražale manilske spremembe.

(5) Izboljšano usposabljanje pomorščakov bi moralo zajemati ustrezno teoretično in praktično usposabljanje za zagotovitev, da so pomorščaki usposobljeni za doseganje varnostnih standardov ter se lahko odzivajo na nevarnosti in nujne primere.

(6) Oblikovati in izvajati bi bilo treba standarde kakovosti in sisteme standardov kakovosti, pri čemer se po potrebi upoštevajo Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o vzpostavitvi evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ⁽⁵⁾ ter s tem povezani ukrepi, ki so jih sprejele države članice.

⁽¹⁾ UL C 43, 15.2.2012, str. 69.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 23. oktobra 2012 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 13. novembra 2012.

⁽³⁾ UL L 319, 12.12.1994, str. 28.

⁽⁴⁾ UL L 323, 3.12.2008, str. 33.

⁽⁵⁾ UL C 155, 8.7.2009, str. 1.

- (7) Evropski socialni partnerji so se dogovorili o minimalnem času počitka, ki velja za pomorščake, za izvajanje navedenega sporazuma pa je bila sprejeta Direktiva 1999/63/ES ⁽¹⁾. Navedena direktiva dopušča tudi možnost za odobritev izjem glede minimalnega časa počitka za pomorščake. Kljub temu bi morala biti možnost za odobritev izjem omejena z vidika najdaljšega trajanja, pogostosti in področja uporabe. Cilj manilskih sprememb je med drugim bil določiti objektivne omejitve izjem glede minimalnega časa počitka za osebe, ki opravljajo ladijsko stražarjenje, in pomorščake, ki opravljajo naloge na področju varnosti in preprečevanja onesnaževanja, da bi preprečili utrujenost. Manilske spremembe bi bilo treba vključiti v Direktivo 2008/106/ES, tako da bi zagotovili skladnost z Direktivo 1999/63/ES, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/13/ES ⁽²⁾.
- (8) Direktiva 2009/13/ES, ki dodatno priznava pomen določitve minimalnih zahtev, ki urejajo delovne in življenjske pogoje vseh pomorščakov, bo začela veljati, kakor je zapisano v njej, tj. ko bo začela veljati Konvencija o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006.
- (9) Direktiva 2008/106/ES vsebuje tudi mehanizem za priznavanje sistemov usposabljanja in izdajanja spričeval pomorščakov v tretjih državah. Priznanje odobri Komisija v skladu s postopkom, v katerem Komisiji pomagata Evropska agencija za pomorsko varnost (v nadaljnjem besedilu: Agencija), ustanovljena z Uredbo (ES) št. 1406/2002 Evropskega Parlamenta in Sveta ⁽³⁾, ter Odbor za varnost na morju in preprečevanje onesnaževanja z ladij (COSS), ustanovljen z Uredbo (ES) št. 2099/2002 Evropskega Parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾. Izkušnje, pridobljene z uporabo navedenega postopka, pa kažejo, da bi ga bilo treba spremeniti, in sicer v zvezi z rokom za odločitev Komisije. Ker priznavanje zahteva, da Agencija opravi inšpekcijski pregled, ki ga je treba načrtovati in izvesti, v večini primerov pa vključuje tudi bistvene prilagoditve sistema zadevne tretje države zahtevam Konvencije STCW, celotnega postopka ni mogoče zaključiti v treh mesecih. Na podlagi izkušenj se zdi, da je realnejši časovni okvir 18 mesecev. Rok za odločitev Komisije bi bilo treba zato ustrezno spremeniti, obenem pa zaradi prilagodljivosti ohraniti možnost, da država članica, ki priznanje zahteva, začasno prizna STCW sistem tretje države. Poleg tega se določbe o priznavanju poklicnih kvalifikacij iz Direktive 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij ⁽⁵⁾ ne uporabljajo za priznavanje spričeval pomorščakov v skladu z Direktivo 2008/106/ES.
- (10) Razpoložljivi statistični podatki o pomorščakih v Uniji so nepopolni in pogosto netočni, kar otežuje oblikovanje politik za ta sektor. Podrobni podatki o izdajanju spričeval pomorščakov tega problema ne morejo popolnoma rešiti, vendar bi bili nedvomno koristni. V skladu s Konvencijo STCW morajo pogodbenice voditi registre vseh spričeval in overitev ter ustreznih ponovnih potrditev veljavnosti ali drugih ukrepov, ki vplivajo nanje. Države članice morajo voditi register izdanih spričeval in overitev. Da bi se zagotovili čim bolj popolni podatki o stanju zaposlovanja v Uniji in zgolj z namenom, da bi olajšali oblikovanje politik v državah članicah in Komisiji, bi bilo treba od držav članic zahtevati, da Komisiji pošiljajo izbrane podatke, ki so že na voljo v njihovih registrih spričeval o usposobljenosti pomorščakov. Ti podatki bi se morali sporočati le za statistične analize in se ne smejo uporabljati v upravne ali pravne namene ali namene preverjanja. Ti podatki morajo biti usklajeni z zahtevami Unije za varstvo podatkov in zato bi bilo treba vključiti ustrezno določbo v Direktivo 2008/106/ES.
- (11) Rezultate analize teh podatkov bi bilo treba uporabiti pri predvidevanju gibanj na trgu dela, da bi izboljšali možnosti pomorščakov pri načrtovanju poklicne poti ter izkoriščanju priložnosti, ki jih ponujata poklicno izobraževanje in usposabljanje. Ti rezultati bi morali prispevati tudi k izboljšanju poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 1999/63/ES z dne 21. junija 1999 o sporazumu o razporejanju delovnega časa pomorščakov, sklenjenim med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ESCA) in Federacijo sindikatov delavcev v prometu Evropske unije (FST) – Priloga: Evropski sporazum o organizaciji delovnega časa pomorščakov (UL L 167, 2.7.1999, str. 33).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 2009/13/ES z dne 16. februarja 2009 o izvajanju Sporazuma, sklenjenega med Združenjem ladjarjev Evropske skupnosti (ESCA) in Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) o Konvenciji o delovnih standardih v pomorstvu iz leta 2006 (UL L 124, 20.5.2009, str. 30).

⁽³⁾ UL L 208, 5.8.2002, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 324, 29.11.2002, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 255, 30.9.2005, str. 22.

- (12) Da bi se podatki o pomorski stroki zbirali skladno z njenim razvojem in razvojem tehnologije, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi s prilagoditvami Priloge V k Direktivi 2008/106/ES. Uporaba takih delegiranih aktov bi morala biti omejena le na primere, ko bi bilo treba zaradi sprememb Konvencije in Kodeksa STCW spremeniti navedeno prilogo. Poleg tega taki delegirani akti ne bi smeli spreminjati določb o zagotavljanju podatkov v anonimni obliki iz navedene priloge. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.
- (13) Za pomorski sektor Unije je značilno zelo kakovostno pomorsko znanje, ki je eden od stebrov njegove konkurenčnosti. Kakovost usposabljanja pomorščakov je pomembna za konkurenčnost tega sektorja in za povečanje privlačnosti pomorskih poklicev med državljani Unije, zlasti mladimi.
- (14) V podporo standardom kakovosti pri usposabljanju pomorščakov je treba izboljšati ukrepe za preprečevanje ponarejanja spričeval o usposobljenosti in visoki strokovni usposobljenosti.
- (15) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja Direktive 2008/106/ES so bila na Komisijo prenesena izvedbena pooblastila na področju usposabljanja in izdajanja spričeval pomorščakom. Iz enakih razlogov bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila tudi v zvezi s statističnimi podatki o pomorščakih, ki bi jih države članice morale posredovati Komisiji. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije ⁽¹⁾.
- (16) Za sprejetje tehničnih zahtev, potrebnih za zagotovitev ustreznega upravljanja statističnih podatkov iz Priloge V k Direktivi 2008/106/ES, ter za sprejetje izvedbenih sklepov o priznanju in preklicu priznanja sistemov STCW tretjih držav bi se moral uporabljati postopek pregleda.
- (17) Manilske spremembe so začele veljati 1. januarja 2012, vendar pa se lahko do 1. januarja 2017 uporabijo prehodne določbe. Da bi se omogočil nemoten prehod na nova pravila, bi morala ta direktiva določiti enake prehodne določbe, kot so tiste, določene z manilskimi spremembami.
- (18) Odbor za pomorsko varnost IMO je na svojem 89. zasedanju opozoril, da so potrebna pojasnila glede izvajanja manilskih sprememb, pri tem pa je treba upoštevati prehodne ureditve, ki so v manilskih spremembah določene, in Resolucijo 4 Konference STCW, v kateri je zapisano, da je treba popolno skladnost doseči do 1. januarja 2017. Tovrstno pojasnilo je v STCW.7/Circ.16 in STCW.7/Circ.17 (okrožnice IMO). Zlasti v okrožnici STCW.7/Circ.16 je navedeno, da v primeru pomorščakov, ki jim je bilo spričevalo izdano v skladu z določbami Konvencije STCW, ki so se uporabljale neposredno pred 1. januarjem 2012, in ki ne izpolnjujejo zahtev manilskih sprememb, pa tudi v primeru pomorščakov, ki so začeli opravljati odobreno delo na ladjah, obiskovati odobren program izobraževanja in usposabljanja ali odobren tečaj usposabljanja pred 1. julijem 2013, spričevala, katerih veljavnost je bila že podaljšana, po 1. januarju 2017 ne bi več smela biti veljavna.
- (19) Izogniti bi se bilo treba dodatnim zamudam pri vključevanju manilskih sprememb v zakonodajo Unije, da se ohrani konkurenčnost pomorščakov Unije in varnost na krovu ladij, ki jo je treba vzdrževati z rednim usposabljanjem.
- (20) Zaradi enotnega izvajanja manilskih sprememb v Uniji je priporočljivo, da bi države članice pri prenosu te direktive upoštevale smernice iz okrožnic IMO STCW.7/Circ.16 in STCW.7/Circ.17.
- (21) Ker cilja te direktive, in sicer uskladitev sedanjih pravil Unije z mednarodnimi pravili o usposabljanju in izdajanju spričeval pomorščakom, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker se ta cilj zaradi obsega ukrepanja lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

⁽¹⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

(22) Direktivo 2008/106/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

2002 z resolucijo 2 Konference vlad pogodbenic SOLAS 74, v svoji posodobljeni različici;

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 2008/106/ES

Direktiva 2008/106/ES se spremeni:

1. člen 1 se spremeni:

(a) točki 18 in 19 se nadomestita z naslednjim:

„18. ‚Pravilnik o radijskih zvezah‘ pomeni Pravilnik o radijskih zvezah, ki je priložen ali za katerega se šteje, da je priložen Mednarodni konvenciji o telekomunikacijah, kakor je bila spremenjena;

19. ‚potniška ladja‘ pomeni ladjo, opredeljeno v Mednarodni konvenciji o varstvu človeškega življenja na morju iz leta 1974 (SOLAS 74), kakor je bila spremenjena;“;

(b) točka 24 se nadomesti z naslednjim:

„24. ‚Kodeks STCW‘ pomeni Kodeks o usposabljanju, izdajanju spričeval in ladijskem stražarjenju pomorščakov (STCW), kakor je bil sprejet z resolucijo 2 Konference iz leta 1995, v svoji posodobljeni različici;“;

(c) točka 27 se črta;

(d) točka 28 se nadomesti z naslednjim:

„28. ‚delo na ladji‘ pomeni delo na ladji, za katerega se izda ali ponovno potrdi veljavnost spričevala o usposobljenosti, spričevala o visoki strokovni usposobljenosti ali o drugih kvalifikacijah;“;

(e) dodajo se naslednje točke:

„32. ‚radiotelefonist GMDSS‘ pomeni osebo, kvalificirano v skladu s poglavjem IV Priloge I;

33. ‚Kodeks ISPS‘ pomeni Mednarodni kodeks o zaščiti ladij in pristanišč, ki je bil sprejet 12. decembra

34. ‚varnostni častnik ladje‘ je oseba na ladji, ki odgovarja poveljniku ladje in jo ladjar imenuje kot odgovorno za varnost ladje, vključno z izvajanjem in vzdrževanjem varnostnega načrta ladje, ter za povezavo med varnostnim uslužbencem ladjarja in varnostnimi uradniki pristanišča;

35. ‚varnostne naloge‘ vključujejo vse obveznosti in naloge v zvezi z varnostjo ladij, kakor so opredeljene v poglavju XI/2 SOLAS 74, kakor je bila spremenjena, in Kodeksu ISPS;

36. ‚spričevalo o usposobljenosti‘ pomeni spričevalo, izdano in overjeno poveljnikom ladij, častnikom in radiotelefonistom GMDSS, v skladu s poglavji II, III, IV ali VII Priloge I, ki zakonitemu imetniku daje pravico, da opravlja določeno delo in izvaja predvidene funkcije na ravni odgovornosti, opredeljene v spričevalu;

37. ‚spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti‘ pomeni spričevalo, ki ni spričevalo o usposobljenosti, je izdano pomorščaku in navaja, da so izpolnjene ustrezne zahteve v zvezi z usposabljanjem, veščinami ali delom na ladji iz te direktive;

38. ‚listinski dokazi‘ pomenijo dokumentacijo, ki ni spričevalo o usposobljenosti ali spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti in se uporablja za ugotavljanje, ali so izpolnjene zahteve iz te direktive;

39. ‚častnik elektrotehnik‘ pomeni častnika, kvalificiranega v skladu s poglavjem III Priloge I;

40. ‚kvalificirani pomorščak na krovu‘ pomeni mornarja, kvalificiranega v skladu s poglavjem II Priloge I;

41. ‚kvalificirani pomorščak stroja‘ pomeni mornarja, kvalificiranega v skladu s poglavjem III Priloge I;

42. ‚mornar elektrotehnik‘ pomeni mornarja, kvalificiranega v skladu s poglavjem III Priloge I.“;

2. v členu 3 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so pomorščaki, ki delajo na ladjah, navedenih v členu 2, usposobljeni najmanj v skladu z zahtevami Konvencije STCW, kakor določa Priloga I k tej direktivi, in da imajo spričevala, kakor so določena v točkah 36 in 37 člena 1, in/ali listinske dokaze, kakor so določeni v točki 38 člena 1.“;

3. člen 4 se črta;

4. člen 5 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Spričevala o usposobljenosti, spričevala o visoki strokovni usposobljenosti in overitve“;

(b) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da se spričevala o usposobljenosti in spričevala o visoki strokovni usposobljenosti izdajo samo kandidatom, ki izpolnjujejo zahteve iz tega člena.“;

(c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Spričevala o usposobljenosti in spričevala o visoki strokovni usposobljenosti se izdajo v skladu z odstavkom 3 pravila 1/2 iz Priloge h Konvenciji STCW.“;

(d) vstavi se naslednji odstavek:

„3a. Spričevala o usposobljenosti izdajajo samo države članice, potem ko preverijo istovetnost in veljavnost vseh potrebnih listinskih dokazov ter v skladu z določbami tega člena.“;

(e) na koncu odstavka 5 se doda naslednji stavek:

„Overitev, ki potrjuje izdajo spričevala o usposobljenosti, in overitev, ki potrjuje spričevala o visoki strokovni usposobljenosti poveljnikom ladij in častnikom v skladu s pravili V/1-1 in V/1-2 iz Priloge I, se izda le, če so bile izpolnjene vse zahteve iz Konvencije STCW in te direktive.“;

(f) odstavka 6 in 7 se nadomestita z naslednjim:

„6. Država članica, ki prizna spričevalo o usposobljenosti ali spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti, izdano poveljnikom ladij in častnikom v skladu s pravili V/1-1 in V/1-2 iz Priloge h Konvenciji STCW in

postopkom iz člena 19(2) te direktive, to spričevalo overi in s tem potrdi, da ga priznava, šele po tem, ko se je prepričala o istovetnosti in veljavnosti spričevala. Obrazec, ki se uporabi za overitev, je opredeljen v odstavku 3 oddelka A-1/2 Kodeksa STCW.

7. Overitve iz odstavkov 5 in 6:

(a) se lahko izdajo kot ločeni dokumenti;

(b) izdajo le države članice;

(c) so opremljene vsaka s svojo številko, razen overitev, ki potrjujejo izdajo spričevala o usposobljenosti in imajo lahko isto številko kot zadevno spričevalo o usposobljenosti, pod pogojem, da je ta številka enkratna, ter

(d) prenehajo veljati takoj, ko preneha veljati overjeno spričevalo o usposobljenosti ali overjeno spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti, izdano poveljnikom ladij in častnikom v skladu s pravili V/1-1 in V/1-2 iz Priloge h Konvenciji STCW, ali ga država članica ali tretja država, ki ga je izdala, odvzame, začasno odvzame ali prekliče, vsekakor pa v petih letih po njihovi izdaji.“;

(g) dodajo se naslednji odstavki:

„11. Kandidati za pridobitev spričevala predložijo zadovoljive dokaze o:

(a) svoji istovetnosti;

(b) svoji starosti, ki ne sme biti nižja od predpisane za pridobitev želenega spričevala o usposobljenosti ali spričevala o visoki strokovni usposobljenosti po pravilih iz Priloge I;

(c) izpolnjevanju standardov zdravstvenega stanja, navedenih v oddelku A-1/9 Kodeksa STCW;

(d) opravljenem delu na ladji in s tem povezanim obveznem izobraževanju, ki ju za pridobitev želenega spričevala o usposobljenosti ali spričevala o visoki strokovni usposobljenosti predpisujejo pravila iz Priloge I, ter

(e) izpolnjevanju standardov usposobljenosti, predpisanih v pravilih iz Priloge I, za dela, funkcije in ravni, ki jih je treba navesti v overitvi spričevala o usposobljenosti.

Ta odstavek se ne uporablja za priznavanje overitev na podlagi pravila I/10 Konvencije STCW.

12. Vsaka država članica:

- (a) vodi register ali registre vseh spričeval o usposobljenosti in spričeval o visoki strokovni usposobljenosti ter overitev spričeval, ki so izdana poveljnikom ladij in častnikom ter, kadar je primerno, mornarjem – tudi spričeval, ki jim je veljavnost potekla ali je bila podaljšana, in spričeval, ki sočasno odvzeta, preklicana, prijavljena kot izgubljena ali uničena – pa tudi izdanih posebnih dovoljenj;
- (b) zagotovi informacije o statusu spričeval o usposobljenosti, overitev in posebnih dovoljenj drugim državam članicam ali drugim pogodbenicam Konvencije STCW in ladjarjem, ki jih zahtevajo zaradi preverjanja istovetnosti in veljavnosti spričeval o usposobljenosti in/ali spričeval, izdanih poveljnikom ladij in častnikom v skladu s pravili V/1-1 in V/1-2 iz Priloge I, ki so jim jih pomorščaki predložili za priznanje na podlagi pravila I/10 Konvencije STCW ali za pridobitev zaposlitve na ladji.

13. Od 1. januarja 2017 bodo informacije, ki morajo biti na voljo v skladu s točko (b) odstavka 12, dostopne z elektronskimi sredstvi.“;

5. vstavi se naslednji člen:

„Člen 5a

Podatki za Komisijo

Vsaka država članica Komisiji vsako leto zagotovi podatke, navedene v Prilogi V k tej direktivi, o spričevalih o usposobljenosti, overitvah, ki potrjujejo priznanje spričeval o usposobljenosti, in – prostovoljno – spričevalih o visoki strokovni usposobljenosti, izdanih mornarjem v skladu s poglavji II, III in VII iz Priloge h Konvenciji STCW; ti podatki se posredujejo le za statistične analize ter jih uporabljajo le države članice in Komisija pri oblikovanju politik.“;

6. člen 7 se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. Država članica za ladje, ki uporabljajo določbe Konvencije STCW o ugodnostih obalne plovbe, kar vključuje plovbo ob obali drugih držav članic ali

pogodbenic Konvencije STCW v mejah njihove opredeljene obalne plovbe, z zadevnimi državami članicami ali pogodbenicami sklene dogovor, v katerem navede oboje – podrobnosti o vključenih trgovinskih območjih in druge ustrezne določbe.“;

(b) vstavita se naslednja odstavka:

„3a. Spričevala o usposobljenosti pomorščakov, ki jih je država članica ali pogodbenica Konvencije STCW izdala za opredeljene meje obalne plovbe, lahko druge države članice sprejmejo za plovbo v svojih opredeljenih mejah obalne plovbe, če zadevne države članice ali pogodbenice sklenejo dogovor, v katerem navedejo podrobnosti o vključenih trgovinskih območjih in drugih ustreznih pogojih take plovbe.

3b. Države članice, ki opredeljujejo obalno plovbo v skladu z zahtevami iz tega člena:

(a) izpolnjujejo načela, ki urejajo obalno plovbo, opredeljena v oddelku A-I/3 Kodeksa STCW;

(b) vključijo svoje meje obalne plovbe v overitve, izdane v skladu s členom 5.“;

7. v členu 8 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice sprejmejo in izvršujejo ustrezne ukrepe za preprečevanje goljufij in drugih nezakonitih ravnanj v zvezi z izdanimi spričevali in overitvami ter predpišejo kazni, ki so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.“;

8. člen 9 se spremeni:

(a) odstavek 1 in 2 se nadomestita z naslednjim:

„1. Države članice določijo procese in postopke za nepristransko preiskavo vsakega neskladja, dejanja, opustitve ali ogrožanja varnosti, o katerem so bile obveščene in ki lahko neposredno ogroža varnost človeškega življenja ali lastnine na morju ali morsko okolje in so ga storili imetniki spričeval o usposobljenosti ali spričeval o visoki strokovni usposobljenosti ali overitev, izdanih v tej državi članici, pri izvajanju nalog, ki se navezujejo na ta spričevala o usposobljenosti ali spričevala o visoki strokovni usposobljenosti, pa tudi za odvzem, začasni odvzem in razveljavitev teh spričeval o usposobljenosti ali spričeval o visoki strokovni usposobljenosti zaradi takšnega razloga in za preprečevanje goljufije.

2. Države članice sprejmejo in izvršujejo ustrezne ukrepe za preprečevanje goljufije in drugega nezakonitega ravnanja z izdanimi spričevali o usposobljenosti in spričevali o visoki strokovni usposobljenosti ter overitvami.“;

(b) v odstavku 3 se uvodno besedilo nadomesti z naslednjim:

„Kazni ali disciplinski ukrepi se določijo in izvršujejo, kadar.“;

9. člen 10 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) se vse izobraževalne dejavnosti, dejavnosti za presojo usposobljenosti, izdajanje spričeval, vključno z zdravniškimi spričevali, overitev in ponovno potrditev veljavnosti, ki jih izvajajo nevladne službe ali entitete pod njihovim vodstvom, nenehno preverjajo s sistemom standardov kakovosti, da bi zagotovila doseganje zastavljenih ciljev, vključno s tistimi v zvezi s kvalifikacijami in delovnimi izkušnjami vodij izobraževanja in ocenjevalcev, v skladu z oddelkom A-I/8 Kodeksa STCW;“;

(ii) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) obstaja sistem standardov kakovosti v skladu z oddelkom A-I/8 Kodeksa STCW, kadar takšne dejavnosti izvajajo vladni organi ali entitete;“;

(iii) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) so izobraževalni cilji in s tem povezani standardi kakovosti za usposobljenost, ki jih je treba doseči, jasno opredeljeni in da določajo ravni znanja, razumevanja in veščin, ki ustrezajo preverjanju znanja in ocenjevanju na podlagi Konvencije STCW;“;

(b) v odstavku 2 se doda naslednja točka:

„(d) sistem standardov kakovosti obsega vse veljavne določbe Konvencije in Kodeksa STCW, vključno s

spremembami. Države članice lahko v ta sistem vključijo tudi druge veljavne določbe te direktive.“;

(c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Država članica pošlje Komisiji poročilo o vsaki presoji na podlagi odstavka 2 v skladu z obliko, navedeno v oddelku A-I/7 Kodeksa STCW, v šestih mesecih od datuma opravljene presoje.“;

10. člen 11 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 11

Zdravstveni standardi

1. Vsaka država članica določi standarde zdravstvenega stanja za pomorščake in postopke za izdajo zdravniškega spričevala v skladu s tem členom in oddelkom A-I/9 Kodeksa STCW, pri čemer se po potrebi upošteva oddelek B-I/9 tega kodeksa.

2. Vsaka država članica zagotovi, da so za presojo zdravstvenega stanja pomorščakov odgovorni zdravniki, ki jih je priznala za zdravstvene preglede pomorščakov v skladu z oddelkom A-I/9 Kodeksa STCW.

3. Vsak pomorščak, ki ima spričevalo o usposobljenosti ali spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti, izdano v skladu z določbami Konvencije STCW, in dela na ladji, ima tudi veljavno zdravniško spričevalo, izdano v skladu s tem členom in oddelkom A-I/9 Kodeksa STCW.

4. Kandidati za pridobitev zdravniškega spričevala morajo:

(a) biti stari najmanj 16 let;

(b) zagotoviti zadovoljive dokaze o svoji istovetnosti ter

(c) izpolnjevati veljavne standarde zdravstvenega stanja, ki jih je določila zadevna država članica.

5. Zdravniška spričevala veljajo največ dve leti, če je pomorščak mlajši od 18 let, pa največ eno leto.

6. Če zdravniško spričevalo preneha veljati v času plovbe, se uporablja pravilo I/9 iz Priloge h Konvenciji STCW.

7. Država članica lahko v nujnih primerih pomorščaku dovoli opravljanje dela brez veljavnega zdravniškega spričevala. V takih primerih se uporablja pravilo I/9 iz Priloge h Konvenciji STCW.“;

11. člen 12 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Ponovna potrditev veljavnosti spričeval o usposobljenosti in spričeval o visoki strokovni usposobljenosti“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„2a. Za nadaljevanje dela na tankerjih mora vsak poveljnik ladje in častnik izpolnjevati zahteve iz odstavka 1 tega člena ter v presledkih, ki niso daljši od petih let, dokazovati stalno strokovno usposobljenost za tankerje v skladu z odstavkom 3 oddelka A-I/11 Kodeksa STCW.“;

(c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Vsaka država članica primerja standarde usposobljenosti, ki jih je zahtevala od kandidatov za spričevala o usposobljenosti, izdana pred 1. januarjem 2017, s tistimi, ki so določeni v delu A Kodeksa STCW za pridobitev ustreznega spričevala o usposobljenosti, in odloči, ali je treba od imetnikov teh spričeval o usposobljenosti zahtevati ustrezno osvežitveno in dopolnilno usposabljanje ali oceniti njihovo usposobljenost.“;

(d) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Za dopolnjevanje znanja poveljnikov ladij, častnikov in radiotelefonistov vsaka država članica zagotovi, da so ladjam, ki plujejo pod njeno zastavo, na voljo besedila najnovejših sprememb domačih in mednarodnih predpisov o varnosti človeškega življenja na morju, varnosti in varovanju morskega okolja, ob upoštevanju točke (b) člena 14(3) in člena 18.“;

12. v členu 13 se črta odstavek 2;

13. člen 14 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se dodata naslednji točki:

„(f) da so se pomorščaki, dodeljeni na katero koli njegovo ladjo, udeležili osvežitvenega in dopolnilnega usposabljanja v skladu z zahtevami Konvencije STCW;

(g) da je na ladjah vedno zagotovljeno učinkovito ustno komuniciranje v skladu z odstavkoma 3 in 4 poglavja V pravila 14 SOLAS 74, kakor je bila spremenjena.“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„4. Ladjarji zagotovijo, da poveljniki ladje, častniki in drugo osebje, ki so jim dodeljene posebne naloge in odgovornosti na potniških ro-ro trajektih, opravijo seznanitveno izobraževanje za doseganje sposobnosti, ustreznih funkcijam, ki jih morajo izvajati, ter nalogam in odgovornostim, ki jih morajo prevzeti, ob upoštevanju navodila iz oddelka B-I/14 Kodeksa STCW.“;

14. člen 15 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 15

Delovna sposobnost

1. Države članice za preprečitev utrujenosti:

(a) določijo in uvedejo čas počitka za osebje, ki izvaja ladijsko stražarjenje, in osebje, ki je odgovorno za dodeljene naloge na področju varnosti in preprečevanja onesnaževanja v skladu z odstavki 3 do 13;

(b) zahtevajo, da so sistemi ladijskega stražarjenja urejeni tako, da se učinkovitost osebja na straži ne poslabša zaradi utrujenosti, in da so naloge organizirane tako, da imajo prva ladijska straža na začetku plovbe in vse nadaljnje straže dovolj počitka in so tudi v vseh drugih pogledih delovno sposobne.

2. Države članice zaradi preprečevanja zlorabe drog in alkohola poskrbijo za določitev ustreznih ukrepov v skladu z določbami iz tega člena.

3. Države članice upoštevajo nevarnost, ki jo povzroča utrujenost pomorščakov, zlasti tistih, ki so odgovorni za varno obratovanje ladje.

4. Vsem osebam, ki so jim dodeljene naloge častnika ladijske straže ali mornarja v sestavi ladijske straže, in osebam, ki so jim dodeljene naloge na področju varnosti, preprečevanja onesnaževanja in varovanja, je treba omogočiti:

(a) najmanj 10 ur počitka v vsakem obdobju 24 ur ter

(b) 77 ur počitka v vsakem obdobju sedmih dni.

5. Ure počitka smejo biti razdeljene v največ dve obdobji, od katerih mora eno trajati najmanj šest ur, presledki med zaporednimi obdobji počitka pa ne smejo biti daljši od 14 ur.

6. Zahtev po počitku, ki jih določata odstavka 4 in 5, ni treba izpolnjevati v izrednih razmerah ali drugih izjemnih pogojih obratovanja. Zbori, požarne in reševalne vaje ter urjenja, predpisana z nacionalnimi zakoni in drugimi predpisi ter z mednarodnimi sporazumi, se opravijo tako, da minimalno motijo počitek in ne povzročajo utrujenosti.

7. Države članice zahtevajo, da se razpored ladijske straže objavi na lahko dostopnem mestu. Razpored se pripravi v standardizirani obliki v jeziku ali jezikih, ki se uporabljajo pri delu na ladji, in v angleščini.

8. Kadar je pomorščak v pripravljenosti na poziv, na primer, kadar v prostoru s stroji ni osebja, dobi ustrezen nadomestni počitek, če običajni počitek zmoti poziv na delo.

9. Države članice zahtevajo, da se evidenca dnevnih ur počitka pomorščakov vodi v standardizirani obliki, v jeziku ali jezikih, ki se uporabljajo pri delu na ladji, in v angleščini, kar omogoča spremljanje in preverjanje upoštevanja tega člena. Pomorščaki dobijo kopijo evidence, ki se nanaša nanje, potrjena jo poveljnik ladje ali njegov pooblaščenec in pomorščaki.

10. Ne glede na pravila, določena v odstavkih 3 do 9, ima poveljnik ladje pravico od pomorščaka zahtevati, da opravi toliko delovnih ur, kolikor jih zahteva trenutna varnost ladje, oseb na ladji ali tovora ali pomoč drugim ladjam ali osebam v stiski na morju. Zato ima poveljnik ladje pravico, da začasno ne upošteva urnika počitka in zahteva, da pomorščak opravi toliko delovnih ur, kolikor je potrebnih, da se stanje normalizira. Takoj ko je to po normalizaciji stanja izvedljivo, poveljnik ladje vsakemu pomorščaku, ki je v predvidenem času počitka delal, zagotovi primeren počitek.

11. Ob obveznem upoštevanju splošnih načel varovanja zdravja in varnosti delavcev in v skladu z Direktivo 1999/63/ES lahko države članice sprejmejo nacionalne zakone, predpise ali postopke, na podlagi katerih lahko

pristojni organi odobrijo ali registrirajo kolektivne pogodbe, ki dovoljujejo izjeme glede zahtevanih ur počitka v točki (b) odstavka 4 in odstavku 5 tega člena, če čas počitka ni krajši od 70 ur v vsakem obdobju sedmih dni, in upoštevajo omejitve iz odstavkov 12 in 13 tega člena. Take izjeme v največji možni meri spoštujejo določene standarde, lahko pa upoštevajo pogostejše ali daljše dopuste ali odobritev nadomestnega dopusta za pomorščake na straži ali pomorščake, ki delajo na ladjah kratke plovbe. Pri izjemah se v čim večji meri upoštevajo navodila glede preprečevanja utrujenosti, opredeljena v oddelku B-VIII/1 Kodeksa STCW. Izjeme glede najmanjšega števila ur počitka, določenega v točki (a) odstavka 4 tega člena, niso dovoljene.

12. Izjeme iz odstavka 11 glede tedenskega počitka, ki ga določa točka (b) odstavka 4, so dovoljene za največ dva zaporedna tedna. Presledki med dvema obdobjema izjem na ladji ne smejo biti krajši od dvojnega trajanja izjeme.

13. V okviru morebitnih izjem glede odstavka 5, ki so navedene v odstavku 11, se lahko minimalne ure počitka v katerem koli 24-urnem obdobju, ki jih določa točka (a) odstavka 4, razdelijo na največ tri obdobja počitka, od katerih mora eno trajati najmanj šest ur, od preostalih dveh pa nobeno ne sme biti krajše od ene ure. Presledki med zaporednimi obdobji počitka ne smejo biti daljši od 14 ur. Izjeme ne smejo trajati več kot dve 24-urni obdobji v katerem koli obdobju sedmih dni.

14. Zaradi preprečevanja zlorabe alkohola države članice določijo zgornjo mejo 0,05 % koncentracije alkohola v krvi (BAC) ali 0,25 mg alkohola v litru izdihanega zraka ali količino alkohola, ki povzroči takšno koncentracijo alkohola, za poveljnike ladij, častnike in druge pomorščake pri opravljanju dodeljenih nalog s področja varnosti ali varovanja morskega okolja.“;

15. v členu 17(1) se točka (c) nadomesti z naslednjim:

„(c) izdajajo spričevala iz člena 5;“;

16. člen 19 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Priznanje spričeval o usposobljenosti in spričeval o visoki strokovni usposobljenosti“;

(b) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Pomorščakom, ki nimajo spričeval o usposobljenosti, izdanih v državi članici, in/ali spričeval o visoki strokovni usposobljenosti, ki jih države članice izdajo poveljnikom ladij in častnikom v skladu s pravili V/1-1 in V/1-2 Konvencije STCW, se lahko dovoli delo na ladjah, ki plujejo pod zastavo države članice, če je bila odločitev o priznanju njihovih spričeval o usposobljenosti in spričeval o visoki strokovni usposobljenosti sprejeta v skladu s postopki iz odstavkov 2 do 6 tega člena.“;

(c) v odstavku 2 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„2. Država članica, ki namerava z overitvijo priznati spričevala o usposobljenosti in/ali spričevala o visoki strokovni usposobljenosti iz odstavka 1, ki jih je tretja država izdala poveljniku, častniku ali radiotelefonistu za delo na ladjah, ki plujejo pod njeno zastavo, predloži Komisiji zahtevek za priznanje te tretje države in navede razloge zanj.“;

(d) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Komisija sprejme sklep o priznanju tretje države. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2) v 18 mesecih od datuma zahtevka za priznanje. Dokler ni sprejet sklep v skladu s tem odstavkom, se država članica, ki predloži zahtevek, lahko odloči enostransko priznati tretjo državo.“;

17. v členu 20 se odstavek 6 nadomesti z naslednjim:

„6. Komisija sprejme sklep o preklicu priznanja. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2). Zadevne države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za izvedbo sklepa.“;

18. v členu 22 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Na ladjah, ki so v pristaniščih države članice, se ne glede na njihovo zastavo – razen na ladjah, ki so izključene na podlagi člena 2 – izvede pomorska inšpekcija; častniki z ustreznimi pooblastili zadevne države članice preverijo, ali imajo vsi pomorščaki, ki delajo na ladji in od katerih se zahtevajo spričevala o usposobljenosti in/ali spričevala o visoki strokovni usposobljenosti in/ali listinski dokazi v skladu s Konvencijo STCW, tudi v resnici takšno spričevalo o usposobljenosti ali veljavno posebno dovoljenje in/ali

spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti in/ali listinski dokaz.“;

19. v členu 23(1) se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) preverjanje, da ima vsak pomorščak, ki dela na ladji in od katerega se zahteva spričevalo o usposobljenosti in/ali spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti v skladu s Konvencijo STCW, tudi v resnici takšno spričevalo o usposobljenosti ali veljavno posebno dovoljenje in/ali spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti ali listinski dokaz, da je pri organih države zastave vložil zahtevek za overitev, na podlagi katerega bo priznано spričevalo o usposobljenosti.“;

20. v členu 23 se odstavek 2 spremeni:

(a) uvodno besedilo se nadomesti z naslednjim:

„2. Sposobnost pomorščakov na ladji, da spoštujejo standarde stražarjenja in, če je to primerno, varnostne standarde, predpisane s Konvencijo STCW, se v skladu z delom A Kodeksa STCW ocenjuje, če obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da se ti standardi ne upoštevajo zaradi enega od naslednjih dejstev“;

(b) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) ladja je v drugih pogledih vodena tako, da pomeni nevarnost za osebe, lastnino ali okolje ali na tak način, da ogroža varnost“;

21. vstavi se naslednji člen:

„Člen 25a

Podatki za statistične namene

1. Države članice pošljejo Komisiji podatke, navedene v Prilogi V, le za namene statistične analize. Ti podatki se ne smejo uporabljati v upravne ali pravne namene ali namene preverjanja in jih lahko uporabljajo le države članice in Komisija pri oblikovanju politik.

2. Države članice zagotovijo te podatke Komisiji vsako leto v elektronski obliki in vključijo podatke, registrirane do 31. decembra prejšnjega leta. Države članice obdržijo vse lastninske pravice do teh podatkov v neobdelani obliki. Obdelane statistike na podlagi teh podatkov so javno dostopne v skladu z določbami o preglednosti in varstvu informacij iz člena 4 Uredbe (ES) št. 1406/2002.

3. Da se zagotovi varstvo osebnih podatkov, države članice vse osebne podatke iz Priloge V Komisiji posredujejo v anonimni obliki, kar storijo s programsko opremo, ki jo zagotovi ali odobri Komisija. Komisija uporabi le te podatke v anonimni obliki.

4. Države članice in Komisija zagotovijo, da so merila za zbiranje, posredovanje, hrambo, analiziranje in širjenje takih informacij oblikovana tako, da je možno izvesti statistično analizo.

Komisija za namene prvega pododstavka sprejme podrobne ukrepe v zvezi s tehničnimi zahtevami, potrebnimi za zagotovitev ustreznega upravljanja statističnih podatkov. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 28(2).“;

22. člen 27 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 27

Sprememba

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 27a za spremembo Priloge V k tej direktivi glede posebne in zadevne vsebine ter podrobnosti podatkov, ki jih morajo sporočiti države članice, pod pogojem, da so ti akti omejeni na upoštevanje sprememb Konvencije in Kodeksa STCW ter spoštovanje zaščitnih ukrepov glede varstva podatkov. S temi delegiranimi akti ni mogoče spreminjati določb o zagotavljanju podatkov v anonimni obliki iz člena 25a(3).“;

23. vstavi se naslednji člen:

„Člen 27a

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 27 se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 3. januarja 2013. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje do 4. aprila 2017. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo iz člena 27 lahko kadar koli prekliche Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istčasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 27, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“;

24. člen 28 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 28

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za varnost na morju in preprečevanje onesnaževanja z ladij (COSS), ustanovljen z Uredbo (ES) št. 2099/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (*). Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (**).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011. Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

(*) UL L 324, 29.11.2002, str. 1.

(**) UL L 55, 28.2.2011, str. 13.“;

25. člen 29 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 29

Kazni

Države članice določijo sisteme kazni za kršitve nacionalnih predpisov, ki so bili sprejeti na podlagi členov 3, 5, 7, 9 do 15, 17, 18, 19, 22, 23 in 24 ter Priloge I, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotavljanje izvajanja teh kazni. Predpisane kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.“;

26. člen 30 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 30

Prehodne določbe

Za tiste pomorščake, ki začnejo opravljati odobreno delo na ladjah, obiskovati odobren program izobraževanja in usposabljanja ali odobren tečaj usposabljanja pred 1. julijem 2013, lahko država članica do 1. januarja 2017 še naprej izdaja, priznava in overja spričevala o usposobljenosti v skladu z zahtevami te direktive, kakor so bile pred 3. januarjem 2013.

Države članice lahko do 1. januarja 2017 podaljšujejo in ponovno potrjujejo veljavnost spričeval o usposobljenosti in overitve v skladu z zahtevami te direktive, kakor so bile pred 3. januarjem 2013.“;

27. člen 33 se črta;

28. ta točka ne zadeva slovenske različice;

29. priloge se spremenijo:

(a) Priloga I k Direktivi 2008/106/ES se nadomesti s Prilogo I k tej direktivi;

(b) Priloga II k Direktivi 2008/106/ES se spremeni, kakor je določeno v Prilogi II k tej direktivi;

(c) besedilo, navedeno v Prilogi III k tej direktivi, se doda k Direktivi 2008/106/ES kot Priloga V.

Člen 2

Prenos

1. Brez poseganja v člen 30 Direktive 2008/106/ES, kakor je spremenjen s točko 26 člena 1 te direktive, države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 4. julija 2014, ter v zvezi s točko 5 člena 1 te direktive do 4. januarja 2015. O teh predpisih takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila temeljnih določb predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 21. novembra 2012

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

A. D. MAVROYIANNIS

PRILOGA I

„PRILOGA I

IZOBRAŽEVANJE V SKLADU S KONVENCIJO STCW IZ ČLENA 3

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

1. Pravila v tej prilogi so dopolnjena z obveznimi določbami, ki jih vsebuje del A Kodeksa STCW, razen pravila VIII/2 iz poglavja VIII.

Vsako sklicevanje na zahtevo v pravilu pomeni tudi sklicevanje na ustrezní oddelek v delu A Kodeksa STCW.

2. Del A Kodeksa STCW vsebuje standarde usposobljenosti, ki jo morajo dokazati kandidati za izdajo in ponovno potrditev veljavnosti spričeval o usposobljenosti na podlagi določb Konvencije STCW. Da bi se pojasnila povezava med določbami poglavja VII o izdajanju nadomestnih spričeval in določbami poglavij II, III in IV o izdajanju spričeval, so sposobnosti, ki jih določajo standardi usposobljenosti, ustrezno združene v naslednjih sedmih funkcijah:

1. plovba;
2. ravnanje s tovorom in razporejanje tovora;
3. nadzor ladijske plovbe in skrb za osebe na ladji;
4. ladijsko strojništvo;
5. elektrotehnični, elektronski in nadzorni sistemi;
6. vzdrževanje in servisiranje;
7. radijske zveze;

na naslednjih ravneh odgovornosti:

1. vodstvena raven;
2. operativna raven;
3. podporna raven.

Funkcije in ravni odgovornosti so navedene v podnaslovih pred tabelami standardov usposobljenosti, določenih v poglavjih II, III in IV v delu A Kodeksa STCW.

POGLAVJE II

POVELJNIK LADJE IN KROVNI ODDELEK*Pravilo II/1***Minimalne obvezne zahteve za izdajo spričeval častnikom, odgovornim za krovno stražo na ladjah nosilnosti 500 bruto ton ali več**

1. Vsak častnik, odgovoren za krovno stražo na ladji nosilnosti 500 bruto ton ali več, mora imeti spričevalo o usposobljenosti.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:
  - 2.1 biti star najmanj 18 let;
  - 2.2 opraviti najmanj 12 mesecev odobrenega dela na ladji kot del odobrenega izobraževalnega programa, ki vključuje usposabljanje na ladji ob izpolnjevanju zahtev oddelka A-II/1 Kodeksa STCW in je registrirano v evidenčni knjigi odobrenega izobraževanja, ali pa najmanj 36 mesecev odobrenega dela na ladji;

- 2.3 med zahtevanim delom na ladji najmanj šest mesecev opravljati naloge ladijske straže krova pod nadzorom poveljnika ladje ali kvalificiranega častnika;
- 2.4 izpolnjevati veljavne zahteve pravil iz poglavja IV, če je to primerno, za opravljanje določenih nalog radiotelefonista v skladu s Pravilnikom o radiokomunikacijah;
- 2.5 opraviti odobreno izobraževanje in usposabljanje ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-II/1 Kodeksa STCW, ter
- 2.6 izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v odstavku 2 oddelka A-VI/1, odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/2, odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/3 in odstavkih 1 do 3 oddelka A-VI/4 Kodeksa STCW.

Pravilo II/2

Minimalne obvezne zahteve za izdajo spričevala poveljniku ladje in prvemu častniku na ladjah nosilnosti 500 bruto ton ali več

Poveljnik ladje in prvi častnik na ladjah nosilnosti 3 000 bruto ton ali več

1. Vsak poveljnik ladje in prvi častnik na ladji nosilnosti 3 000 bruto ton ali več mora imeti spričevalo o usposobljenosti.

2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:

- 2.1 izpolnjevati zahteve za pridobitev spričevala častnika, odgovornega za ladijsko stražo na ladjah nosilnosti 500 bruto ton ali več, in opraviti odobreno delo na ladji na tem delovnem mestu:

2.1.1 za izdajo spričevala prvega častnika najmanj 12 mesecev ter

2.1.2 za izdajo spričevala poveljnika ladje najmanj 36 mesecev; vendar se mu to obdobje lahko skrajša na ne manj kot 24 mesecev, če je od tega najmanj 12 mesecev opravljal delo prvega častnika, ter

- 2.2 opraviti odobreno izobraževanje in usposabljanje ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-II/2 Kodeksa STCW, za poveljnika ladje in prvega častnika na ladjah nosilnosti 3 000 bruto ton ali več.

Poveljnik ladje in prvi častnik na ladjah nosilnosti od 500 do 3 000 bruto ton

3. Vsak poveljnik ladje in prvi častnik na ladji nosilnosti od 500 do 3 000 bruto ton mora imeti spričevalo o usposobljenosti.

4. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:

4.1 za spričevalo prvega častnika izpolnjevati zahteve za častnika ladijske straže na ladjah nosilnosti 500 bruto ton ali več;

4.2 za spričevalo poveljnika ladje izpolnjevati pogoje za častnika ladijske straže na ladjah nosilnosti 500 bruto ton ali več in imeti potrdilo, da je v tej funkciji opravljal delo na čezoceanski ladji najmanj 36 mesecev; vendar se mu to obdobje lahko skrajša na ne manj kot 24 mesecev, če je od tega najmanj 12 mesecev opravljal delo prvega častnika, ter

4.3 opraviti odobreno izobraževanje in izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-II/2 Kodeksa STCW, za poveljnika ladje in prvega častnika na ladjah nosilnosti od 500 do 3 000 bruto ton.

Pravilo II/3

Minimalne obvezne zahteve za izdajo spričeval častnikom ladijske straže na ladjah nosilnosti manj kot 500 bruto ton

Ladje, ki niso namenjene za obalno plovbo

1. Vsak častnik ladijske straže na ladji nosilnosti manj kot 500 bruto ton, ki ni namenjena za obalno plovbo, mora imeti spričevalo o usposobljenosti za ladje nosilnosti 500 bruto ton ali več.

2. Vsak poveljnik ladje na ladji nosilnosti manj kakor 500 bruto ton, ki ni namenjena za obalno plovbo, mora imeti spričevalo o usposobljenosti za poveljnika ladje na ladjah nosilnosti od 500 do 3 000 bruto ton.

Ladje, ki so namenjene za obalno plovbo

Častnik ladijske straže

3. Vsak častnik ladijske straže na ladji nosilnosti manj kot 500 bruto ton, ki je namenjena za obalno plovbo, mora imeti spričevalo o usposobljenosti.
4. Vsak kandidat za pridobitev spričevala častnika ladijske straže na ladji nosilnosti manj kot 500 bruto ton, ki je namenjena za obalno plovbo, mora:
  - 4.1 biti star najmanj 18 let;
  - 4.2 opraviti:
    - 4.2.1 posebno usposabljanje, vključno z ustreznim obdobjem primerne delo na ladji, kakor zahteva država članica, ali
    - 4.2.2 najmanj 36 mesecev odobrenega dela na krovu ladje;
  - 4.3 izpolnjevati veljavne zahteve pravil iz poglavja IV, če je to primerno, za opravljanje določenih nalog radiotelefonista v skladu s Pravilnikom o radiokomunikacijah;
  - 4.4 opraviti odobreno izobraževanje in usposabljanje ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-II/3 Kodeksa STCW, za častnike ladijske straže na ladjah nosilnosti manj kot 500 bruto ton, ki so namenjene za obalno plovbo, ter
  - 4.5 izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v odstavku 2 oddelka A-VI/1, odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/2, odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/3 in odstavkih 1 do 3 oddelka A-VI/4 Kodeksa STCW.

Poveljnik ladje

5. Vsak poveljnik ladje na ladji nosilnosti manj kot 500 bruto ton, ki je namenjena za obalno plovbo, mora imeti spričevalo o usposobljenosti.
6. Vsak kandidat za pridobitev spričevala poveljnika ladje na ladji nosilnosti manj kot 500 bruto ton, ki je namenjena za obalno plovbo, mora:
  - 6.1 biti star najmanj 20 let;
  - 6.2 opraviti najmanj 12 mesecev odobrenega dela na ladji kot častnik ladijske straže;
  - 6.3 opraviti odobreno izobraževanje in usposabljanje ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-II/3 Kodeksa STCW, za poveljnika ladje na ladjah nosilnosti manj kot 500 bruto ton, ki so namenjene za obalno plovbo, ter
  - 6.4 izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v odstavku 2 oddelka A-VI/1, odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/2, odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/3 in odstavkih 1 do 3 oddelka A-VI/4 Kodeksa STCW.

Izjeme

7. Če uprava meni, da so velikost ladje in pogoji za plovbo takšni, da bi bila uporaba popolnih zahtev tega pravila in oddelka A-II/3 Kodeksa STCW nerazumna ali neizvedljiva, se lahko poveljnika ladje in častnika ladijske straže na takšni ladji ali kategoriji ladje do te mere oprusti izpolnjevanja nekaterih zahtev, pri čemer je treba upoštevati varnost vseh ladij, ki morda plujejo v istih vodah.

Pravilo II/4

Minimalne obvezne zahteve za pridobitev spričevala mornarja v sestavi ladijske straže

1. Vsak mornar v sestavi ladijske straže na ladji nosilnosti 500 bruto ton ali več, razen mornarjev na usposabljanju in mornarjev, ki na straži opravljajo ne kvalificirano delo, mora imeti za opravljanje takšnih nalog ustrezno spričevalo.

2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:
  - 2.1 biti star najmanj 16 let;
  - 2.2 opraviti:
    - 2.2.1 odobreno delo, ki vključuje najmanj šest mesecev izobraževanja in delovnih izkušenj, ali
    - 2.2.2 posebno izobraževanje bodisi pred začetkom dela na ladji bodisi na ladji, ki zajema najmanj dva meseca odobrenega dela na ladji, ter
  - 2.3 izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-II/4 Kodeksa STCW.
3. Delo na ladji, izobraževanje in izkušnje, ki se zahtevajo v točkah 2.2.1 in 2.2.2, se morajo nanašati na funkcije, povezane s stražo, in vključevati izvajanje nalog pod neposrednim nadzorom poveljnika ladje, častnika ladijske straže ali kvalificiranega mornarja.

Pravilo II/5

Minimalne obvezne zahteve za pridobitev spričevala kvalificiranega pomorščaka na krovu

1. Vsak kvalificirani pomorščak na krovu, ki dela na ladji nosilnosti 500 bruto ton ali več, mora imeti ustrezno spričevalo.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:
  - 2.1 biti star najmanj 18 let;
  - 2.2 izpolnjevati zahteve za pridobitev spričevala mornarja v sestavi ladijske straže;
  - 2.3 ko je kvalificiran za mornarja v sestavi ladijske straže, opravljati odobreno delo na krovu ladje:
    - 2.3.1 najmanj 18 mesecev ali
    - 2.3.2 najmanj 12 mesecev in opraviti odobreno izobraževanje ter
  - 2.4 izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-II/5 Kodeksa STCW.
3. Vsaka država članica primerja standarde usposobljenosti, ki jih je zahtevala od kvalificiranih mornarjev za spričevala, izdana pred 1. januarjem 2012, s tistimi, ki so navedeni za pridobitev spričevala v oddelku A-II/5 Kodeksa STCW, in se odloči, ali je treba za to osebe zahtevati posodobitev kvalifikacij.
4. Država članica, ki je tudi pogodbenica Konvencije Mednarodne organizacije dela o potrdilih o izobrazbi kvalificiranega mornarja iz leta 1946 (Konvencija št. 74), lahko do 1. januarja 2017 podaljšuje in ponovno potrjuje veljavnost spričeval in overitev v skladu z določbami te konvencije.
5. Država članica lahko presodi, da zahteve tega pravila izpolnjujejo tisti pomorščaki, ki so opravljali ustrezno delo v krovnem oddelku najmanj 12 mesecev v zadnjih 60 mesecih pred začetkom veljavnosti te direktive.

POGLAVJE III

LADIJSKA STROJNICA

Pravilo III/1

Minimalne obvezne zahteve za pridobitev spričevala častnika, odgovornega za stražo v strojnici z ladijsko posadko, ali dežurnega strojnika v strojnici, ki je občasno brez posadke

1. Vsak častnik, odgovoren za stražo v strojnici s posadko, ali dežurni strojnik v strojnici, ki je občasno brez posadke, na ladji s pogonskim strojem z močjo 750 kW ali več, mora imeti spričevalo o usposobljenosti.

2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:

- 2.1 biti star najmanj 18 let;
- 2.2 opraviti kombinirano praktično usposabljanje in najmanj 12 mesecev odobrenega dela na ladji kot del odobrenega izobraževalnega programa, ki vključuje usposabljanje na ladji ob izpolnjevanju zahtev oddelka A-III/1 Kodeksa STCW in je registrirano v evidenčni knjigi odobrenega usposabljanja, ali pa opraviti kombinirano praktično usposabljanje in najmanj 36 mesecev odobrenega dela na ladji, od tega najmanj 30 mesecev dela v strojnici;
- 2.3 med zahtevanim delom na ladji najmanj šest mesecev opravljati naloge stražarjenja v strojnici pod nadzorom upravitelja stroja ali kvalificiranega častnika stroja;
- 2.4 opraviti odobreno izobraževanje in usposabljanje ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-III/1 Kodeksa STCW, ter
- 2.5 izpolnjevati standarde usposobljenosti, opredeljene v odstavku 2 oddelka A-VI/1, odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/2, odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/3 in odstavkih 1 do 3 oddelka A-VI/4 Kodeksa STCW.

Pravilo III/2

Minimalne obvezne zahteve za pridobitev spričevala upravitelja stroja in prvega častnika stroja na ladjah s pogonskim strojem z močjo 3 000 kW ali več

1. Vsak upravitelj stroja in prvi častnik stroja na ladji s pogonskim strojem z močjo 3 000 kW ali več mora imeti spričevalo o usposobljenosti.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:
  - 2.1 izpolnjevati zahteve za pridobitev spričevala častnika, odgovornega za stražo v strojnici na ladjah s pogonskim strojem z močjo 750 kW ali več, in opraviti odobreno delo na ladji na tem delovnem mestu:
    - 2.1.1 za izdajo spričevala prvega častnika stroja najmanj 12 mesecev kot kvalificirani strojnik ter
    - 2.1.2 za izdajo spričevala upravitelja stroja najmanj 36 mesecev, vendar se mu to obdobje lahko skrajša na najmanj 24 mesecev, če je od tega najmanj 12 mesecev na ladji opravljal delo prvega častnika stroja, ter
  - 2.2 opraviti odobreno izobraževanje in usposabljanje ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-III/2 Kodeksa STCW.

Pravilo III/3

Minimalne obvezne zahteve za pridobitev spričevala upravitelja stroja in prvega častnika stroja na ladjah s pogonskim strojem z močjo od 750 kW do 3 000 kW

1. Vsak upravitelj stroja in prvi častnik stroja na ladji s pogonskim strojem z močjo od 750 kW do 3 000 kW mora imeti spričevalo o usposobljenosti.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:
  - 2.1 izpolnjevati zahteve za spričevalo častnika, odgovornega za stražo v strojnici, in mora:
    - 2.1.1 za izdajo spričevala prvega častnika stroja opraviti najmanj 12 mesecev odobrenega dela na ladji kot pomočnik častnika stroja ali častnik stroja ter
    - 2.1.2 za izdajo spričevala upravitelja stroja opraviti najmanj 24 mesecev odobrenega dela na ladji, od tega najmanj 12 mesecev dela v času, ko je bil usposobljen za delo prvega častnika stroja, ter
  - 2.2 opraviti odobreno izobraževanje in usposabljanje ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-III/3 Kodeksa STCW.

3. Vsak častnik stroja, ki je usposobljen za delo prvega častnika stroja na ladjah s pogonskim strojem z močjo 3 000 kW ali več, lahko dela kot upravitelj stroja na ladjah s pogonskim strojem z močjo manj kot 3 000 kW, če je spričevalo tako overjeno.

Pravilo III/4

Minimalne obvezne zahteve za pridobitev spričevala mornarja, ki je v sestavi straže v strojnici z ladijsko posadko ali opravlja naloge v strojnici, ki je občasno brez posadke

1. Vsak mornar, ki je v sestavi straže v strojnici ali opravlja naloge v strojnici, ki je občasno brez posadke, na ladji s pogonskim strojem z močjo 750 kW ali več, razen mornarjev na usposabljanju in tistih, ki opravljajo ne kvalificirano delo, mora imeti za opravljanje takšnih nalog ustrezno spričevalo.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:
  - 2.1 biti star najmanj 16 let;
  - 2.2 opraviti:
    - 2.2.1 odobreno delo, ki vključuje najmanj šest mesecev izobraževanja in delovnih izkušenj, ali
    - 2.2.2 posebno izobraževanje bodisi pred začetkom dela na ladji bodisi na ladji, ki zajema najmanj dva meseca odobrenega dela na ladji, ter
  - 2.3 izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-III/4 Kodeksa STCW.
3. Delo na ladji, izobraževanje in delovne izkušnje, ki jih zahtevata točki 2.2.1 in 2.2.2, morajo biti povezani s funkcijami stražarjenja v strojnici in zajemati izvajanje nalog pod neposrednim nadzorom kvalificiranega častnika stroja ali kvalificiranega mornarja.

Pravilo III/5

Minimalne obvezne zahteve za pridobitev spričevala kvalificiranega mornarja stroja v strojnici z ladijsko posadko ali odgovornega za stražo v strojnici, ki je občasno brez posadke

1. Vsak kvalificirani pomorščak stroja, ki dela na ladji s pogonskim strojem z močjo 750 kW ali več, mora imeti ustrezno spričevalo.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:
  - 2.1 biti star najmanj 18 let;
  - 2.2 izpolnjevati zahteve za pridobitev spričevala mornarja, ki je v sestavi straže v strojnici z ladijsko posadko ali opravlja naloge v strojnici, ki je občasno brez posadke;
  - 2.3 ko je kvalificiran za delo mornarja v sestavi straže v strojnici, mora opravljati odobreno delo v strojnici:
    - 2.3.1 najmanj 12 mesecev ali
    - 2.3.2 najmanj 6 mesecev in opraviti odobreno usposabljanje, ter
  - 2.4 izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-III/5 Kodeksa STCW.
3. Vsaka država članica primerja standarde usposobljenosti, ki jih je zahtevala od mornarjev v strojnici za spričevala, izdana pred 1. januarjem 2012, s tistimi, ki so navedeni za pridobitev spričevala v oddelku A-III/5 Kodeksa STCW, in se odloči, ali je treba za to osebe zahtevati posodobitev kvalifikacij.
4. Država članica lahko presodi, da zahteve tega pravila izpolnjujejo tisti pomorščaki, ki so v zadnjih 60 mesecih pred začetkom veljavnosti te direktive najmanj 12 mesecev opravljali ustrezno delo v strojnici.

*Pravilo III/6***Minimalne obvezne zahteve za pridobitev spričevala častnika elektrotehnika**

1. Vsak častnik elektrotehnik, ki dela na ladji s pogonskim strojem z močjo 750 kW ali več, mora imeti spričevalo o usposobljenosti.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:
  - 2.1 biti star najmanj 18 let;
  - 2.2 opraviti najmanj 12 mesecev kombiniranega praktičnega usposabljanja in odobrenega dela na ladji, od tega najmanj 6 mesecev kot del odobrenega programa usposabljanja, ki izpolnjuje zahteve oddelka A-III/6 Kodeksa STCW in je registrirano v evidenčni knjigi odobrenega usposabljanja, ali pa najmanj 36 mesecev kombiniranega praktičnega usposabljanja in odobrenega dela na ladji, od tega najmanj 30 mesecev dela v strojnici;
  - 2.3 opraviti odobreno izobraževanje in usposabljanje ter izpolnjevati standarde usposobljenosti, opredeljene v oddelku A-III/6 Kodeksa STCW, ter
  - 2.4 izpolnjevati standarde usposobljenosti, opredeljene v odstavku 2 oddelka A-VI/1, odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/2, odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/3 in odstavkih 1 do 3 oddelka A-VI/4 Kodeksa STCW.
3. Vsaka država članica primerja standarde usposobljenosti, ki jih je zahtevala od častnikov elektrotehnikov za spričevala, izdana pred 1. januarjem 2012, s tistimi, ki so navedeni za pridobitev spričevala v oddelku A-III/6 Kodeksa STCW, in se odloči, ali je treba za to osebje zahtevati posodobitev kvalifikacij.
4. Država članica lahko presodi, da zahteve tega pravila izpolnjujejo tisti pomorščaki, ki so opravljali ustrezno delo na ladji najmanj 12 mesecev v zadnjih 60 mesecih pred začetkom veljavnosti te direktive in izpolnjujejo standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-III/6 Kodeksa STCW.
5. Ne glede na zgornje zahteve iz odstavkov 1 do 4 lahko država članica presodi, da je ustrezno kvalificirana oseba sposobna opravljati nekatere funkcije iz oddelka A-III/6.

*Pravilo III/7***Minimalne obvezne zahteve za pridobitev spričevala mornarja elektrotehnika**

1. Vsak pomorščak, kvalificiran za mornarja elektrotehnika, ki dela na ladji s pogonskim strojem z močjo 750 kW ali več, mora imeti ustrezno spričevalo.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala mora:
  - 2.1 biti star najmanj 18 let;
  - 2.2 opraviti odobreno delo na ladji, ki vključuje najmanj 12 mesecev usposabljanja in delovnih izkušenj, ali
  - 2.3 opraviti odobreno usposabljanje, ki zajema najmanj šest mesecev odobrenega dela na ladji, ali
  - 2.4 imeti kvalifikacije, ki ustrezajo tehničnim veščinam iz tabele A-III/7 Kodeksa STCW, in najmanj tri mesece odobrenega dela na ladji, ter
  - 2.5 izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-III/7 Kodeksa STCW.
3. Vsaka država članica primerja standarde usposobljenosti, ki jih je zahtevala od mornarjev elektrotehnikov za spričevala, izdana pred 1. januarjem 2012, s tistimi, ki so navedeni za pridobitev spričevala v oddelku A-III/7 Kodeksa STCW, in se odloči, ali je treba za to osebje zahtevati posodobitev kvalifikacij.
4. Država članica lahko presodi, da zahteve tega pravila izpolnjujejo tisti pomorščaki, ki so opravljali ustrezno delo na ladji najmanj 12 mesecev v zadnjih 60 mesecih pred začetkom veljavnosti te direktive in izpolnjujejo standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-III/7 Kodeksa STCW.

5. Ne glede na zgornje zahteve iz odstavkov 1 do 4 lahko država članica presodi, da je ustrezno kvalificirana oseba sposobna opravljati nekatere funkcije iz oddelka A-III/7.

POGLAVJE IV

RADIJSKE ZVEZE IN RADIOTELEFONISTI

Pojasnilo

Obvezne določbe, ki se nanašajo na stražo radijskih zvez, so določene s Pravilnikom o radiokomunikacijah in Konvencijo SOLAS 74, kakor je bila spremenjena. Določbe, ki se nanašajo na vzdrževanje opreme za radijske zveze, so navedene v Konvenciji SOLAS 74, kakor je bila spremenjena, in smernicah, ki jih je sprejela Mednarodna pomorska organizacija.

Pravilo IV/1

Uporaba

1. Določbe tega poglavja, razen tistih iz točke 2, se uporabljajo za radiotelefoniste na ladjah, ki delujejo v Globalnem sistemu za klic v sili in reševanje na morju (GMDSS), predpisanem s Konvencijo SOLAS 74, kakor je bila spremenjena.
2. Radiotelefonistom na ladjah, ki jim ni treba izpolnjevati določb sistema GMDSS iz poglavja IV Konvencije SOLAS 74, ni treba izpolnjevati določb tega poglavja. Vendar pa morajo radiotelefonisti na teh ladjah upoštevati Pravilnik o radiokomunikacijah. Države članice zagotovijo, da se takim radiotelefonistom izdajo ali priznajo ustrezna spričevala, ki jih predpisuje Pravilnik o radiokomunikacijah.

Pravilo IV/2

Minimalne obvezne zahteve za pridobitev spričevala radiotelefonista v sistemu GMDSS

1. Vsaka oseba, odgovorna za izvajanje nalog s področja radijskih zvez na ladji, ki mora sodelovati v sistemu GMDSS, mora imeti ustrezno spričevalo, ki se nanaša na GMDSS in ga je izdala ali priznala država članica na podlagi določb Pravilnika o radiokomunikacijah.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala o usposobljenosti v skladu s tem pravilom za delo na ladji, ki mora biti v skladu s spremenjeno Konvencijo SOLAS 74 opremljena z napravami za radijske zveze, mora:
  - 2.1 biti star najmanj 18 let ter
  - 2.2 opraviti odobreno izobraževanje in usposabljanje ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v oddelku A-IV/2 Kodeksa STCW.

POGLAVJE V

POSEBNO USPOSABLJANJE ZA OSEBJE NA NEKATERIH VRSTAH LADIJ

Pravilo V/1-1

Minimalne obvezne zahteve za usposabljanje in kvalifikacijo ladijskega poveljnika, častnika in mornarja na tankerjih za prevoz nafte in kemikalij

1. Častniki in mornarji, ki so jim dodeljene posebne naloge in odgovornosti v zvezi s tovorom ali njegovo opremo na tankerjih za prevoz nafte ali kemikalij, morajo imeti spričevalo o osnovnem usposabljanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz nafte ali kemikalij.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala o osnovnem usposabljanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz nafte in kemikalij mora opraviti osnovno usposabljanje v skladu z določbami oddelka A-VI/1 Kodeksa STCW in:
  - 2.1 najmanj tri mesece odobrenega dela na tankerjih za prevoz nafte ali kemikalij ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v odstavku 1 oddelka A-V/1-1 Kodeksa STCW, ali
  - 2.2 opraviti odobreno osnovno usposabljanje za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz nafte in kemikalij ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v odstavku 1 oddelka A-V/1-1 Kodeksa STCW.
3. Poveljnik ladje, upravitelj stroja, prvi častnik, prvi častnik stroja in vsaka oseba, ki je neposredno odgovorna za natovor, raztovor, tranzit, ravnanje s tovorom, čiščenje cistern ali druga opravila, povezana s tovorom na tankerjih za prevoz nafte, mora imeti spričevalo o dodatnem izpopolnjevanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz nafte.

4. Vsak kandidat za pridobitev spričevala o dodatnem izpopolnjevanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz nafte:
  - 4.1 mora izpolnjevati zahteve za pridobitev spričevala o osnovnem usposabljanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz nafte in kemikalij, ter
  - 4.2 pri čemer morajo osebe, usposobljene za pridobitev spričevala o osnovnem usposabljanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz nafte in kemikalij, opraviti:
    - 4.2.1 najmanj tri mesece odobrenega dela na tankerjih za prevoz nafte ali
    - 4.2.2 najmanj en mesec odobrenega usposabljanja na tankerjih za prevoz nafte v funkciji pomožnega delavca, ki vključuje najmanj tri natovarjanja in tri raztovarjanja in je registrirano v evidenčni knjigi odobrenega usposabljanja, ob upoštevanju navodil iz oddelka B-V/1 Kodeksa STCW, ter
  - 4.3 mora opraviti odobreno dodatno izpopolnjevanje za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz nafte ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v odstavku 2 oddelka A-V/1-1 Kodeksa STCW.
5. Poveljnik ladje, upravitelj stroja, prvi častnik, prvi častnik stroja in vsaka oseba, ki je neposredno odgovorna za natovor, raztovor, tranzit, ravnanje s tovorom, čiščenje cistern ali druga opravila, povezana s tovorom na tankerjih za prevoz kemikalij, mora imeti spričevalo o dodatnem izpopolnjevanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz kemikalij.
6. Vsak kandidat za pridobitev spričevala o dodatnem izpopolnjevanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz kemikalij:
  - 6.1 mora izpolnjevati zahteve za pridobitev spričevala o osnovnem usposabljanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz nafte in kemikalij, ter
  - 6.2 pri čemer morajo osebe, usposobljene za pridobitev spričevala o osnovnem usposabljanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz nafte in kemikalij, opraviti:
    - 6.2.1 najmanj tri mesece odobrenega dela na tankerjih za prevoz kemikalij ali
    - 6.2.2 najmanj en mesec odobrenega usposabljanja na tankerjih za prevoz nafte v funkciji pomožnega delavca, ki vključuje najmanj tri natovarjanja in tri raztovarjanja in je registrirano v evidenčni knjigi odobrenega usposabljanja, ob upoštevanju navodil iz oddelka B-V/1 Kodeksa STCW, ter
  - 6.3 mora opraviti dodatno izpopolnjevanje za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz kemikalij ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v odstavku 3 oddelka A-V/1-1 Kodeksa STCW.
7. Države članice pomorščakom, ki so usposobljeni v skladu z odstavki 2, 4 ali 6, če je to primerno, zagotovijo izdajo ustreznega spričevala o visoki strokovni usposobljenosti ali pravilno overitev obstoječega spričevala o usposobljenosti ali spričevala o visoki strokovni usposobljenosti.

Pravilo V/1-2

Minimalne obvezne zahteve za usposabljanje in kvalifikacijo ladijskega poveljnika, častnika in mornarja na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina

1. Častniki in mornarji, ki so jim dodeljene posebne naloge in odgovornosti v zvezi s tovorom ali njegovo opremo na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina, morajo imeti spričevalo o osnovnem usposabljanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala o osnovnem usposabljanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina mora opraviti osnovno usposabljanje v skladu z določbami oddelka A-VI/1 Kodeksa STCW in:
  - 2.1 najmanj tri mesece odobrenega dela na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v odstavku 1 oddelka A-V/1-2 Kodeksa STCW, ali
  - 2.2 odobreno osnovno usposabljanje za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v odstavku 1 oddelka A-V/1-2 Kodeksa STCW.

3. Poveljnik ladje, upravitelj stroja, prvi častnik, prvi častnik stroja in vsaka oseba, ki je neposredno odgovorna za natovor, raztovor, tranzit, ravnanje s tovorom, čiščenje cistern ali druga opravila, povezana s tovorom na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina, mora imeti spričevalo o dodatnem izpopolnjevanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina.
4. Vsak kandidat za pridobitev spričevala o dodatnem izpopolnjevanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina:
  - 4.1 mora izpolnjevati zahteve za pridobitev spričevala o osnovnem usposabljanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina, ter
  - 4.2 pri čemer morajo osebe, usposobljene za pridobitev spričevala o osnovnem usposabljanju za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina, opraviti:
    - 4.2.1 najmanj tri mesece odobrenega dela na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina ali
    - 4.2.2 najmanj en mesec odobrenega usposabljanja na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina v funkciji pomožnega delavca, ki vključuje najmanj tri natovarjanja in tri raztovarjanja in je registrirano v evidenčni knjigi odobrenega usposabljanja, ob upoštevanju navodil iz oddelka B-V/1 Kodeksa STCW, ter
  - 4.3 mora opraviti odobreno dodatno izpopolnjevanje za postopke s tovorom na tankerjih za prevoz utekočinjenega plina ter izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v odstavku 2 oddelka A-V/1-2 Kodeksa STCW.
5. Države članice pomorščakom, ki so usposobljeni v skladu z odstavkoma 2 ali 4, če je to primerno, zagotovijo izdajo ustreznega spričevala o visoki strokovni usposobljenosti ali pravilno overitev obstoječega spričevala o usposobljenosti ali spričevala o visoki strokovni usposobljenosti.

Pravilo V/2

Minimalne obvezne zahteve za usposabljanje in kvalifikacije poveljnikov ladje, ladijskih častnikov, mornarjev in drugega osebja na potniških ladjah

1. To pravilo se uporablja za poveljnike ladij, ladijske častnike, mornarje in drugo osebje, ki delajo na potniških ladjah v mednarodni plovbi. Države članice odločijo glede uporabe teh zahtev za osebje, ki dela na potniških ladjah v domači plovbi.
2. Preden se pomorščakom dodelijo naloge na potniških ladjah, morajo opraviti usposabljanje, zahtevano v odstavkih 4 do 7 v nadaljnjem besedilu, v skladu s svojimi delovnimi mesti, nalogami in odgovornostmi.
3. Pomorščaki, ki morajo biti usposobljeni v skladu z odstavki 4, 6 in 7, morajo v največ petletnih presledkih opraviti ustrezno osvežitveno usposabljanje ali dokazati, da so v zadnjih petih letih pridobili zahtevane standarde usposobljenosti.
4. Poveljniki ladje, častniki in drugo osebje, ki so na seznamih razporeditve ob alarmu določeni za pomoč potnikom v izrednih razmerah na potniških ladjah, morajo opraviti usposabljanje s področja upravljanja množice, kakor je določeno v odstavku 1 oddelka A-V/2 Kodeksa STCW.
5. Ladijsko osebje, ki zagotavlja neposredne storitve potnikom v prostorih za potnike na potniških ladjah, mora opraviti usposabljanje s področja varnosti, opredeljeno v odstavku 2 oddelka A-V/2 Kodeksa STCW.
6. Poveljnik ladje, upravitelj stroja, prvi častnik, prvi častnik stroja in vse osebe, ki so na seznamih razporeditve ob alarmu določene za varnost potnikov v izrednih razmerah na potniških ladjah, morajo opraviti odobreno usposabljanje iz kriznega upravljanja in obnašanja ljudi, kakor je opredeljeno v odstavku 3 oddelka A-V/2 Kodeksa STCW.
7. Poveljnik ladje, prvi častnik, upravitelj stroja, prvi častnik stroja in vse osebe, ki jim je dodeljena neposredna odgovornost za vkrcanje in izkrcanje potnikov, natovor, raztovor ali varovanje tovora ali zapiranje odprtih v ladijskem trupu potniškega ro-ro trajekta, morajo opraviti odobreno usposabljanje s področja varnosti potnikov, varnosti tovora in celovitosti ladijskega trupa, kakor je opredeljeno v odstavku 4 oddelka A-V/2 Kodeksa STCW.
8. Države članice morajo zagotoviti izdajo dokumentov, ki dokazujejo opravljeno usposabljanje, vsaki osebi, ki je usposobljena na podlagi določb tega pravila.

POGLAVJE VI

FUNKCIJE, KI SE NANAŠAJO NA IZREDNE RAZMERE, VARNOST PRI DELU, VARNOST, ZDRAVSTVENO OSKRBO IN NALOGE ZA PREŽIVETJE NA MORJU*Pravilo VI/1***Minimalne obvezne zahteve za seznanitev z varnostjo, osnovno usposabljanje in izobraževanje na področju varnosti za vse pomorščake**

1. Pomorščaki morajo opraviti seznanitveno in osnovno usposabljanje ali izobraževanje v skladu z oddelkom A-VI/1 Kodeksa STCW in izpolnjevati ustrezní standard usposobljenosti, ki ga opredeljuje Kodeks.
2. Kadar osnovno usposabljanje ni zajeto v kvalifikacijah, ki se zahtevajo za izdajo spričevala, se izda spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti, ki dokazuje, da je njegov imetnik obiskoval tečaj osnovnega usposabljanja.

*Pravilo VI/2***Minimalne obvezne zahteve za izdajo spričeval o visoki strokovni usposobljenosti za vodenje reševalnih čolnov in hitrih reševalnih čolnov**

1. Vsak kandidat za pridobitev spričevala o visoki strokovni usposobljenosti za vodenje reševalnih čolnov, razen hitrih reševalnih čolnov, mora:
  - 1.1 biti star najmanj 18 let;
  - 1.2 opraviti najmanj 12 mesecev odobrenega dela na ladji ali obiskovati odobren tečaj usposabljanja in opraviti najmanj šest mesecev dela na ladji ter
  - 1.3 izpolnjevati standard usposobljenosti za pridobitev spričevala o visoki strokovni usposobljenosti za vodenje reševalnih čolnov, opredeljen v odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/2 Kodeksa STCW.
2. Vsak kandidat za pridobitev spričevala o visoki strokovni usposobljenosti za vodenje hitrih reševalnih čolnov mora:
  - 2.1 imeti spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti za vodenje reševalnih čolnov, razen hitrih reševalnih čolnov;
  - 2.2 prej obiskovati odobren tečaj usposabljanja ter
  - 2.3 izpolnjevati standard usposobljenosti za pridobitev spričevala o visoki strokovni usposobljenosti za vodenje hitrih reševalnih čolnov, opredeljen v odstavkih 7 do 10 oddelka A-VI/2 Kodeksa STCW.

*Pravilo VI/3***Minimalne obvezne zahteve za usposabljanje v zahtevnejših tehnikah protipožarne zaščite**

1. Pomorščaki, odgovorni za nadzor dejavnosti s področja protipožarne zaščite, morajo uspešno opraviti dodatno izpopolnjevanje v tehnikah protipožarne zaščite s posebnim poudarkom na organizaciji, strategiji in poveljevanju v skladu z določbami odstavkov 1 do 4 oddelka A-VI/3 Kodeksa STCW ter izpolnjevati standard usposobljenosti, ki ga opredeljuje Kodeks.
2. Kadar usposabljanje v zahtevnejših tehnikah protipožarne zaščite ni zajeto v kvalifikacijah, ki se zahtevajo za izdajo spričevala, se izda spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti, ki dokazuje, da je njegov imetnik obiskoval tečaj usposabljanja s področja zahtevnejših tehnik protipožarne zaščite.

*Pravilo VI/4***Minimalne obvezne zahteve za področje medicinske prve pomoči in medicinske oskrbe**

1. Pomorščaki, odgovorni za zagotavljanje medicinske prve pomoči na ladji, morajo izpolnjevati standard usposobljenosti za zagotavljanje medicinske prve pomoči, opredeljen v odstavkih 1, 2 in 3 oddelka A-VI/4 Kodeksa STCW.
2. Pomorščaki, odgovorni za zagotavljanje medicinske oskrbe na ladji, morajo izpolnjevati standard usposobljenosti za zagotavljanje medicinske oskrbe na ladji, ki je opredeljen v odstavkih 4, 5 in 6 oddelka A-VI/4 Kodeksa STCW.
3. Kadar usposabljanje s področja medicinske prve pomoči ali medicinske oskrbe ni zajeto v kvalifikacijah za izdajo spričevala, se izda spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti, ki dokazuje, da je njegov imetnik obiskoval izobraževalni tečaj iz medicinske prve pomoči ali medicinske oskrbe.

*Pravilo VI/5***Minimalne obvezne zahteve za izdajo spričevala o visoki strokovni usposobljenosti za varnostne častnike ladje**

1. Vsak kandidat za pridobitev spričevala o visoki strokovni usposobljenosti za varnostnega častnika ladje mora:
  - 1.1 opraviti najmanj 12 mesecev odobrenega dela na ladji ali ustreznega dela na ladji in poznati obratovanje ladje ter
  - 1.2 izpolnjevati standard usposobljenosti za pridobitev spričevala o visoki strokovni usposobljenosti za varnostnega častnika ladje, opredeljen v odstavkih 1 do 4 oddelka A-VI/5 Kodeksa STCW.
2. Države članice morajo zagotoviti izdajo spričevala o visoki strokovni usposobljenosti vsaki osebi, ki je usposobljena na podlagi določb tega pravila.

*Pravilo VI/6***Minimalne obvezne zahteve za usposabljanje in izobraževanje na področju varnosti za vse pomorščake**

1. Pomorščaki morajo opraviti seznanitveno usposabljanje ali izobraževanje s področja varnosti in ozaveščanja na področju varnosti v skladu z odstavki 1 do 4 oddelka A-VI/6 Kodeksa STCW in izpolnjevati ustrezní standard usposobljenosti, ki ga opredeljuje Kodeks.
2. Kadar ozaveščanje na področju varnosti ni zajeto v kvalifikacijah, ki se zahtevajo za izdajo spričevala, se izda spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti, ki dokazuje, da je njegov imetnik obiskoval tečaj ozaveščanja na področju varnosti.
3. Vsaka država članica primerja usposabljanje ali izobraževanje s področja varnosti, zahtevano od pomorščakov, ki imajo ali lahko dokumentirajo kvalifikacije, pred začetkom veljavnosti te direktive, s tistimi, ki je navedeno v odstavku 4 oddelka A-VI/6 Kodeksa STCW, in se odloči, ali je treba za te pomorščake zahtevati posodobitev kvalifikacij.

Pomorščaki, ki so odgovorni za varnostne naloge

4. Pomorščaki, ki so odgovorni za varnostne naloge, morajo izpolnjevati standard usposobljenosti, opredeljen v odstavkih 6 do 8 oddelka A-VI/6 Kodeksa STCW.
5. Kadar usposabljanje s področja dodeljenih varnostnih nalog ni zajeto v kvalifikacijah, ki se zahtevajo za izdajo spričevala, se izda spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti, ki dokazuje, da je njegov imetnik obiskoval izobraževalni tečaj za dodeljene varnostne naloge.
6. Vsaka država članica primerja standarde usposabljanja s področja varnosti, zahtevane od pomorščakov z dodeljenimi varnostnimi nalogami, ki imajo ali lahko dokumentirajo kvalifikacije, pred začetkom veljavnosti te direktive, s tistimi, ki so navedeni v odstavku 8 oddelka A-VI/6 Kodeksa STCW, in se odloči, ali je treba za te pomorščake zahtevati posodobitev kvalifikacij.

POGLAVJE VII

NADOMESTNA SPRIČEVALA*Pravilo VII/1***Izdaja nadomestnih spričeval**

1. Države članice se lahko ne glede na zahteve za izdajo spričevala, ki jih določata poglavji II in III te priloge, odločijo za izdajo ali odobritev izdaje drugih spričeval, ki jih pravila iz teh poglavij ne navajajo, če:
  - 1.1 so zadevne funkcije in ravni odgovornosti, ki se navedejo v spričevalih in overitvah, izbrane med tistimi in enake tistim, ki so navedene v oddelkih A-II/1, A-II/2, A-II/3, A-II/4, A-II/5, A-III/1, A-III/2, A-III/3, A-III/4, AIII/5 in A-IV/2 Kodeksa STCW;
  - 1.2 so kandidati za funkcije in ravni odgovornosti, ki se navedejo v spričevalih in overitvah, opravili odobreno izobraževanje in usposabljanje ter izpolnjujejo zahteve za standarde usposobljenosti, ki jih predpisujejo ustrezni oddelki Kodeksa STCW in so navedeni v oddelku A-VII/1 tega kodeksa;

- 1.3 so kandidati opravili ustrezno odobreno delo na ladji za izvajanje funkcij in za ravni, ki se navedejo v spričevalu. Delo na ladji mora trajati najmanj toliko časa kot delo na ladji, predpisano v poglavjih II in III te priloge. Vendar pa minimalni čas dela na ladji ne sme biti krajši od časa, ki ga predpisuje oddelek A-VII/2 Kodeksa STCW;
  - 1.4 kandidati za pridobitev spričevala, ki naj bi opravljali funkcijo navigacije na operativni ravni, izpolnjujejo, če je to primerno, veljavne zahteve pravil iz poglavja IV za opravljanje dodeljenih nalog pomorskega radiotelefonista v skladu s Pravilnikom o radiokomunikacijah;
  - 1.5 se spričevala izdajo v skladu z zahtevami člena 5 te direktive in določbami iz poglavja VII Kodeksa STCW.
2. Če država članica Komisiji ne sporoči podatkov, ki jih zahteva Konvencija STCW, se spričevala v skladu s tem poglavjem ne izdajo.

Pravilo VII/2

Izdaja spričeval pomorščakom

Vsak pomorščak, ki opravlja katero koli funkcijo ali skupino funkcij iz tabel A-II/1, A-II/2, A-II/3, A-II/4 ali A-II/5 v poglavju II ali tabel A-III/1, A-III/2, A-III/3 ali A-III/4 oziroma A-III/5 v poglavju III ali A-IV/2 v poglavju IV Kodeksa STCW, mora imeti, odvisno od primera, spričevalo o usposobljenosti ali spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti.

Pravilo VII/3

Načela, ki urejajo izdajo nadomestnih spričeval

1. Država članica, ki se odloči za izdajo ali odobritev izdaje nadomestnih spričeval, mora zagotoviti upoštevanje naslednjih načel:
  - 1.1 sistem izdajanja nadomestnih spričeval se ne izvaja, če ne zagotavlja vsaj enake ravni varnosti v pomorskem prometu in enakih preprečevalnih učinkov v zvezi z onesnaževanjem, kakor so predvideni v drugih poglavjih, ter
  - 1.2 vsak sistem za izdajo nadomestnih spričeval v skladu s tem poglavjem mora zagotavljati medsebojno zamenljivost s spričevali, ki so izdana v skladu z drugimi poglavji.
2. Načelo medsebojne zamenljivosti iz točke 1 mora zagotavljati, da:
  - 2.1 so pomorščaki, ki so pridobili spričevalo na podlagi sistema iz poglavja II in/ali poglavja III, in tisti, ki so ga pridobili v skladu s poglavjem VII, sposobni delati na ladjah s tradicionalno ali drugimi oblikami organizacije na ladji, ter
  - 2.2 se pomorščaki ne izobražujejo za posebne ladijske sisteme tako, da bi to prizadelo izvajanje njihovih veščin kjer koli drugje.
3. Pri izdaji vsakega spričevala na podlagi določb tega poglavja je treba upoštevati naslednja načela:
  - 3.1 izdaja nadomestnih spričeval se ne sme uporabljati zato, da bi:
    - 3.1.1 zmanjšala številčnost posadke na ladji;
    - 3.1.2 zmanjšala celovitost poklica ali razvrednotila strokovno usposobljenost pomorščakov ali
    - 3.1.3 utemeljila dodelitev kombiniranih nalog častnika straže ladijskega stroja in častnika straže krova enemu samemu imetniku spričevala v času katere koli določene straže, ter
  - 3.2 oseba, ki ladji poveljuje, mora biti imenovana za poveljnika ladje, izvajanje sistema izdajanja nadomestnih spričeval pa ne sme prizadeti pravnega statusa in avtoritete poveljnika ladje in drugih oseb.
4. Načela, navedena v točkah 1 in 2, morajo zagotavljati ohranitev pristojnosti častnikov krova in častnikov stroja.“

PRILOGA II

Točka 3 Priloge II se nadomesti z naslednjim:

- „3. Komisija je ob pomoči Evropske agencije za pomorsko varnost in morebitni vključitvi katere koli zadevne države članice na podlagi ocene navedene pogodbenice, ki lahko vključuje inšpekcijski pregled naprav in postopkov, potrdila, da so zahteve Konvencije STCW glede standardov usposobljenosti, usposabljanja in izdaje spričeval ter standardov kakovosti v celoti izpolnjene.“

PRILOGA III

„PRILOGA V

VRSTA PODATKOV, KI SE SPOROČAJO KOMISIJI ZA STATISTIČNE NAMENE

1. Pri sklicevanju na to prilogo je treba za vsa spričevala o usposobljenosti ali overitve, ki potrjujejo njihovo izdajo, vse overitve, ki potrjujejo priznanje spričeval o usposobljenosti, ki so jih izdale druge države, zagotoviti naslednje podatke, navedene v odstavku 9 oddelka A-I/2 Kodeksa STCW; podatki, ki so označeni (*), se posredujejo v anonimni obliki, kakor je zahtevano v členu 25a(3):

Spričevala o usposobljenosti (CoC) / overitve, ki potrjujejo njihovo izdajo (EaI):

- enotno identifikacijsko oznako pomorščaka, če je na voljo (*),
- ime pomorščaka (*),
- datum rojstva pomorščaka,
- nacionalnost pomorščaka,
- spol pomorščaka,
- overjeno številko spričevala o usposobljenosti (*),
- številko overitve, ki potrjuje izdajo spričevala (*),
- delovno(-na) mesto(-ta),
- datum izdaje ali najnovejši datum ponovne potrditve veljavnosti dokumenta,
- datum poteka veljavnosti,
- status spričevala,
- omejitve.

Overitve, ki potrjujejo priznanje spričeval o usposobljenosti in so jih izdale druge države (EaR):

- enotno identifikacijsko oznako pomorščaka, če je na voljo (*),
- ime pomorščaka (*),
- datum rojstva pomorščaka,
- nacionalnost pomorščaka,
- spol pomorščaka,
- državo, ki je izdala prvotno spričevalo o usposobljenosti,
- številko prvotnega spričevala o usposobljenosti (*),
- številko overitve, ki potrjuje priznanje spričevala o usposobljenosti (*),
- delovno(-na) mesto(-ta),
- datum izdaje ali najnovejši datum ponovne potrditve veljavnosti dokumenta,
- datum poteka veljavnosti,

- status overitve,
  - omejitve.
2. Države članice lahko prostovoljno posredujejo podatke o spričevalih o visoki strokovni usposobljenosti, izdanih mornarjem v skladu s poglavji II, III in VII Priloge h Konvenciji STCW, npr.:
- enotno identifikacijsko oznako pomorščaka, če je na voljo (*),
  - ime pomorščaka (*),
  - datum rojstva pomorščaka,
  - nacionalnost pomorščaka,
  - spol pomorščaka,
  - številko spričevala o visoki strokovni usposobljenosti (*),
  - delovno(-na) mesto(-ta),
  - datum izdaje ali datum najnovejše ponovne potrditve veljavnosti dokumenta,
  - datum poteka veljavnosti,
  - status spričevala o visoki strokovni usposobljenosti.“
-

Cena naročnine 2012 (brez DDV, skupaj s stroški pošiljanja z navadno pošto)

Uradni list EU, seriji L + C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	1 200 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, papirna različica + letni DVD	22 uradnih jezikov EU	1 310 EUR na leto
Uradni list EU, serija L, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	840 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, mesečni zbirni DVD	22 uradnih jezikov EU	100 EUR na leto
Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila), DVD, ena izdaja na teden	Večjezično: 23 uradnih jezikov EU	200 EUR na leto
Uradni list EU, serija C – natečaj	Jezik(-i) v skladu z natečajem(-i)	50 EUR na leto

Naročilo na *Uradni list Evropske unije*, ki izhaja v uradnih jezikih Evropske unije, je na voljo v 22 jezikovnih različicah. Uradni list je sestavljen iz serije L (Zakonodaja) in serije C (Informacije in objave).

Na vsako jezikovno različico se je treba naročiti posebej.

V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 920/2005, objavljeno v Uradnem listu L 156 z dne 18. junija 2005, institucije Evropske unije začasno niso obvezane sestavljati in objavljati vseh pravnih aktov v irščini, zato se Uradni list v irskem jeziku prodaja posebej.

Naročilo na Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila) zajema vseh 23 uradnih jezikovnih različic na enem večjezičnem DVD-ju.

Na zahtevo nudi naročilo na *Uradni list Evropske unije* pravico do prejemanja različnih prilog k Uradnemu listu. Naročniki so o objavi prilog obveščeni v „Obvestilu bralcu“, vstavljenem v *Uradni list Evropske unije*.

Prodaja in naročila

Naročilo na razne plačljive periodične publikacije, kot je naročilo na *Uradni list Evropske unije*, je možno pri naših komercialnih distributerjih. Seznam komercialnih distributerjev je na spletnem naslovu:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nudi neposreden in brezplačen dostop do prava Evropske unije. To spletišče omogoča pregled *Uradnega lista Evropske unije*, zajema pa tudi pogodbe, zakonodajo, sodno prakso in pripravljalne akte za zakonodajo.

Za boljše poznavanje Evropske unije preglejte spletišče <http://europa.eu>

